

Nymphalidae

Teksti: Harri Jalava (Perhoswiki 2015-04-29)

Kuvat: Kuvapankki (<http://insects.fi/insectimages/browser>)

Havainnot: Hyönteistietokanta (<http://insects.fi/hyonteistietokanta/index.html>)

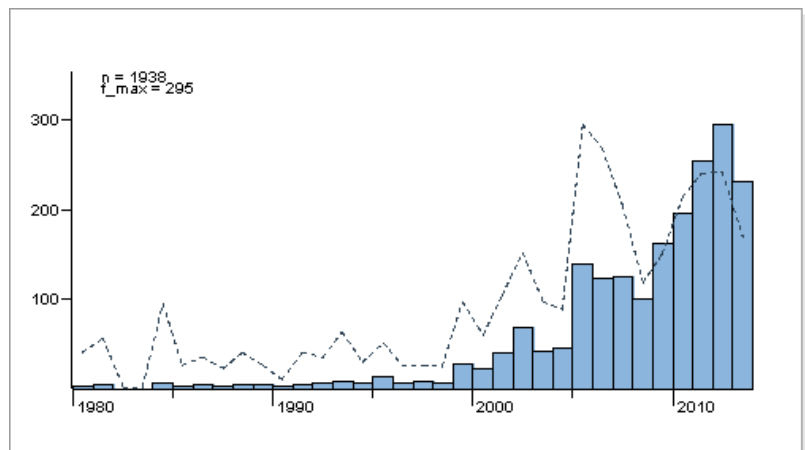
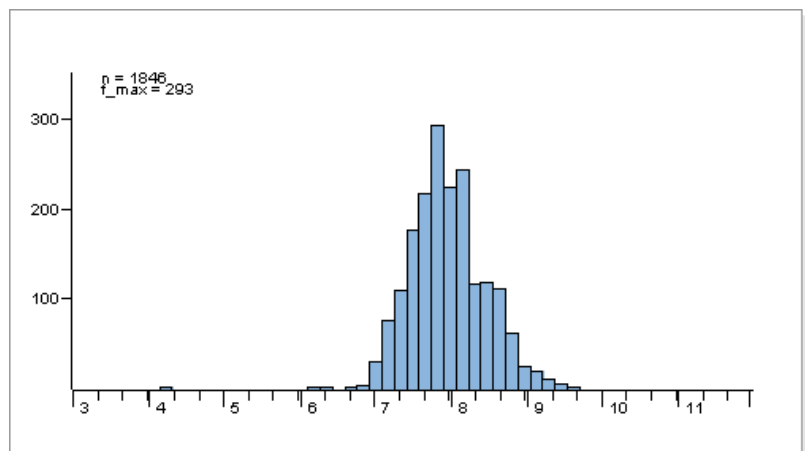
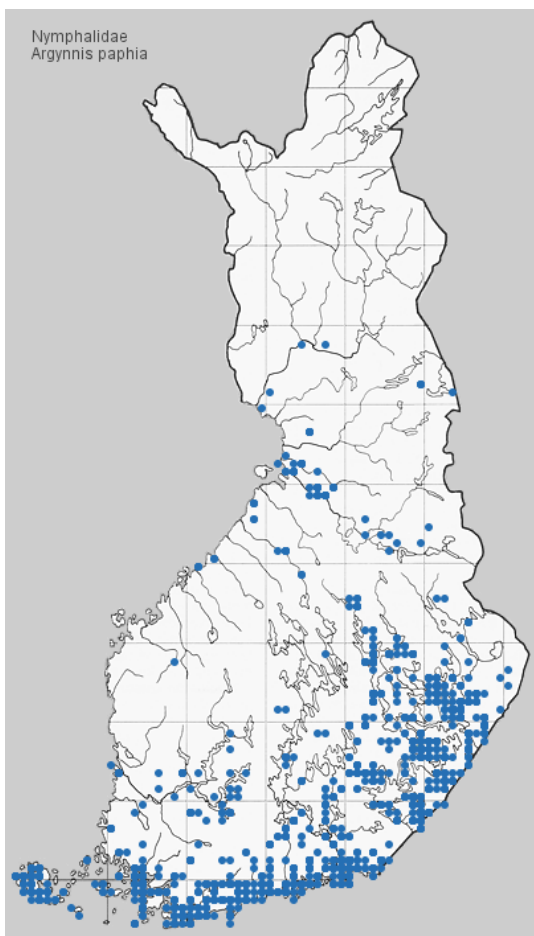
Ohjelmisto: iText (<http://itextpdf.com/>)

Kuva: Eino Ylönen

Kuva: Eino Ylönen

Tuntomerkit. Siipiväli 55-66 mm. Etusiipien ulkoreuna kovera. Siivet päältä koiraalla punakeltaiset, naaraalla ruskeankeltaiset; koiraan etusiipien yläpuolen taemmat 4 suonta leveästi mustareunaiset. Takasiipien vihertävällä alapinnalla 4 hopeanhoitoista poikkijuovaa.

Elintavat. Metsänreunoilla, lehti-, seka-, ja havumetsien aukioilla.

Toukka elää orvokeilla (*Viola*). Syötyään munankuoren pieni toukka kehrää itsensä kiinni puunrunkoon talvehtiakseen. Keväällä etsii kenttäkerroksesta orvokin. Koteloituu kesäkuun lopulla pensaan tai puun oksalle 1-2 m korkeudelle maanpinnasta.

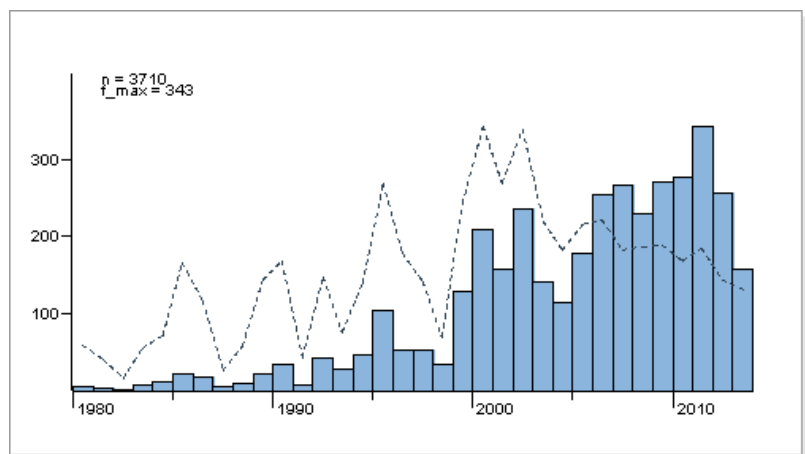
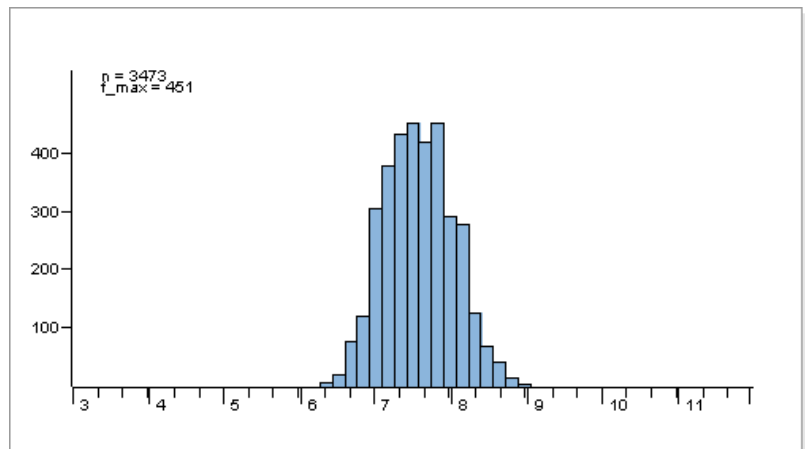
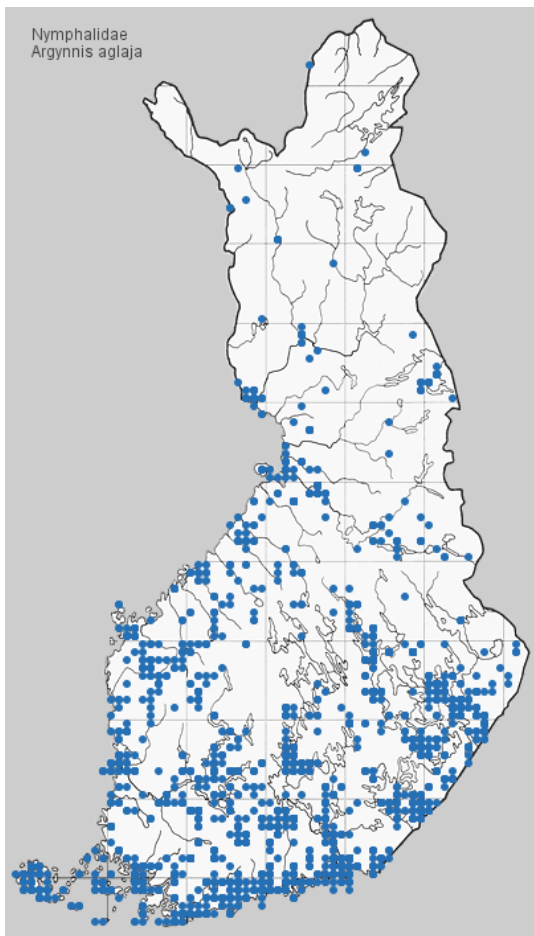

Kuva: Eino Ylönen

Kuva: Eino Ylönen

Tuntomerkit. Siipiväli 44–61 mm. Koiraan etusiipien yläpuolen taemmat 4 suonta keskeltä mustareunaiset. Takasiipien tyvi alapuolelta vihreä, ulkosarakkeessa ei ole silmätäpliä.

Elintavat. Niityillä, kedoilla, pientareilla, metsänreunoilla.

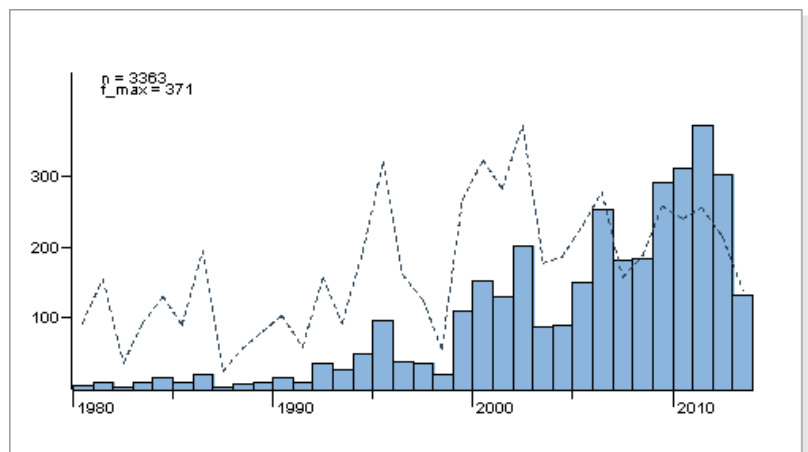
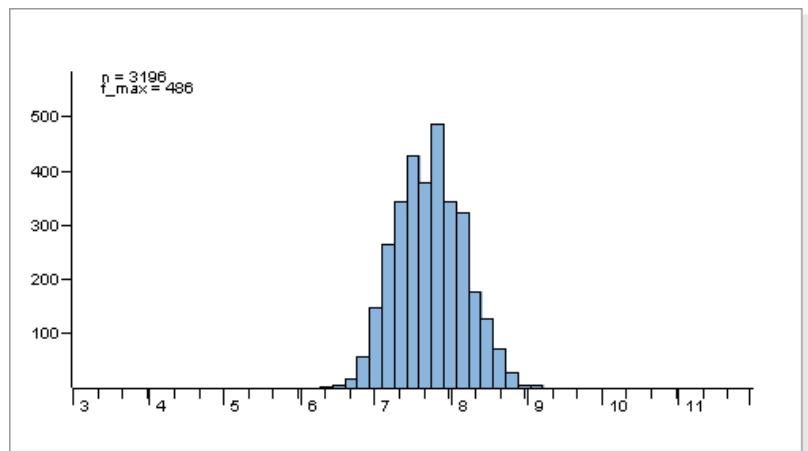
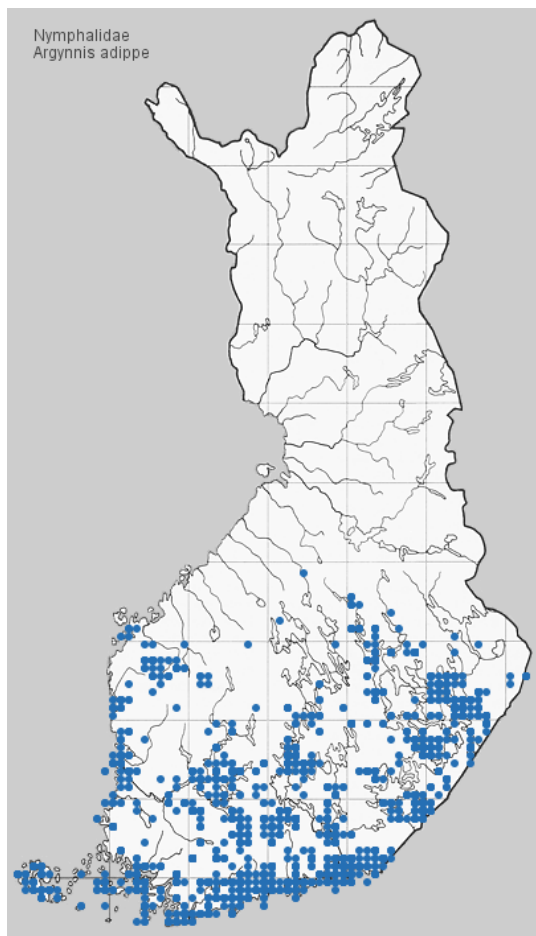
Toukka elää orvokeilla (*Viola*); talvehtii pienenä karikkeessa. Kotelo kiinnittyy kivelle tai kannolle lähelle maanpintaa.

Kuva: Eino Ylönen

Kuva: Eino Ylönen

Tuntomerkit. Siipiväli 46-60 mm. Etusiipien ulkoreuna heikosti kovera. Koiraan etusiipien yläpuolen suonet 2 ja 3 keskeltä leveästi mustareunaiset. Takasiipien alapuolen ulkosarakkeessa 4 punertavanruskeaa silmätäplää, siiven keskellä olevien hopeatäplien välit keltaiset, siiven tyvessä 3 vaaleaa täplää. Muodolla *cleodoxa* (Ochsenheimer, 1816) takasiipien alapuolen täplät vaaleankeltaiset.

Elintavat. Niityillä, kedoilla, pientareilla, metsänreunoilla.

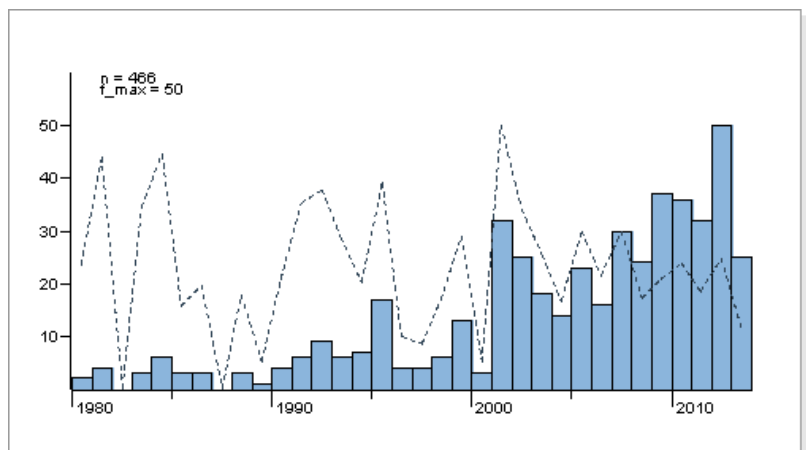
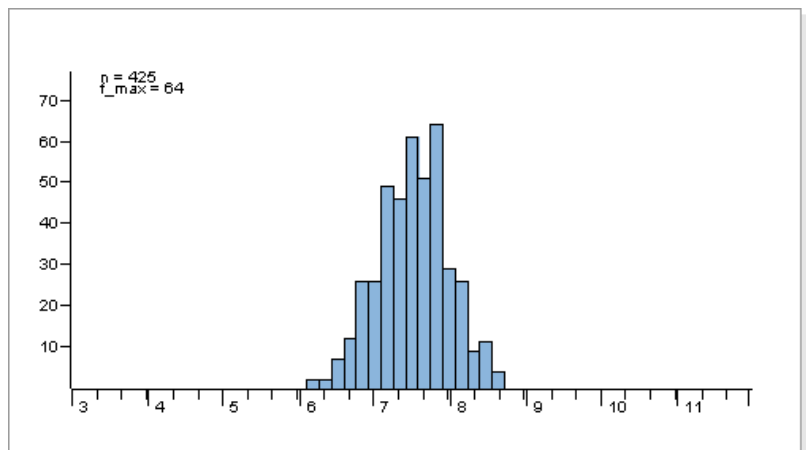
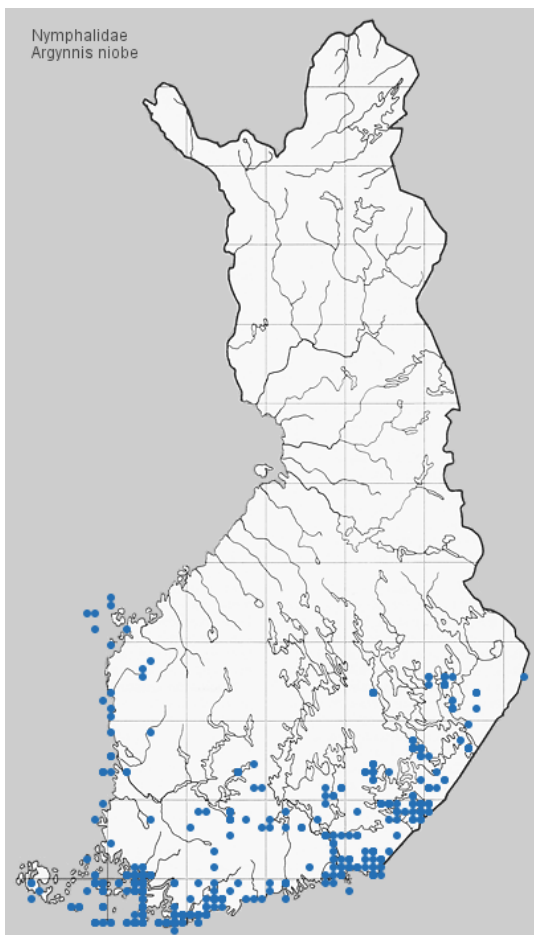
Toukka elää orvokeilla (*Viola*). Koteloituu yhteenkehrättyjen lehtien väliin. Muna talvehtii.

Kuva: Eino Ylönen

Kuva: Eino Ylönen

Tuntomerkit. Siipiväli 40-54 mm. Etusiipien ulkoreuna hyvin heikosti kovera. Koiraan etusiipien yläpuolen taemmat suonet kapealti mustareunaiset. Takasiipien alapuolen ulkosarakkeessa 5 punertavanruskeaa silmätäplää, joista keskimäinen selvästi muita pienempi; siiven keskellä olevien hopeatäplien välit ruskeat, siiven tyvessä 4 vaaleaa täplää, joista uloimmassa usein musta keskusta. Muodolla *eris* Meigen, 1828 hopeatäplien paikalla vaaleankeltaiset täplät.

Elintavat. Kuivilla niityillä, kedoilla, kallioilla.

Toukka elää keto-orvokilla (*Viola tricolor*). Kotelo riippuu hyvin kätkettyssä, mutta auringon lämmittämässä paikassa lähellä maanpintaa. Muna talvehtii.

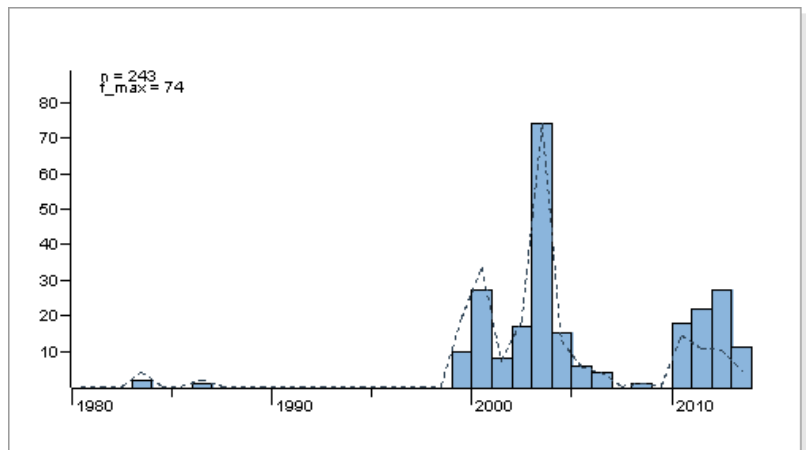
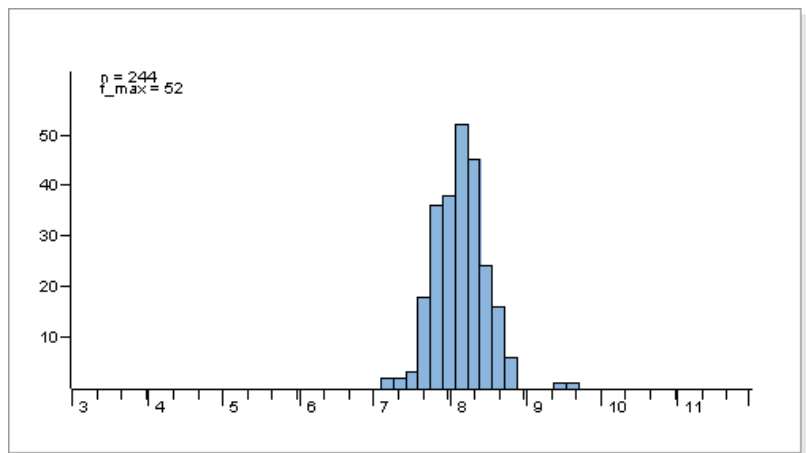
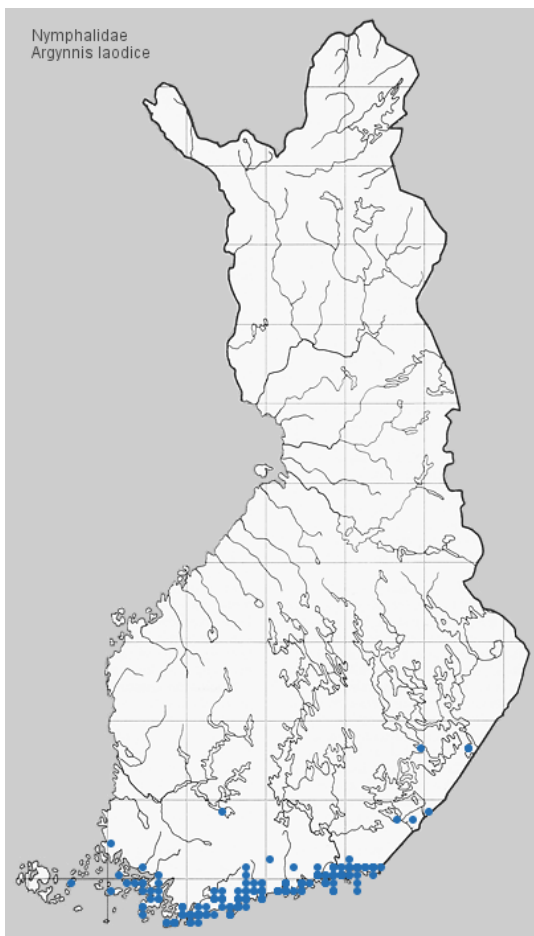

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 47-65 mm. Koiraan etusiipien yläpuolen suonet 1 ja 2 keskeltä leveästi mustareunaiset. Naaraan etusiivissä lähellä kärkeä pieni valkoinen täplä. Takasiipien alapuolen tyviosa keltainen, ulko-osa violetinsävyisen punertavanruskea. Molempia osia erottaa täpliksi jakautunut hopeaviiru.

Elintavat. Lehti- ja sekametsien reunoilla ja aukioilla, kosteilla niityillä.

Toukka elää suo-orvokilla (*Viola palustris*) ja aho-orvokilla (*V. canina*); talvehtii keskenkasvuisena. Kotelo riippuu matalalla kasvillisuudessa.

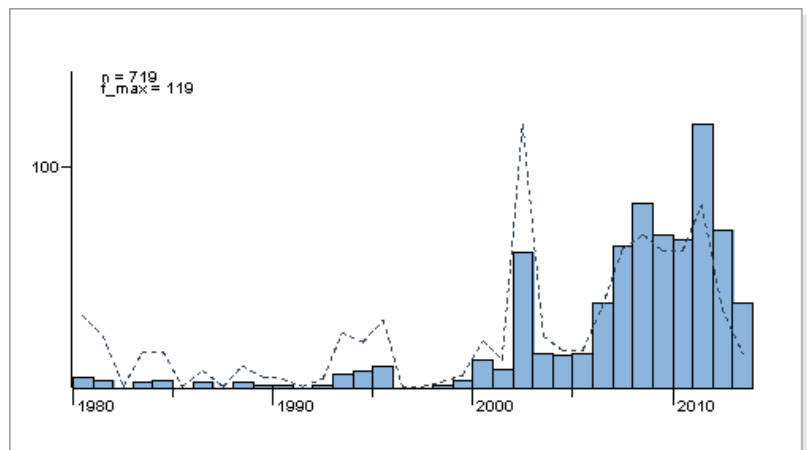
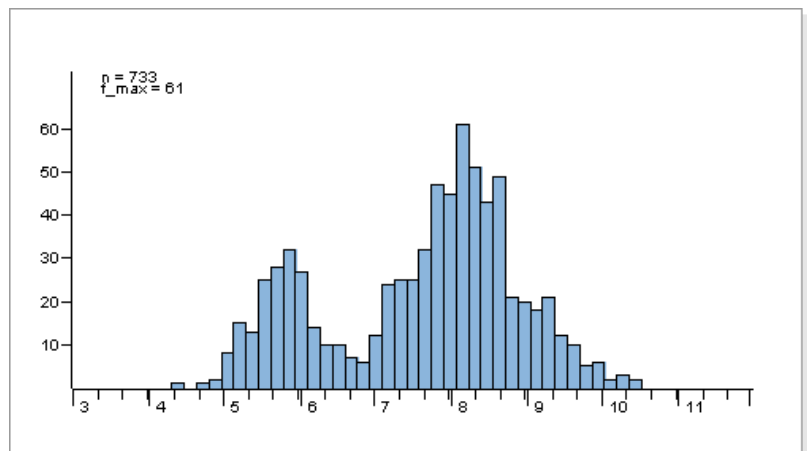
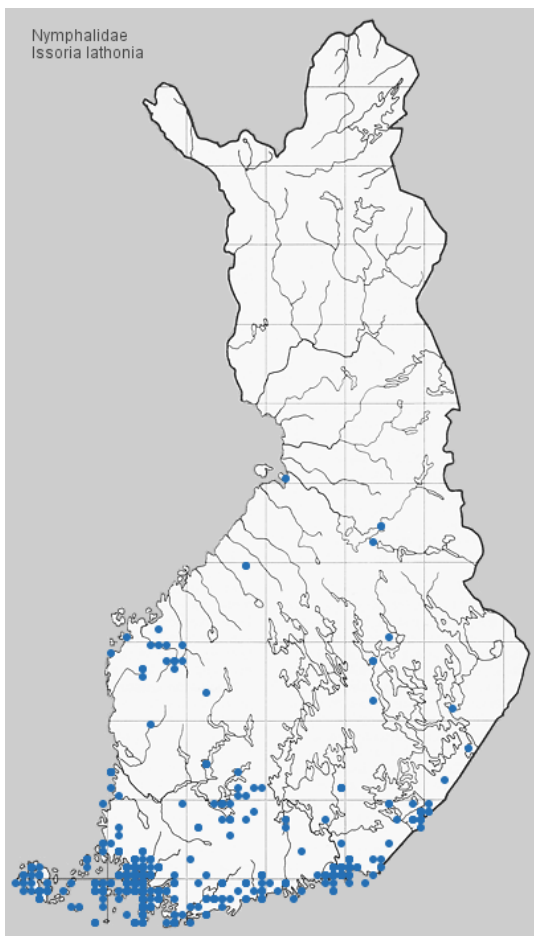

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 34-50 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Etusiipien kärki hiukan ulkoneva. Siivet päältä vaalean kellanpunaiset, niissä pyöreät, mustat täplät. Siipisuonet eivät tummat. Hopeatäpliä etusiipien kärjessä alapuolella. Takasiipien alapuolen hopeatäplät hyvin isot, suurin niistä siiven kolmanneksen pituinen.

Elintavat. Ahoilla, kedoilla, kallioilla, voimalinjojen alusilla, pientareilla, ruderaateilla. Esiintyy kahtena sukupolvena.

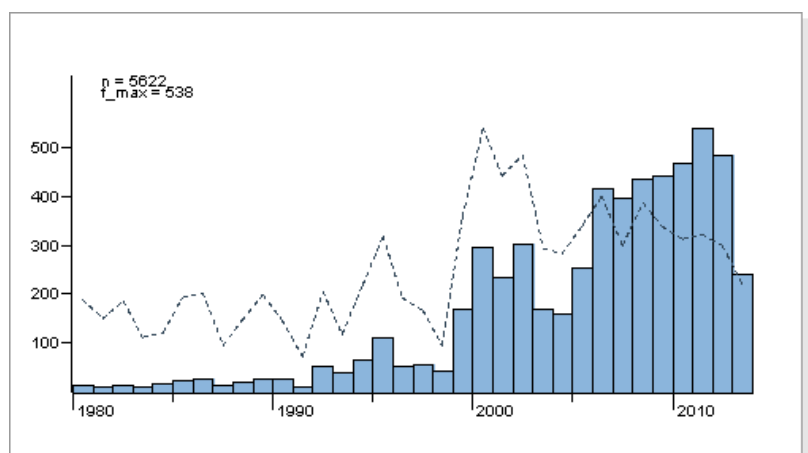
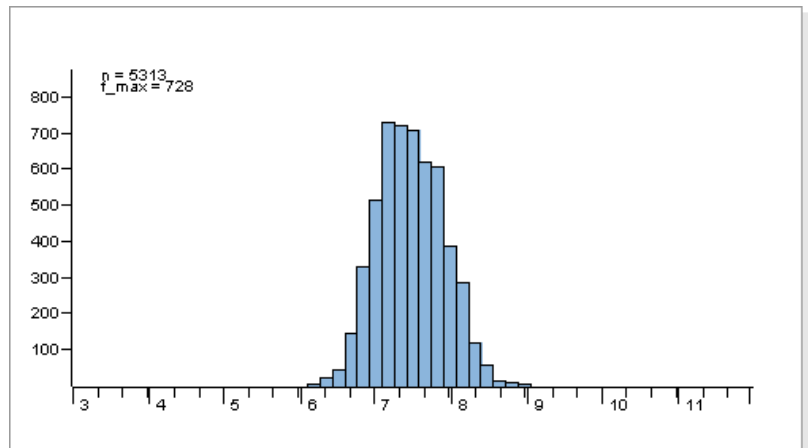
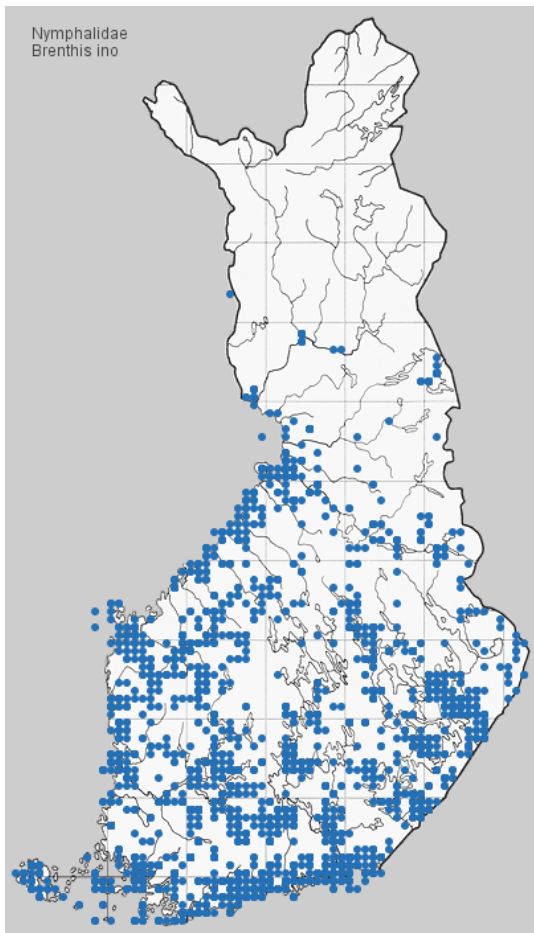
Toukka elää keto-orvokilla (*Viola tricolor*), pelto-orvokilla (*Viola arvensis*) ja aho-orvokilla (*V. canina*); talvehtii. Hakeutuu mielellään ravintokasvin lähellä oleville lämpimille paikoille, hiekalle tai kiville. Kotelo piilossa kasvinosien alla.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 28-42 mm. Siivet päältä kellanpunaiset, mustat täplät pieniä, ulkoreunan musta juova yhtenäinen.

Takasiipien alapuoli vaalean ruskeankeltainen, tyvellä pari kulmikasta vaaleankeltaista, tummareunaista täplää, keskisarake vaaleankeltainen; ulkosarakkeessa kolme suurta silmätäplää, muut täplät heikkoja, niiden ympärillä ruskeaa ja violetinruskeaa varjostusta.

Elintavat. Kosteilla niityillä, rannoilla, ojien varsilla.

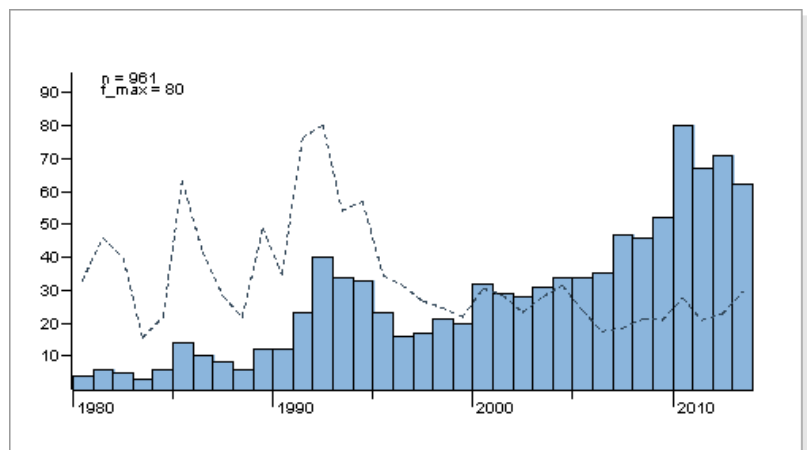
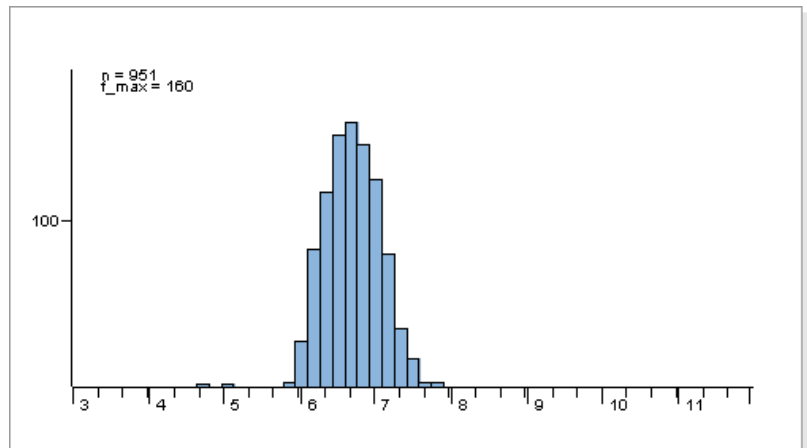
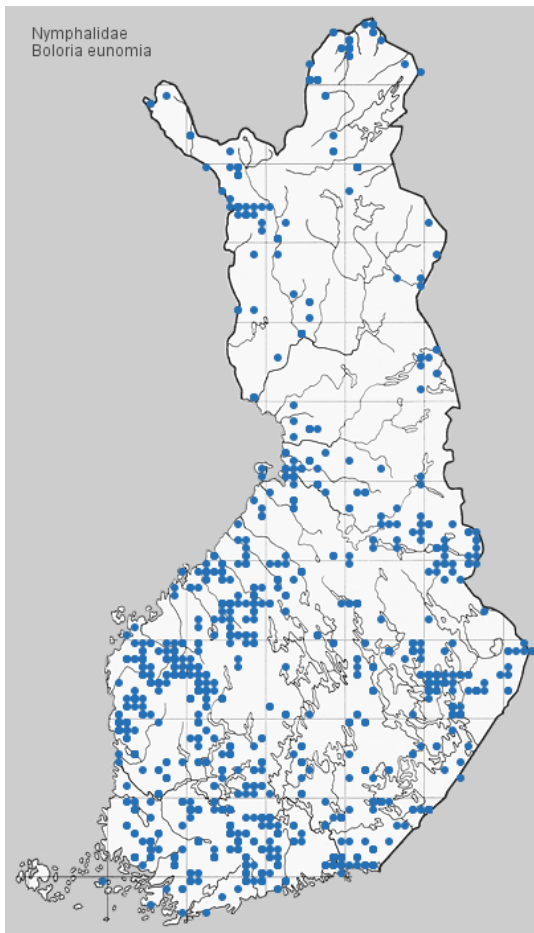
Toukka elää mesiangervolla (*Filipendula ulmaria*), myös vatukoilla (*Rubus*), yöaktiivinen. Kotelo usein suuren lehden alla. Muna talvehtii sisällään täysin kehittynyt toukka.

Kuva: Eino Ylönen

Kuva: Eino Ylönen

Tuntomerkit. Siipiväli 31-40 mm. Siivet päältä kellanpunaiset, mustat täplät selviä. Takasiipien alapinnan keskisarka pisteetön; keskisarake vaalea. Ulkosarakkeen silmätäplät rengasmaisia, valkotäytteisiä; ulkosarakkeen sisäreuna tasaisen tumma.

Elintavat. Rämeillä, suoniityillä.

Toukka elää juolukalla (*Vaccinium uliginosum*), isokarpalolla (*V. oxycoccos*) ja suokukalla (*Andromeda polifolia*); talvehtii keskenkasvuisena yhteenkäärittyjen kuihtuneiden lehtien keskellä. Koteloituu kasvillisuuteen maanpinnan lähelle.

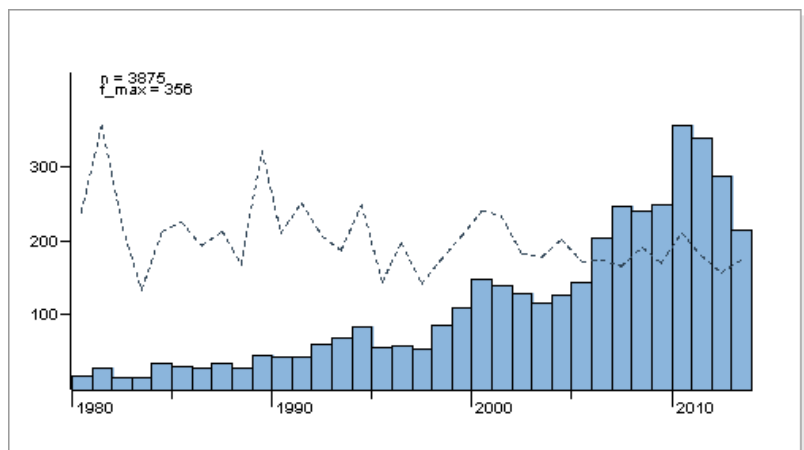
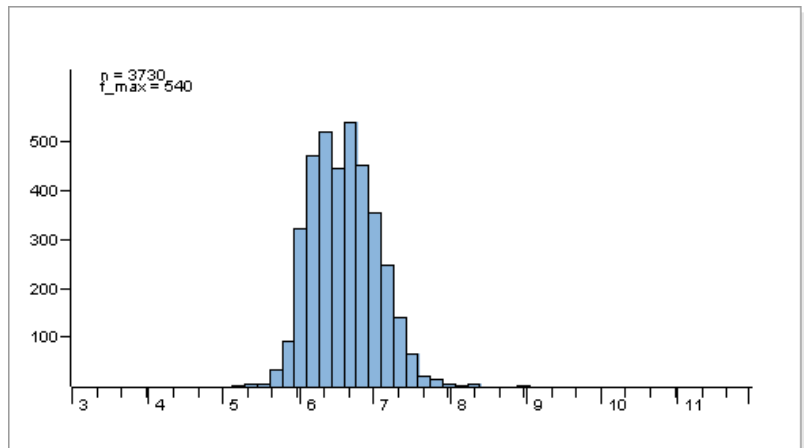
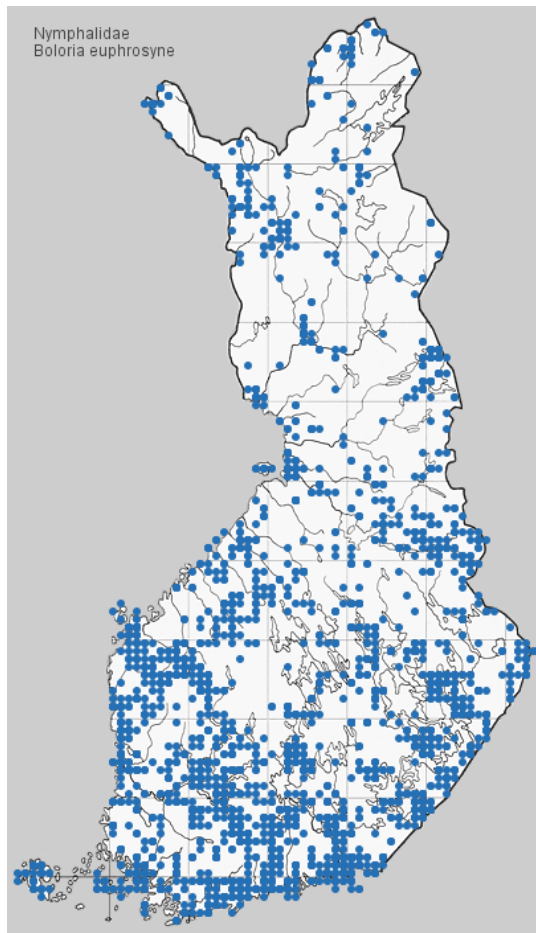

Kuva: Eino Ylönen

Kuva: Eino Ylönen

Tuntomerkit. Siipiväli 31-45 mm. Siivet päältä kellanpunaiset, naaraalla hieman okransävyisemmät, mustatäpläiset. Takasiipien alapuolella keskisarassa musta piste, kuten lajilla *B. selene*; ulkosarake vähemmän kontrastinen, sen sisäreuna tasaisen ruskeanpunainen; keskisarakkeessa vain keskimäinen täplä hopeanvärinen.

Elintavat. Rämeillä, niityillä, pientareilla, ahoilla, voimalinjojen alusilla, tunturien koivuvyöhykkeellä ym.

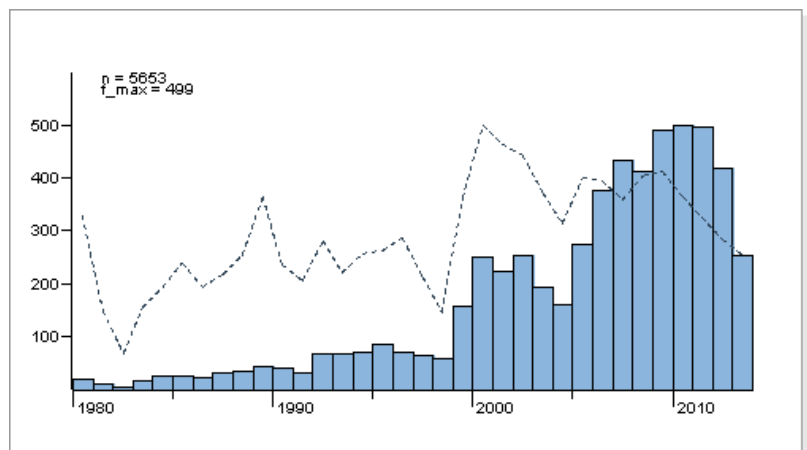
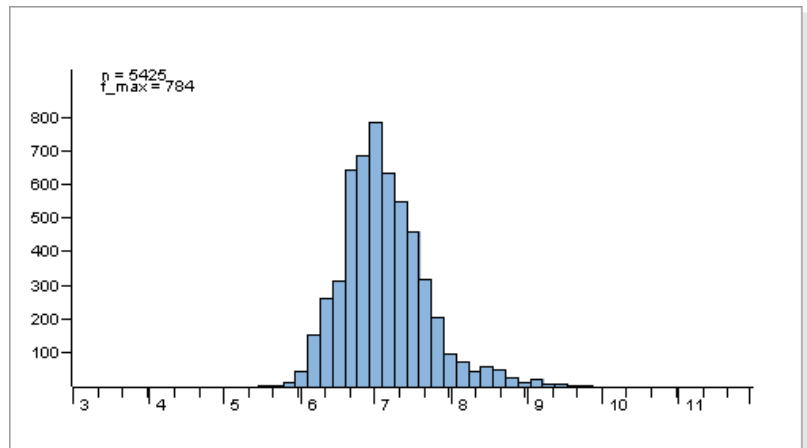
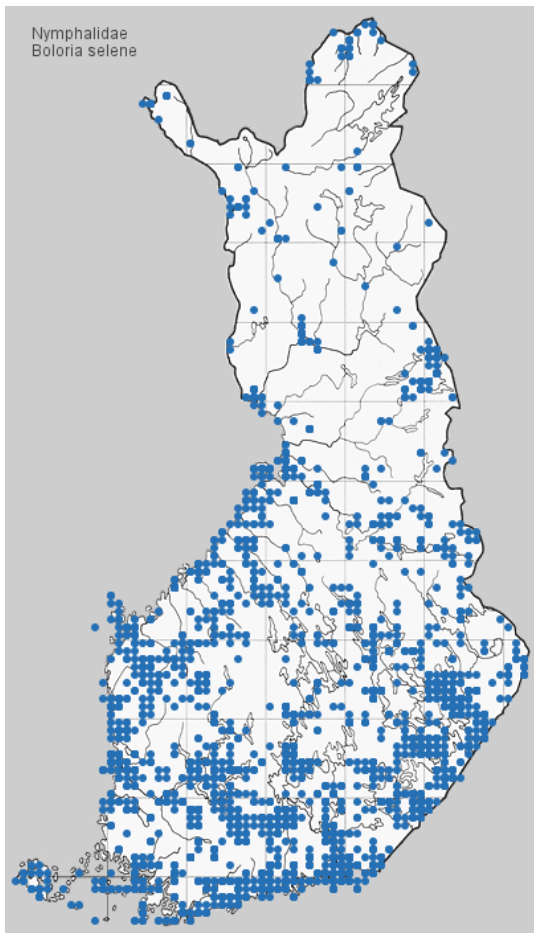
Toukka elää orvokeilla (*Viola*), juolukalla (*Vaccinium uliginosum*) ja suopursulla (*Rhododendron tomentosum*); talvehtii keskenkasvuisena. Koteloituu kasvillisuuteen lähelle maanpintaa.

Kuva: Eino Ylönen

Kuva: Eino Ylönen

Tuntomerkit. Siipiväli 30-41 mm. Siivet päältä kellanpunaiset, mustat täplät hienoja. Takasiipien alapuolella keskisarassa musta piste, kuten lajilla *B. euphrosyne*; hopeanväriset reunatäplät terävämmin kolmiomaiset; ulkosarake kontrastisempi, siinä täplärvin kohdalla ruskeankeltaisella pohjalla etu- ja takareunan lähellä kaksi ruskeaa laikkua; keskisarakeessa yksi tai useampi täplä hopeanvärinen.

Elintavat. Niityillä, suoniityillä, pientareilla, ahoilla, voimalinjojen alusilla ym.

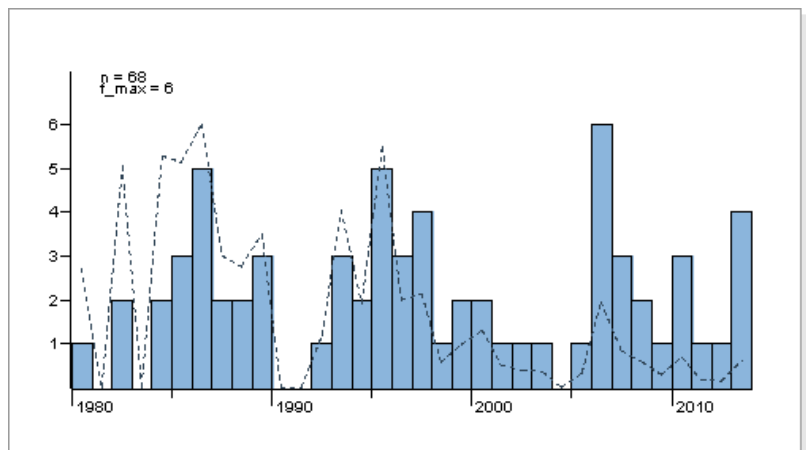
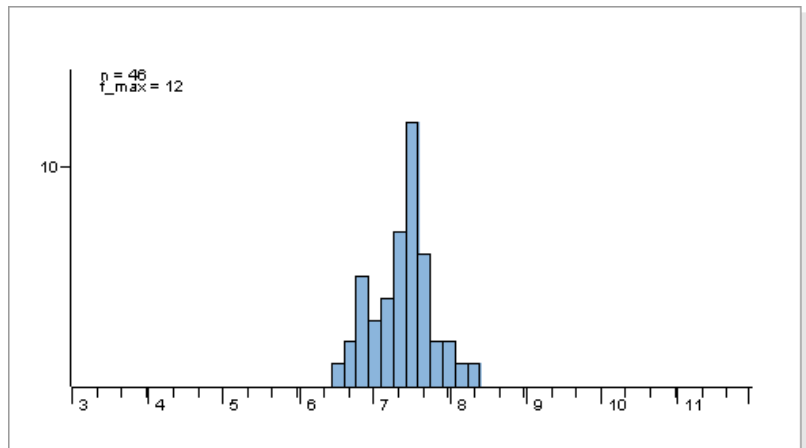
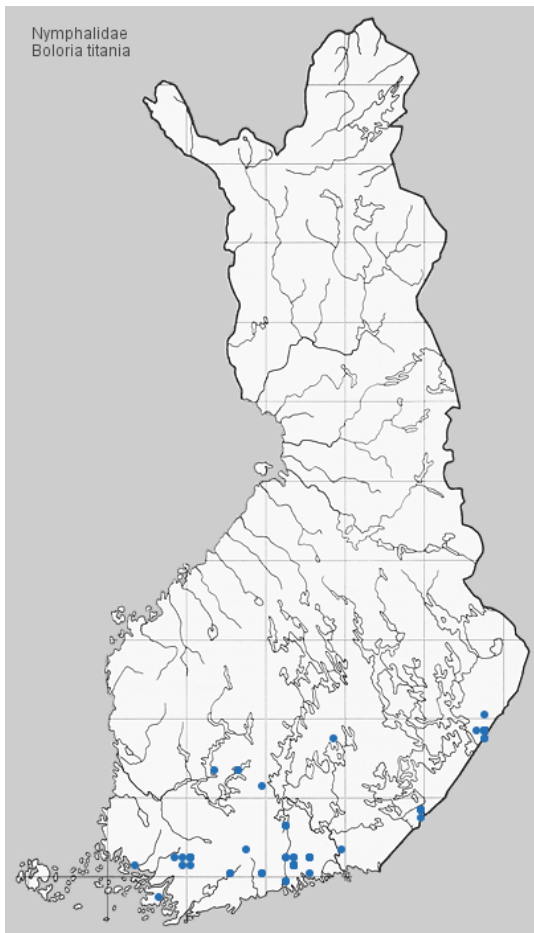
Toukka elää orvokeilla (*Viola*), kuten suo-orvokilla (*V. palustris*) ja metsäorvokilla (*V. riviniana*), piilottelee lehden alapuolella; talvehtii keskenkasvuisena lehtikäärön sisällä. Etelässä toukat voivat kehittyä nopeasti, jolloin tavataan toista sukupolvea. Koteloituu kasvillisuuteen lähelle maanpintaa.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 31-47 mm. Siivet päältä kellanpunaiset, mustat täplät hienoja, ulkoreunan täplät nuolenpään muotoisia. Takasiivet alta hajanaisesti ruskean - violetinruskean kirjavat, keskisarassa selvä musta täplä; ulkoreunan V:n muotoiset täplät isoja, ulottuvat ulkosarakkeen silmätäpliin asti, niiden ulkopuolella vaaleita, mutta ei hopeanhohtoisia reunaräpliä.

Elintavat. Tuoreilla metsäniityillä, purojen varsilla, rehevillä ahoilla.

Toukka elää orvokeilla (*Viola*), kuten metsäorvokilla (*V. riviniana*); talvehtii pienenä, toisinaan suuria toukkia tavattu keväällä, jolloin talvehtinut kahdesti. Koteloituu yleensä kasvillisuuteen lähelle maanpintaa.

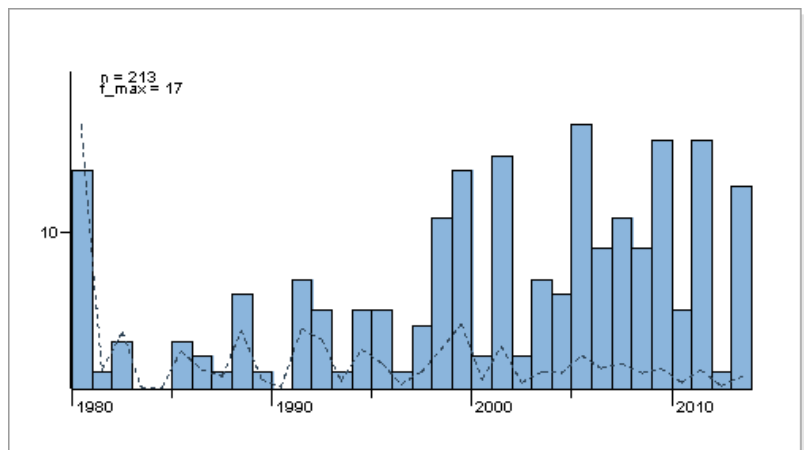
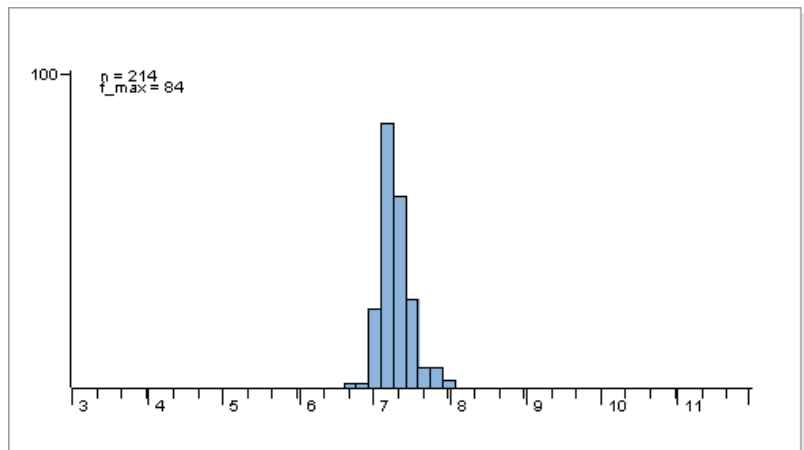
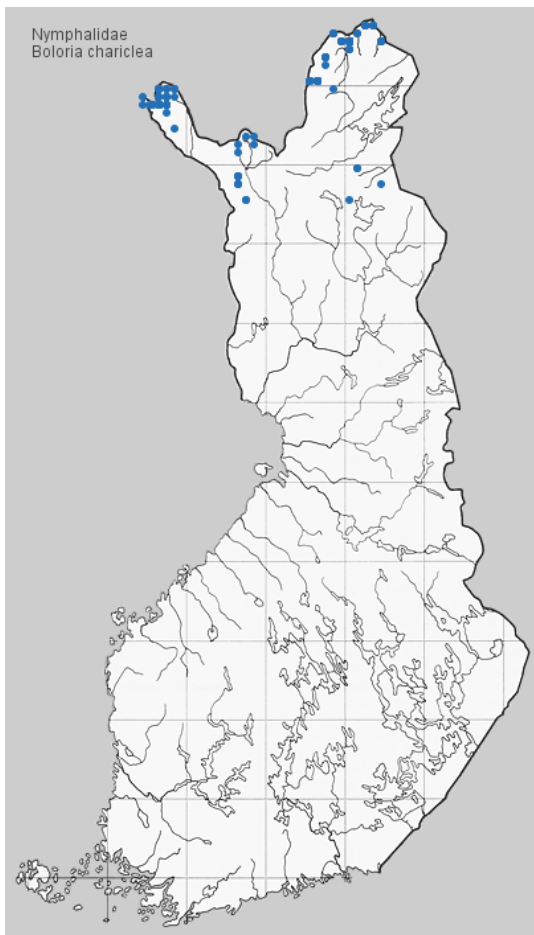

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

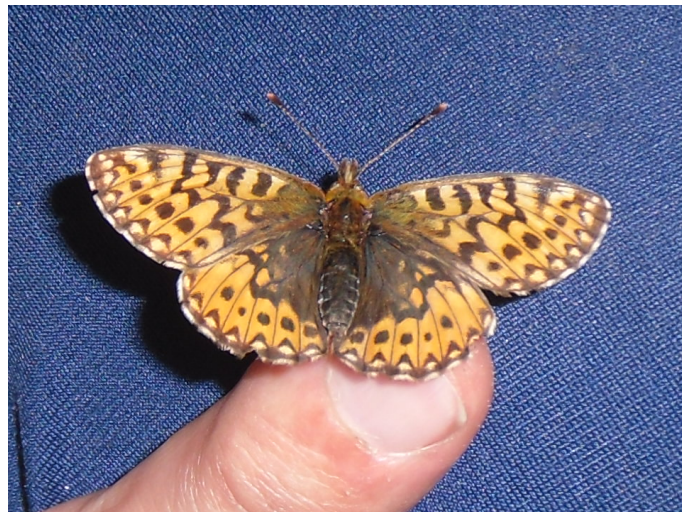
Tuntomerkit. Siipiväli 32-42 mm. Siivet päältä ruskeankeltaiset, naaraalla voivat olla tummanruskeat tai violetinruskeat; täplät mustia tai harmaanmustia. Takasiipien alapinnan ulko- ja tyvisarake punertavan violetinruskeat, keskisarake hopeanvalkea, sen toiseksi takimmainen täplä tiimalasin muotoinen, usein keskeltä poikki kuroutunut. Ulkoreunan valkoiset täplät sisäänpäin vain hiukan pyöristyneitä.

Elintavat. Kivisillä tunturirinteillä puurajan yläpuolella.

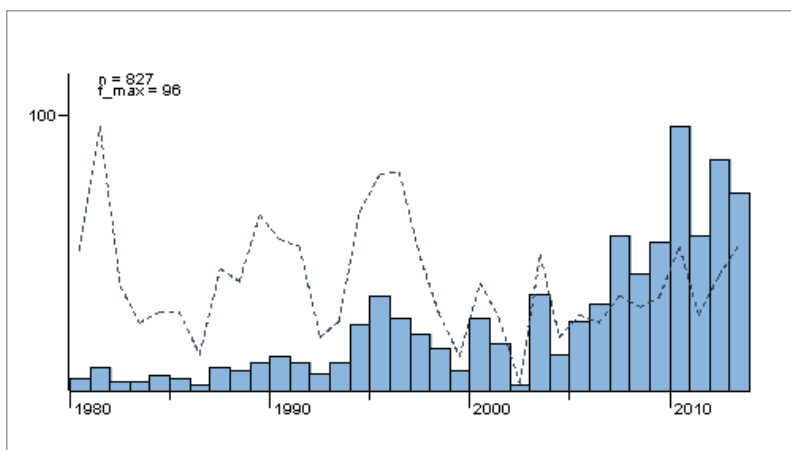
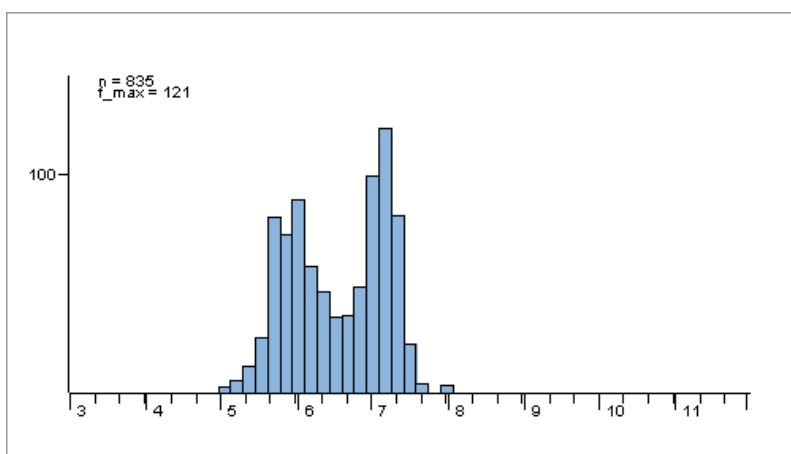
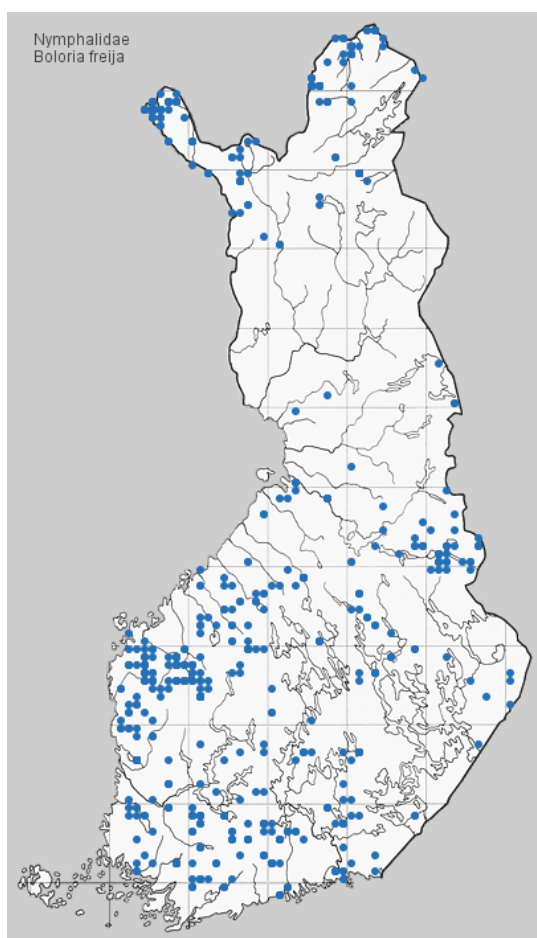
Toukka elänee liekovarpiolla (*Cassiope tetragona*) ja lapinorvokilla (*Viola biflora*); talvehtii kaksi kertaa. Koteloituu kiville.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Kai Pajukangas

Tuntomerkit. Siipiväli 29-44 mm. Siivet päältä kellanpunaiset, mustat täplät suurehkoja, siipien tyvellä laajalti harmaanmustaa kehnää. Takasiipien alapinnan keskisarake ruskeakehnäinen, siinä valkeita täpliä, joista takimmainen X:n muotoinen; sitä reunustaa vahva musta siksak-kuvio. Ulkoreunan valkoiset täplät sisäänpäin teräviä.

Elintavat. Rämeillä, tunturien koivikkorinteillä.

Toukka elää muuraimella (*Rubus chamaemorus*) ja suokukalla (*Andromeda polifolia*), joskus juolukalla (*Vaccinium uliginosum*); talvehtii täysikasvuksena. Kotoituu suojaiseen paikkaan varuille lähelle maanpintaa.

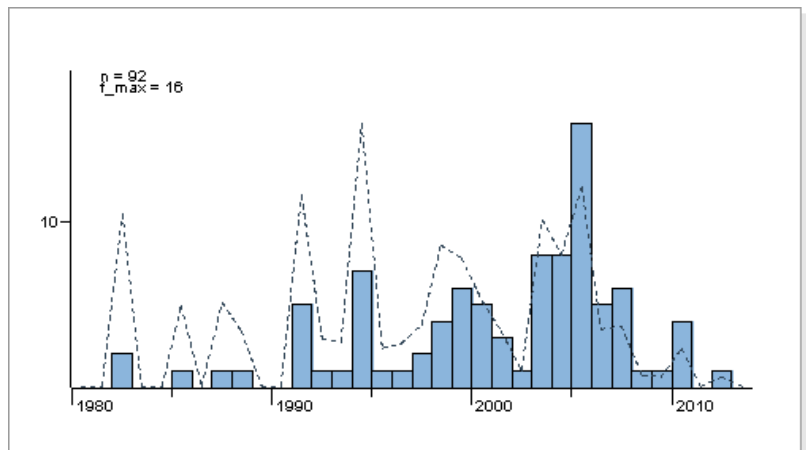
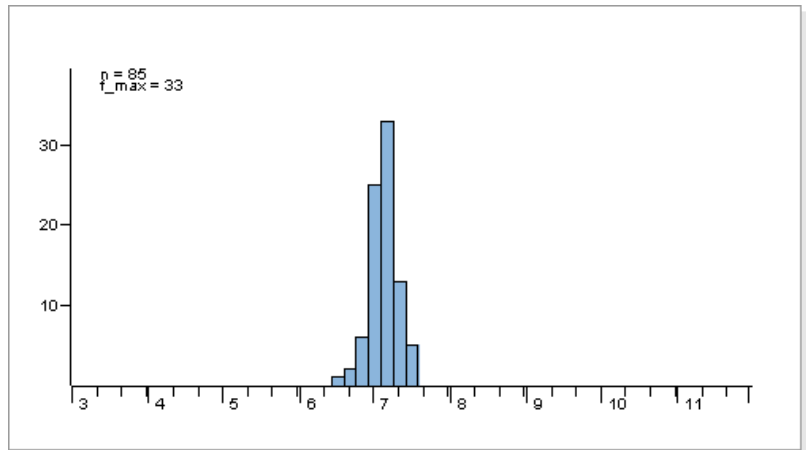
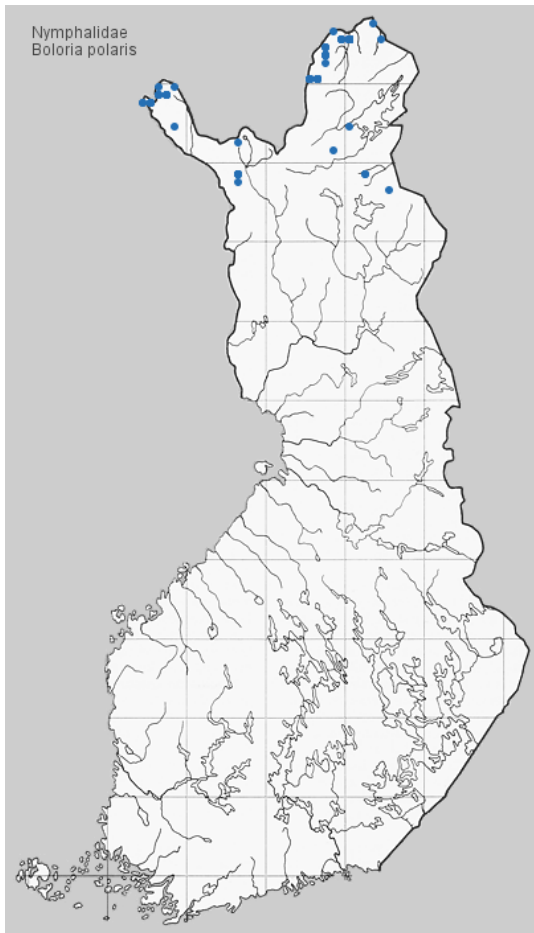

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 34-43 mm. Siivet päältä ruskeankeltaiset, täplät mustia tai harmaanmustia, siipien tyvellä ruskehtavaa kehnää ja karvaa. Takasiipien alapuolen tyvisarake punaruskea; keskisarake valkea, vahvasti punaruskeakehnäinen, mustareunainen, siinä X:n muotoinen valkea täplä; ulkosarakkeen silmätäpläriivin sisäpuolella valkeita, hampaanmuotoisia täpliä. Ulkoreunan valkoiset täplät kapenevat reunaan päin.

Elintavat. Tunturien lakien karuilla paljakoilla.

Toukka elänee lapinvuokolla (*Dryas octopetala*) ja liekovarpiolla (*Cassiope tetragona*); talvehtii kaksi kertaa.

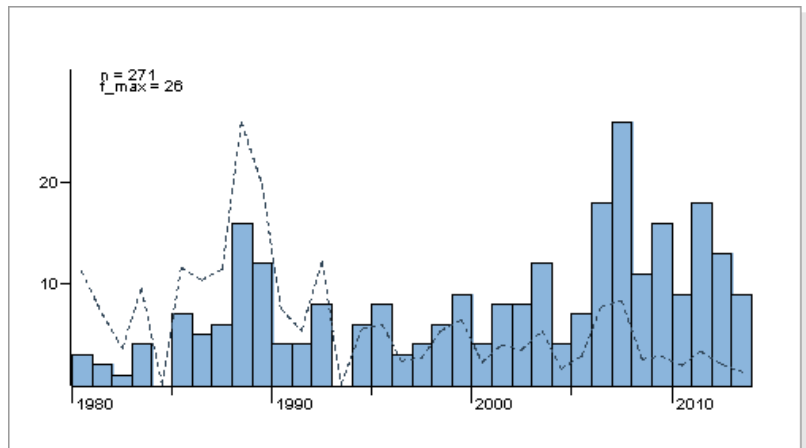
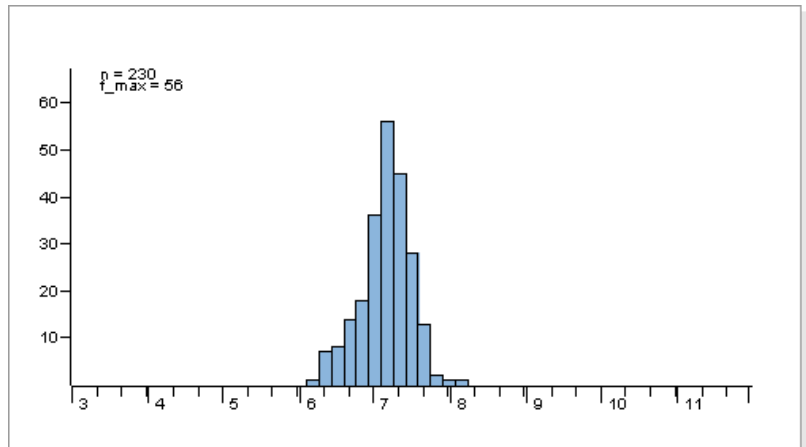
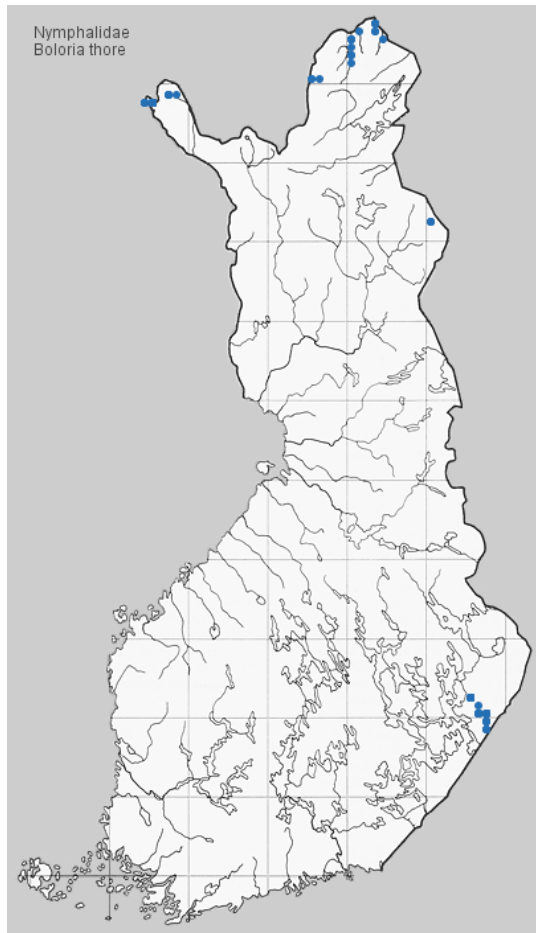

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 35-47 mm. Siivet päältä kellanpunaiset - ruskeankeltaiset, vahvasti mustankirjavat. Takasiipien alapinnan keskisarake tasaisen keltainen, selvästi tyvisaraketta vaaleampi; ulkoreunassa epäselvät harmaat täplät.

Elintavat. Jokien ja purojen varsilehdoissa, lehtoniityillä, kosteapohjaisilla tunturien koivikkorinteillä.

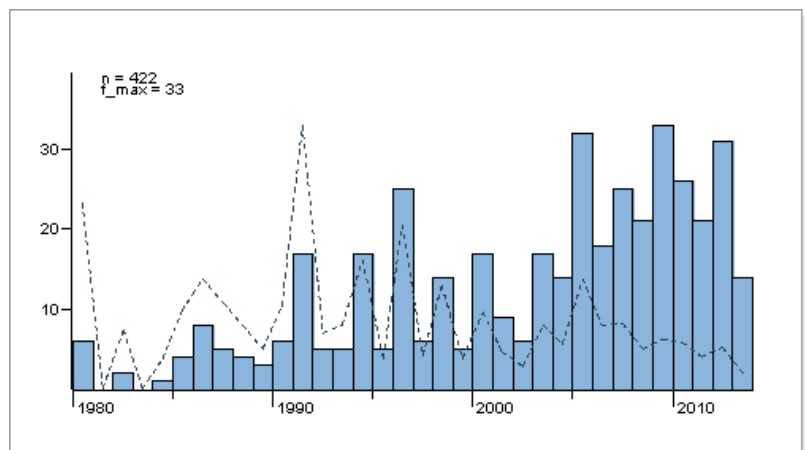
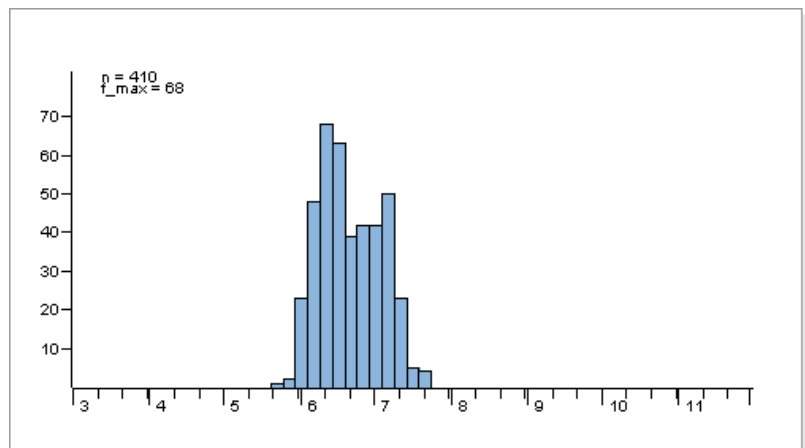
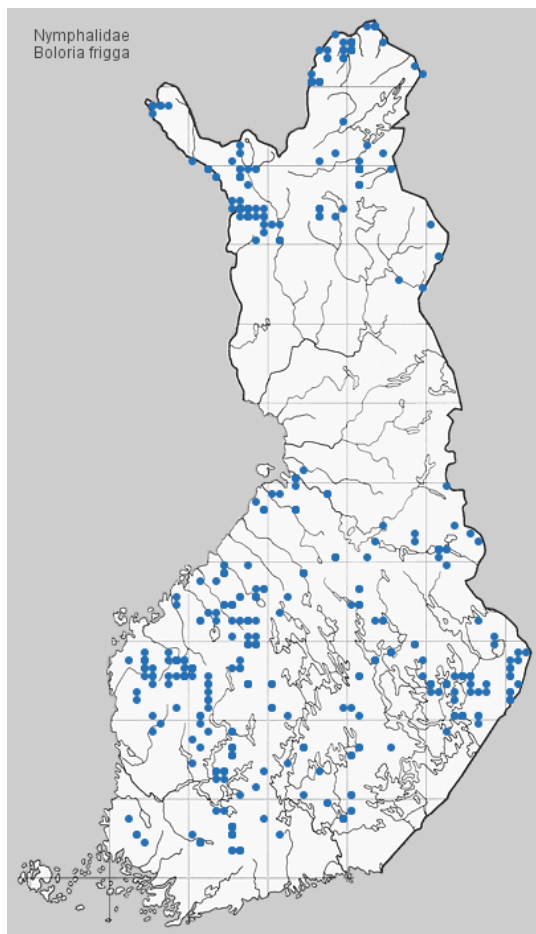
Toukka elää orvokeilla (*Viola*), kuten lapinorvokilla (*V. biflora*), suo-orvokilla (*V. palustris*) ja aho-orvokilla (*V. canina*); talvehtii keskenkasvuisena.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 35-47 mm. Siivet päältä kellanpunaiset, mustat kuviot vahvat. Takasiipien alapuolen tyvisarake ja ulkosarakkeen sisäosa tumman punaruskeat, keskisarake keltainen, siinä 1 tai 2 valkoista täplää. Ulkoreunassa ei vaaleita täpliä.

Elintavat. Rämeillä, avoimilla palsasoilla ja tunturien soistuneilla rinteillä.

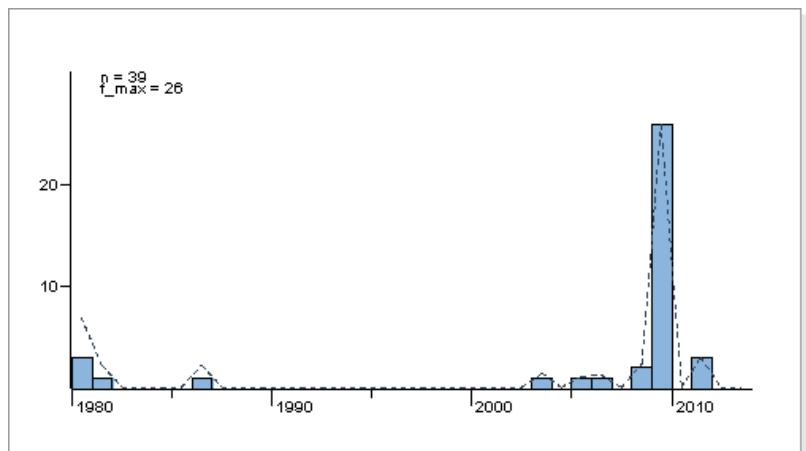
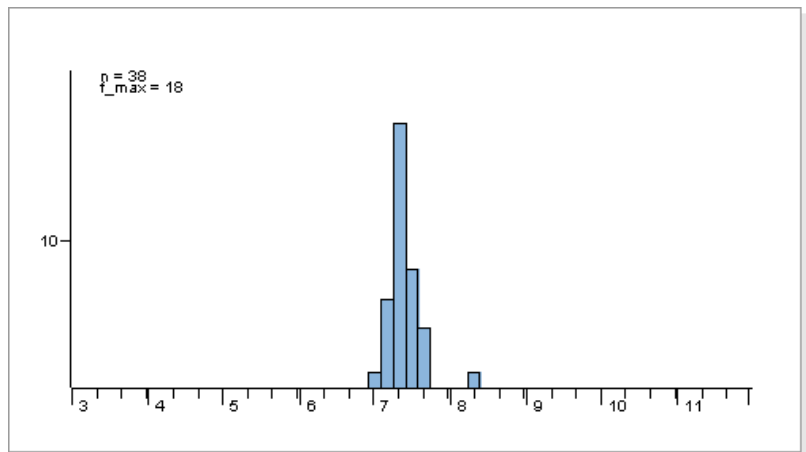
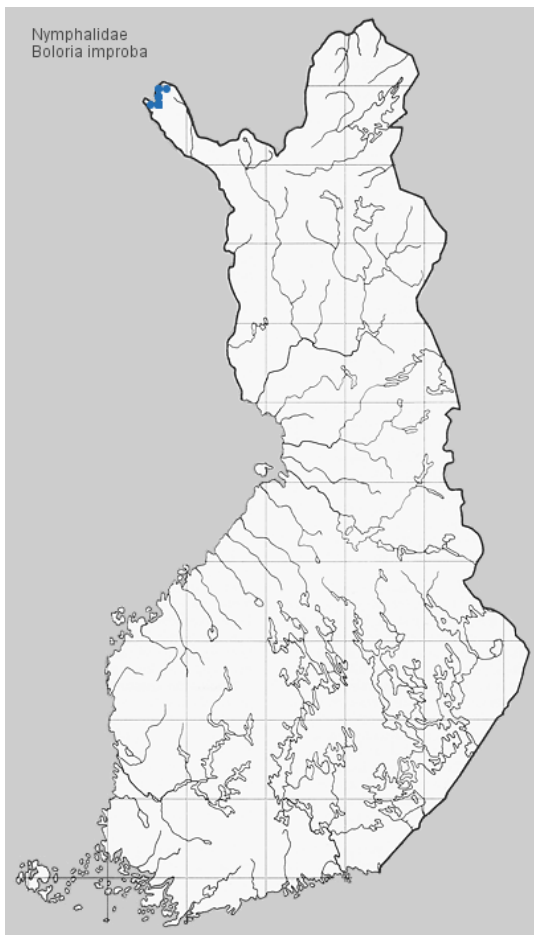
Toukka elää muuraimella (*Rubus chamaemorus*); talvehtii keskenkasvuisena kutomassaan seitissä lehden alapinnalla tai lehtien välissä.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 27-38 mm. Siivet päältä kellanharmaat, ulko-osassa tavallisesti punakeltaista väriä, kuviot epäselviä, harmaanmustia. Takasiipien alapuolen tyvisarake ja ulkosarakkeen sisäosa tumman punaruskeat, keskisarake keltainen, vahvasti ruskeakehnenäinen, siinä 1 tai 2 valkoista täplää. Ulkoreunassa ei vaaleita täpliä.

Elintavat. Tunturien kosteapohjaisilla paljakkaniityillä.

Toukka elää verkkolehtipajulla (*Salix reticulata*); talvehtii kaksi kertaa. Koteloituu muista hopeatäplistä poiketen vaakasuoraan, ravintokasvin löyhästi yhteenkehrättyjen lehtien väliin.

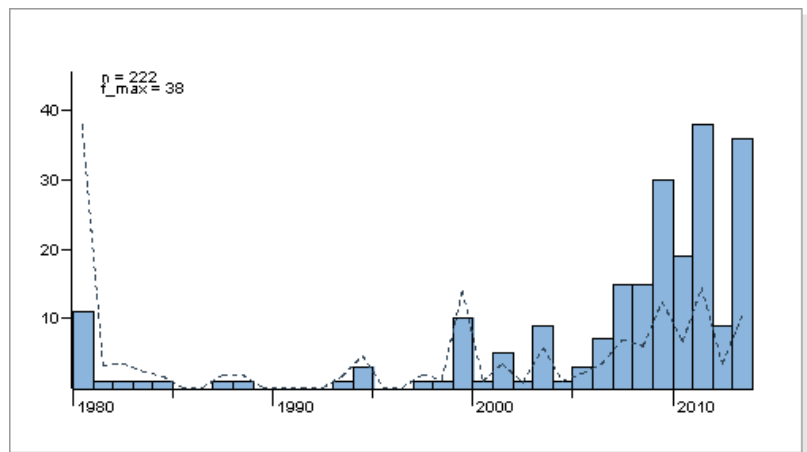
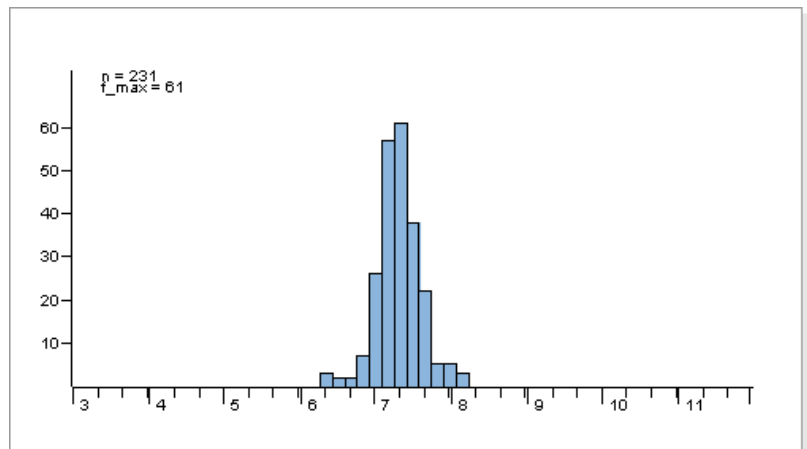
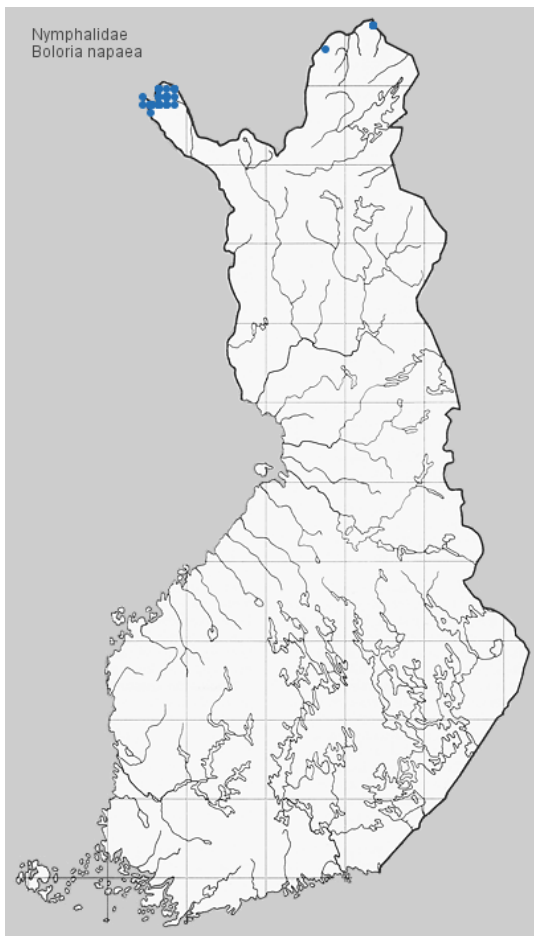

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 31-42 mm. Takasiipien etunurkka jyrkkäkulmainen. Siivet päältä ruskeankeltaiset, harmaanmustat kuviot hienot, kapeat. Etusiipien alapuolen mustat kuviot heikkoja tai puuttuvat. Takasiipien alapuolen tyvisarakkeen sisäosa keltainen, ulko-osa punaruskea; keskisarake vaaleankeltainen ja siinä ainakin yksi hopeatäplä; ulkosarakkeessa keltaisia ja ruskeita laikkuja, ulkoreunassa hopeanväriset täplät.

Elintavat. Kuivilla paikoilla tunturipaljakoilla.

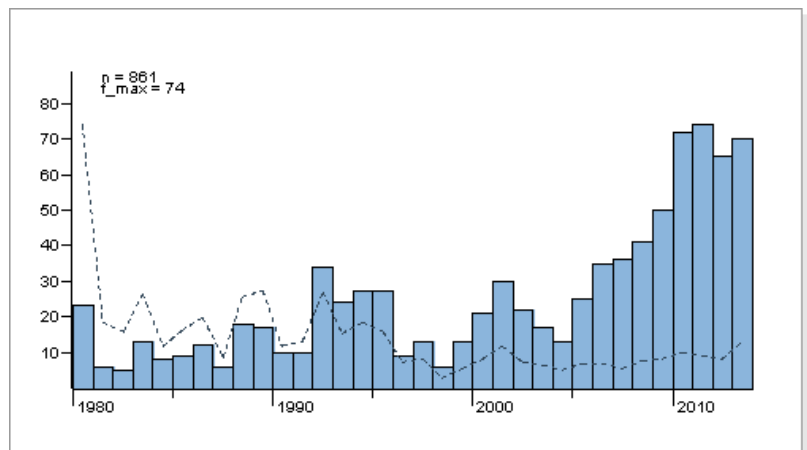
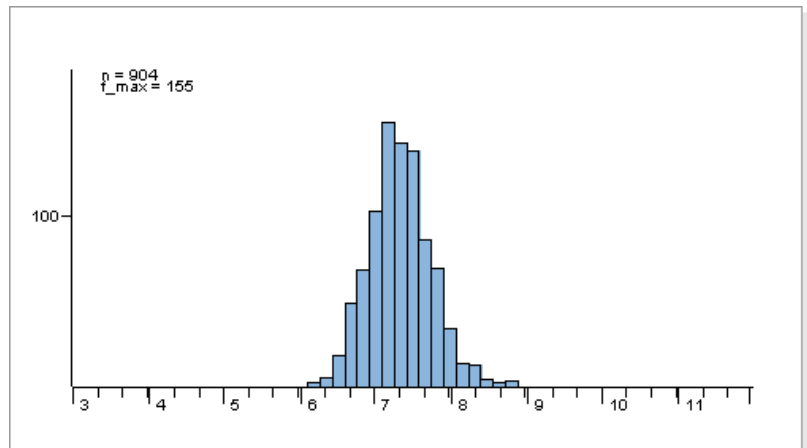
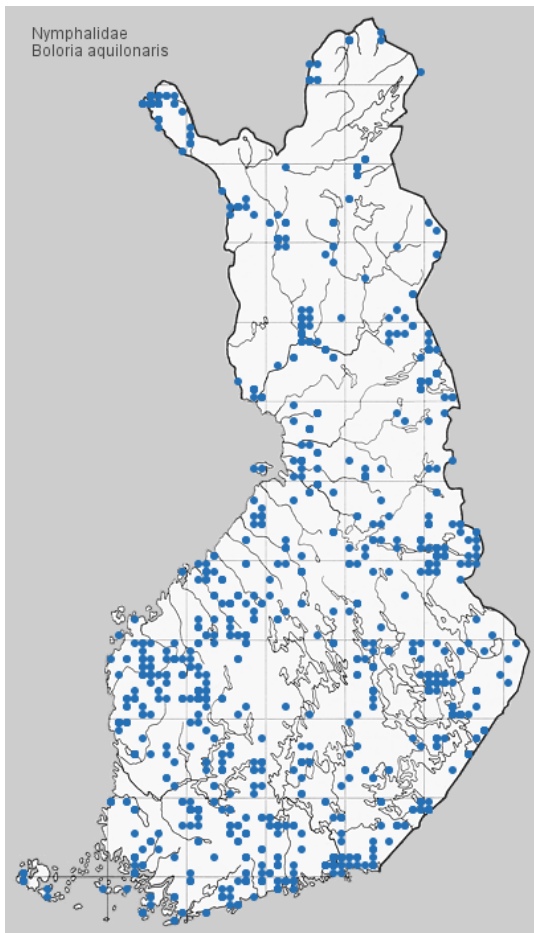
Toukka elänee lapinorvokilla (*Viola biflora*), yöaktiivinen; talvehtii kaksi kertaa. Koteloituu kivenlohkareiden alle suojaan suoralta auringonpaisteelta.

Kuva: Mika Pajari

Kuva: Mika Pajari

Tuntomerkit. Siipiväli 29-38 mm. Takasiipien etunurkka jyrkkäkulmainen. Muistuttaa lajia *B. napaea*; siivet päältä kellanpunaiset, mustat kuviot leveitä. Etusiipien alapuolen mustat kuviot selvät. Takasiipien alapuolen keskisarake keltainen, kellanruskea- tai kellanvihertäväkehnäinen, ulkosarakkeessa enemmän ruskeaa; ulkoreunan hopeanväriset täplät vähemmän sisäänpäin terävät.

Elintavat. Soilla, suoniityillä.

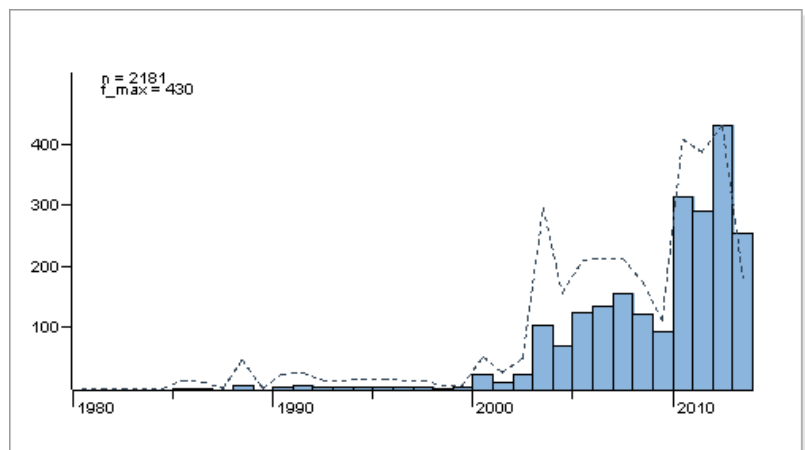
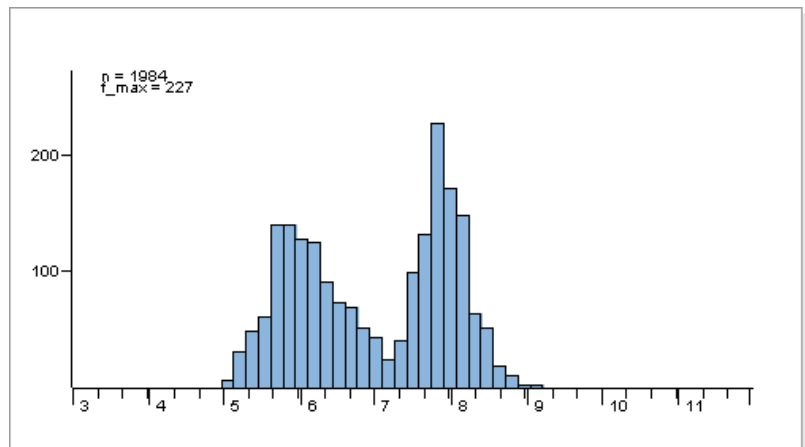
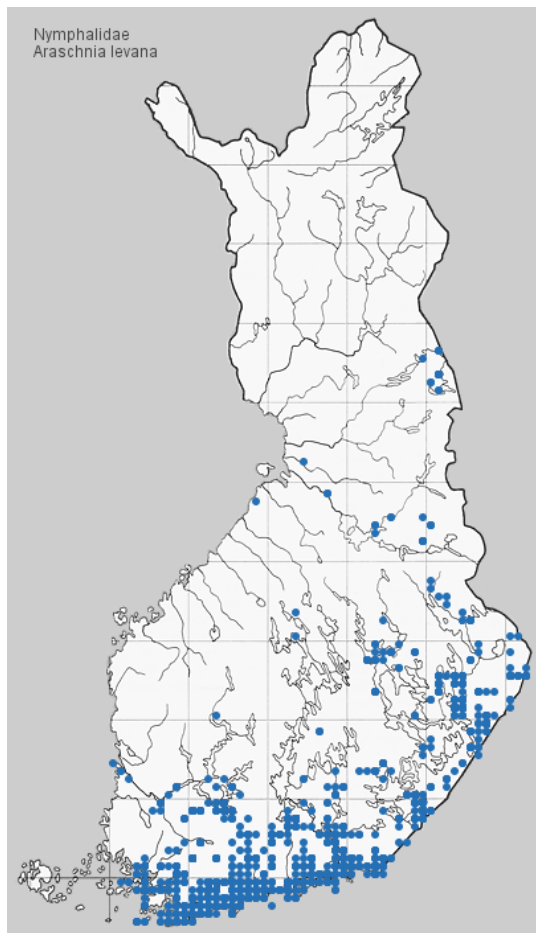
Toukka elää isokarpalolla (*Vaccinium oxycoccos*) ja suokukalla (*Andromeda polifolia*); talvehtii pienenä kasvin varteen kutomansa verkon sisällä syömättä syksyllä mitään, Lapissa todennäköisesti kahdesti. Koteloituu kasvillisuuteen lähelle maanpintaa.

Kuva: Eino Ylönen

Kuva: Eino Ylönen

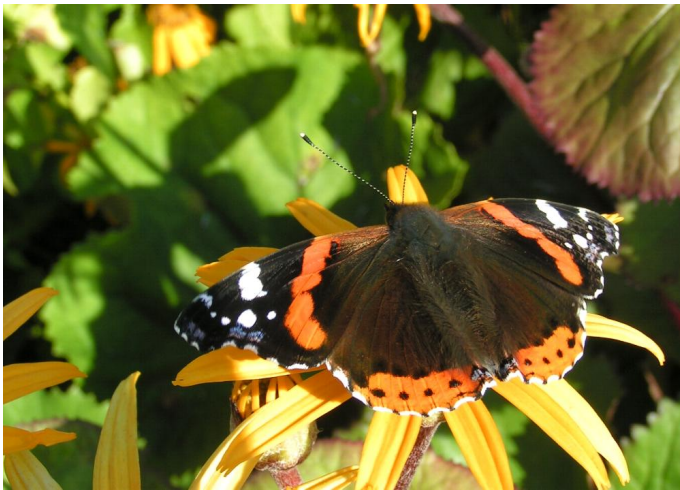

Tuntomerkit. Siipiväli 28-43 mm. Koiraan etusiivet terävämpikärkiset kuin naaraan. Kevätsukupolven siipien ulompi puoli päältä ruskeankeltainen - punakeltainen, siinä vaihtelevan kokoisia mustia täpliä. Siipien tyviosa musta, siinä keltaisia ja ruskeankeltaisia poikkiviiruja. Takasiipien reunassa usein sinisiä täpliä. Kesäsupolven siivet päältä mustat, niissä leveät, valkeat poikkivyöt sekä ulko-osassa 2 - 3 kapeaa, kellanpunaista poikkijuovaa, joiden selvyys vaihtelee. Molemmilla sukupolvilla etusiipien kärjen lähellä harva rivi valkeita täpliä, valkeat, mustatäpläiset siipiripset ja violetinruskea - kellanruskea alapuoli, jossa vaaleat suonet yhdessä vaaleiden poikkiviirujen kanssa muodostavat epäsäännöllisen verkkokuvion. Kesäsupolvellä poikkiviirut ovat valkoisemmat ja leveämmissä ei ole keskellä kehnäistä täytettä, kevätsukupolvella on suuret, vaaleahkon harmaanvioletit laikut etusiipien kärjen lähellä ja takasiipien ulkosarakkeen keskiosassa.

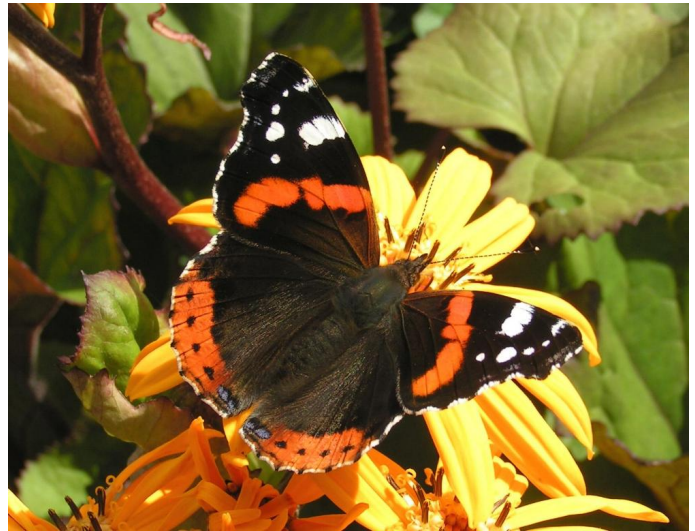
Elintavat. Tuorepohjaisten lehtimetsien aukioilla, metsänreunoilla, pienillä ahoilla.

Toukka elää nokkosella (*Urtica dioica*), yhdyskunnittain viimeiseen toukkavaiheeseen asti. Kotelo talvehtii.

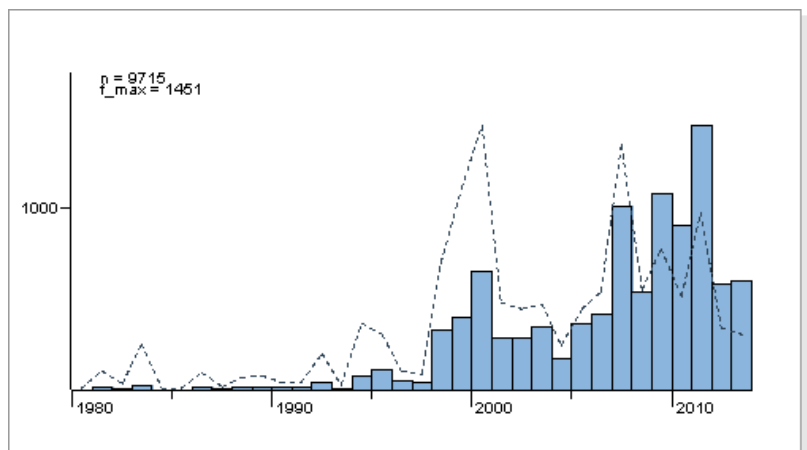
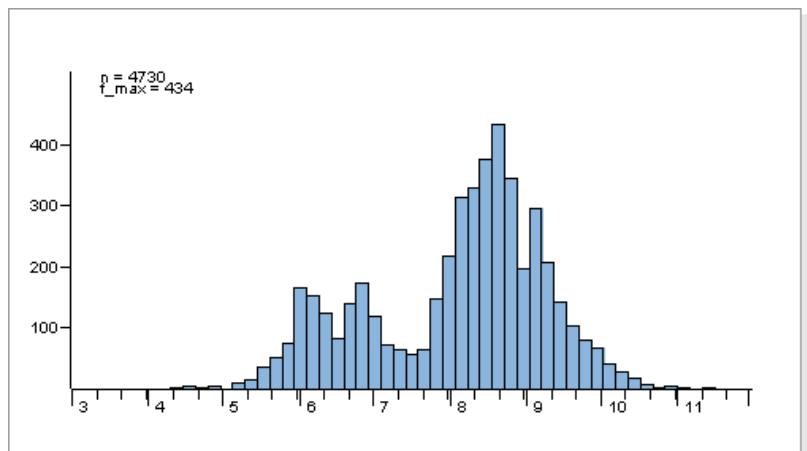
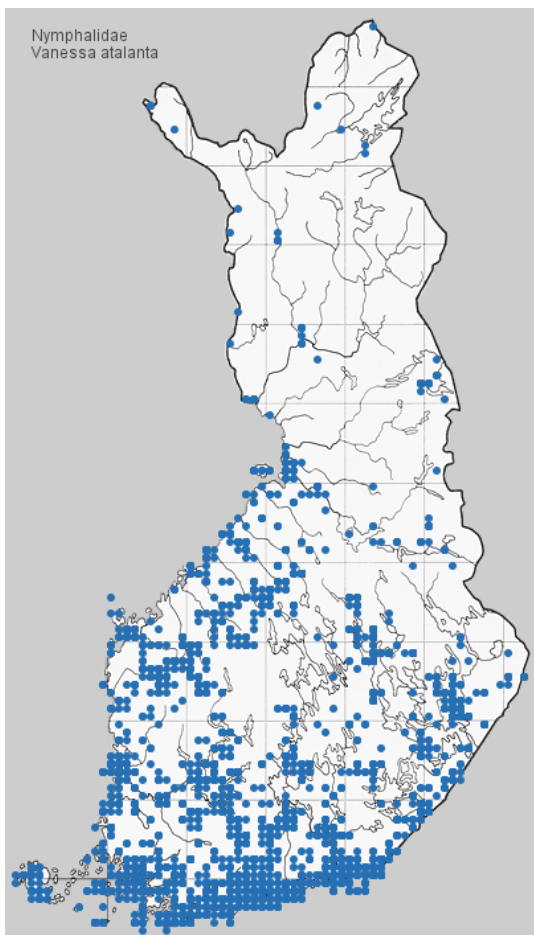

Kuva: Markku Ruuskanen

Kuva: Markku Ruuskanen

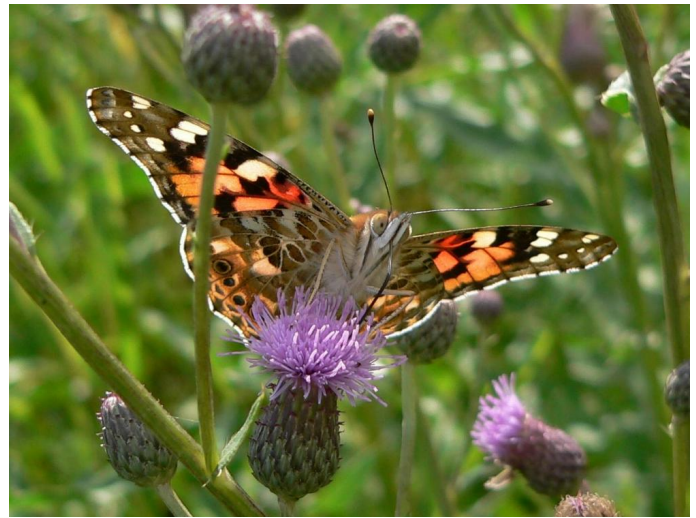
Tuntomerkit. Siipiväli 46-66 mm. Siivet päältä mustat; etusiivissä viisto, punainen poikkijuova ja kärjessä valkeita täpliä; takasiivissä punainen, mustapisteinen reunajuova. Siipiripset mustavalkoiset. Etusiipien alapuoli muistuttaa yläpuolta, takasiipien alapuoli ruskean, harmaan ja mustan marmoroima, sinertäväkehnäinen, etureunassa kellanvalkea laikku.

Elintavat. Vaeltaja. Puutarhoissa, lehtimetsissä ym.

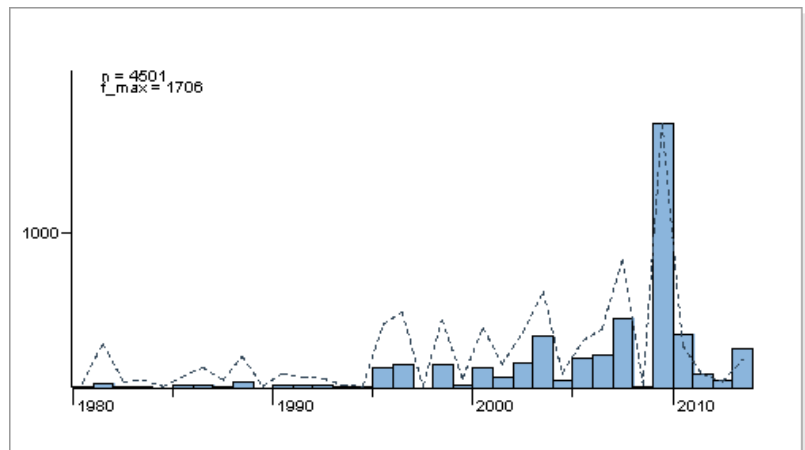
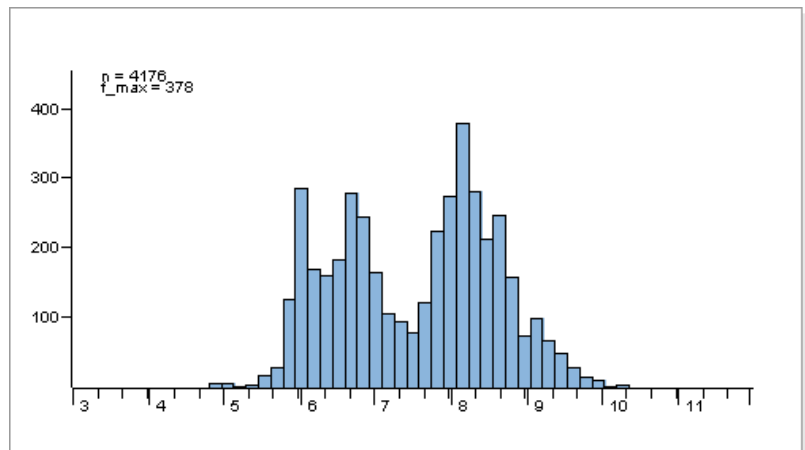
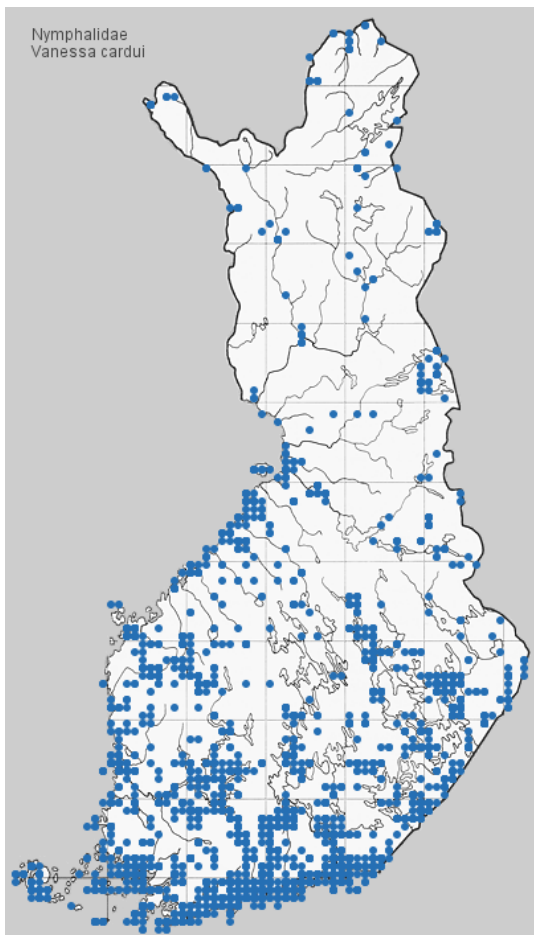
Toukka elää nokkosella (*Urtica dioica*). Koteloituu ravintokasvin lehden alapinnalle.

Kuva: Markku Ruuskanen

Kuva: Markku Ruuskanen

Tuntomerkit. Siipiväli 46-62 mm. Siivet päältä ruskeankeltaiset, ruusunpunaisen sävyiset, niissä karkeat mustat kuviot; etusiipien kärki musta, valkotäpläinen. Alapuoli enimmäkseen vaaleanruskea - roosanruskea, siinä epäsäännöllisiä valkeita täpliä ja vaalea verkkokuvio. Takasiipien alapuolella viisi silmätäplää, joista suurimmissa sinistä väriä.

Elintavat. Vaeltaja. Hiekka- ja sorapohjaisilla kukkia kasvavilla paikoilla.

Toukka elää karhiaisilla (*Carduus*) ja ohdakkeilla (*Cirsium*), myös pujolla (*Artemisia vulgaris*). Koteloituu yhteenkehrättyjen lehtien väliin hieman maanpinnan yläpuolelle.

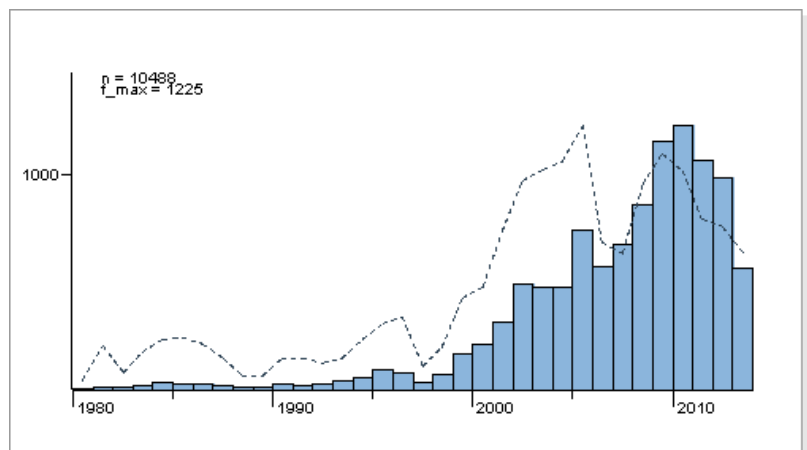
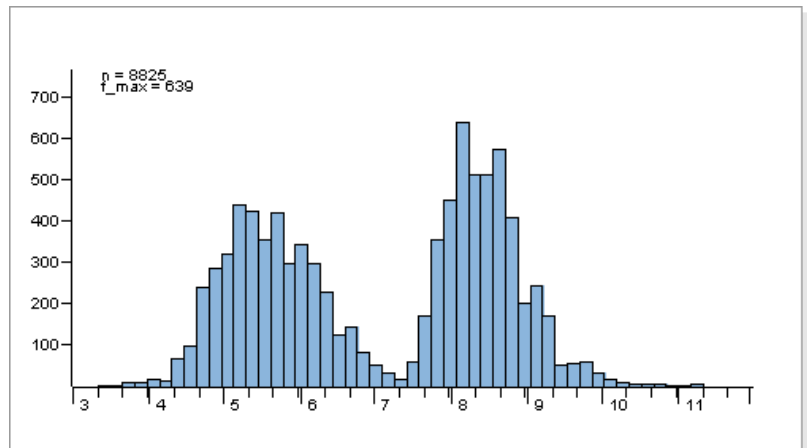
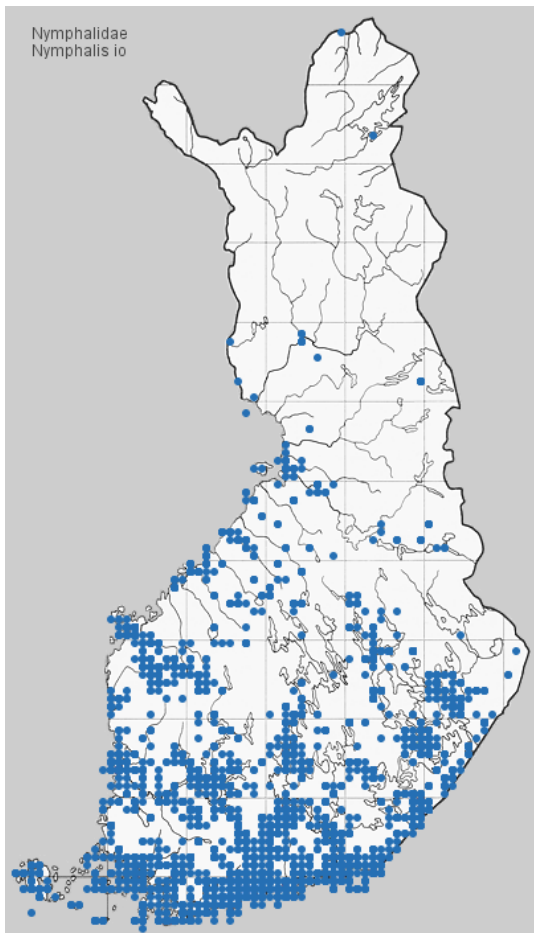

Kuva: Olavi Niemi

Kuva: Olavi Niemi

Tuntomerkit. Siipiväli 45-65 mm. Siivet päältä punaruskeat, niissä isot silmätäplät, joissa keltaista, mustaa ja sinistä. Silmätäplien sisäpuolella musta, puolikuumainen täplä. Alapuoli harmaanmusta, mustariipustainen, siinä vaaleampia ja tummempia poikkijuovia.

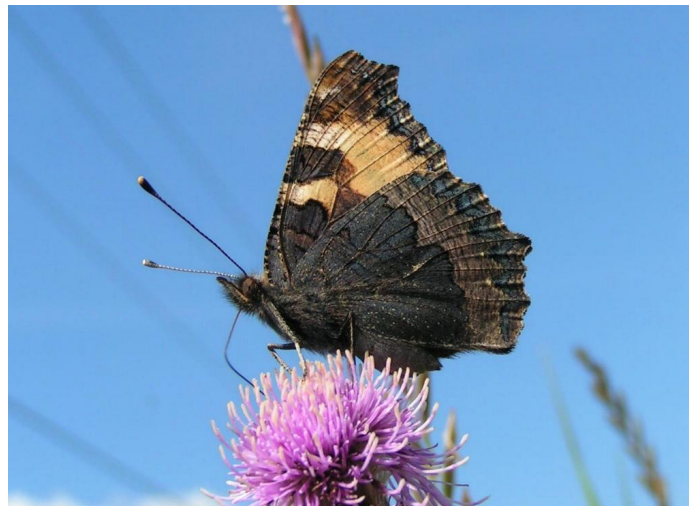
Elintavat. Kulttuuriympäristöissä, viljelymailla; suosii suuria, aurinkoisia, nokkosta kasvavia paikkoja.

Toukka elää nokkosella (*Urtica dioica*); yhdyskunnittain viimeiseen toukkavaiheeseen saakka. Koteloituu ravintokasville. Aikuinen talvehtii.

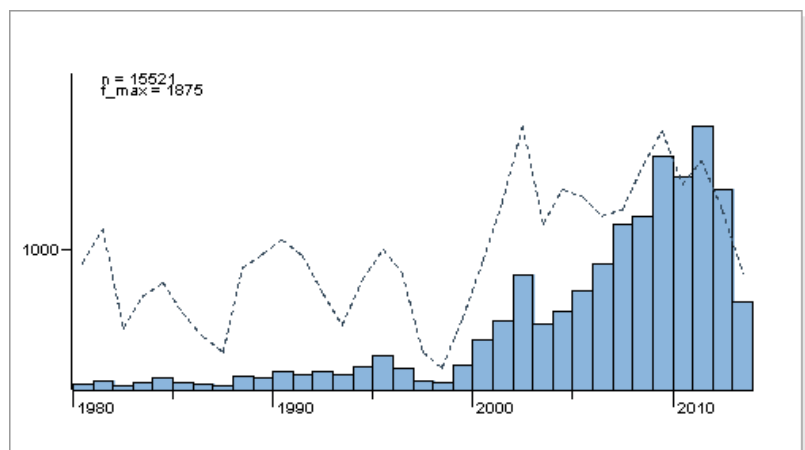
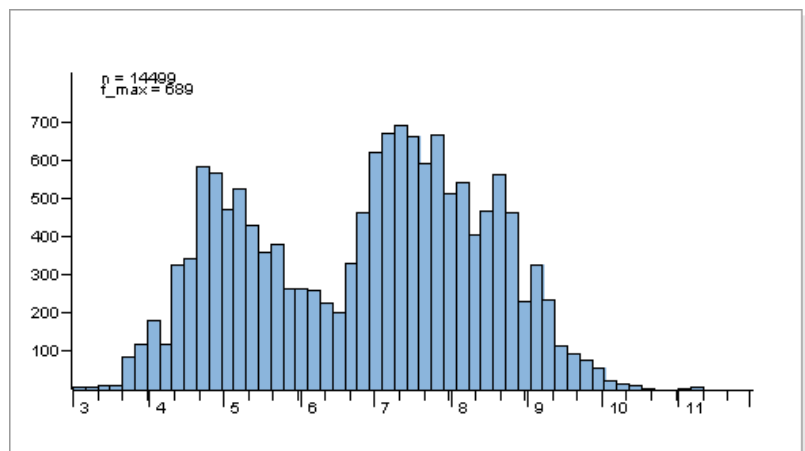
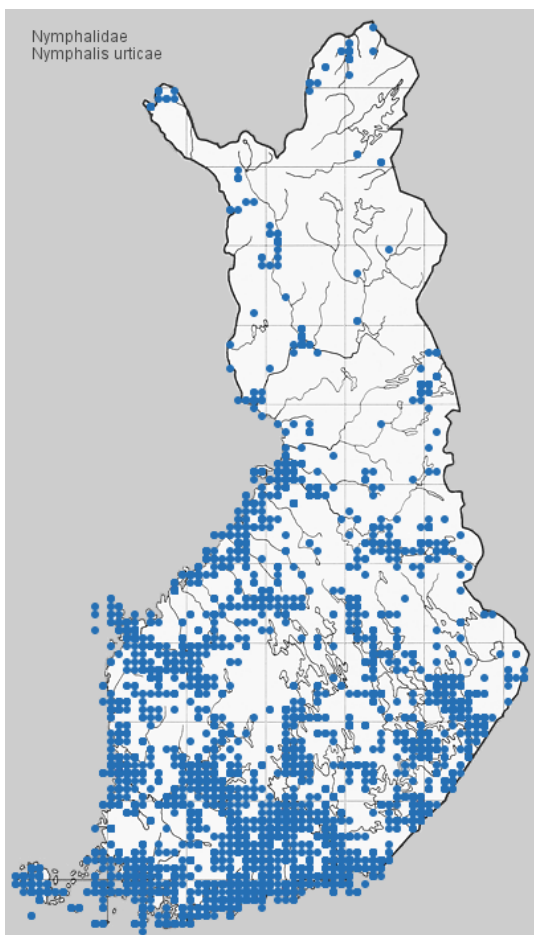

Kuva: Markku Ruuskanen

Kuva: Markku Ruuskanen

Tuntomerkit. Siipiväli 40-53 mm. Siivet päältä kellanpunaiset, mustatäpläiset. Ulkoreunat ruskeat, niiden sisäpuolella rivi mustareunaisia sinisiä täpliä. Etusiipien takareunassa vain 1 iso musta täplä, etureunan mustien täplien välit keltaiset. Etureunan lähellä valkea täplä. Takasiipien tyviosa musta. Takasiipien alapuoli tyviosasta harmaanmusta, ulko-osasta vaaleampi, harmaanruskean, siniharmaan ja valkean marmoroima.

Elintavat. Nokkosta kasvavissa kulttuuriympäristöissä.

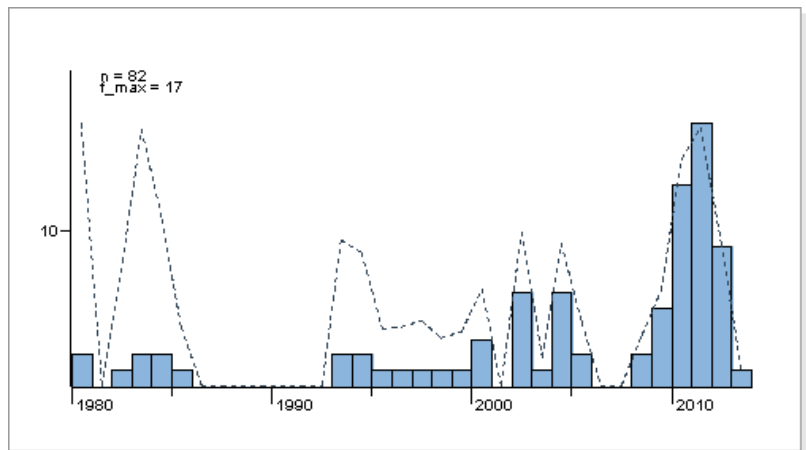
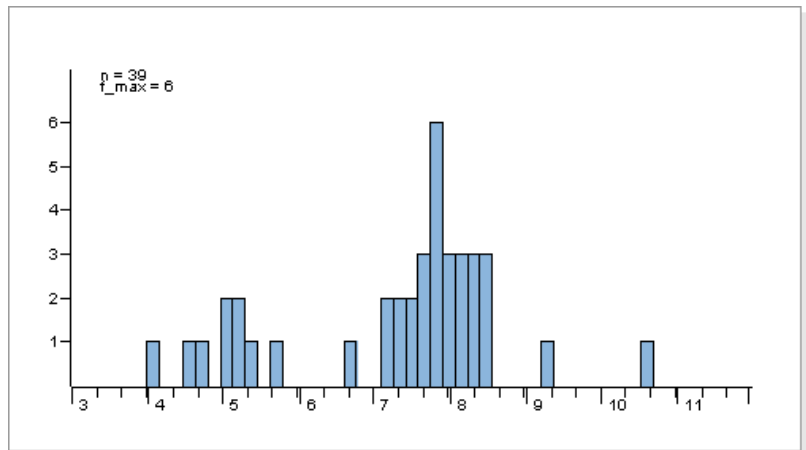
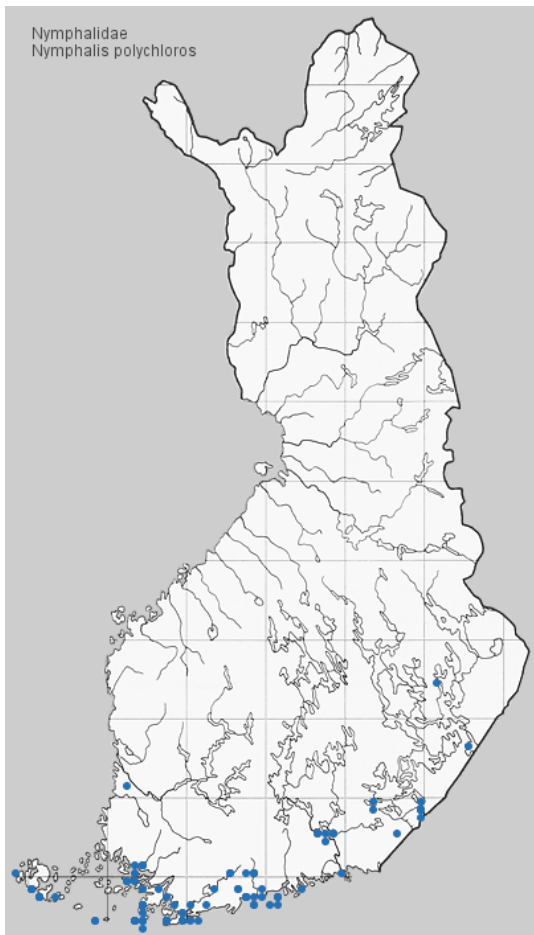
Toukka elää nokkosella (*Urtica dioica*); nuorena yhdyskunnittain. Koteloituu ravintokasville. Aikuinen talvehtii.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 53-69 mm. Siivet päältä kellanpunaiset, mustatäpläiset; ulkoreunoissa leveät mustanruskeat vyöt, joissa takasiivissä rivi sinisiä kuutavia täpliä. Takasiipien tyviosa ruskea. Etusiipien etureunan kaikki vaaleat täplät keltaisia. Alapuoli ruskean eri sävyjen, harmaan ja ulkoreunassa sinertävän marmoroima. Jalat mustahkokarvaiset.

Elintavat. Valoisissa lehtimetsissä, metsänreunoilla, metsäaukioilla, puistoissa, vanhoissa puutarhoissa.

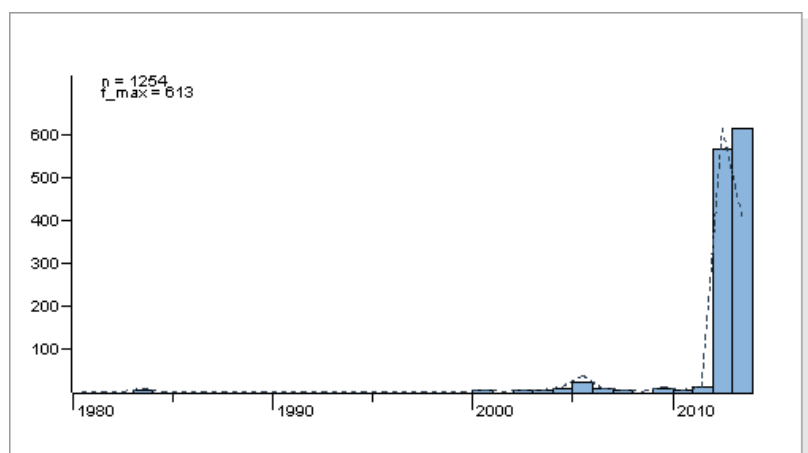
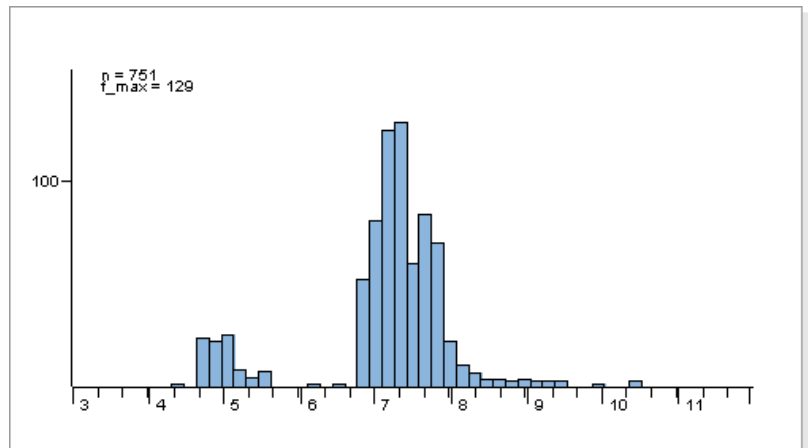
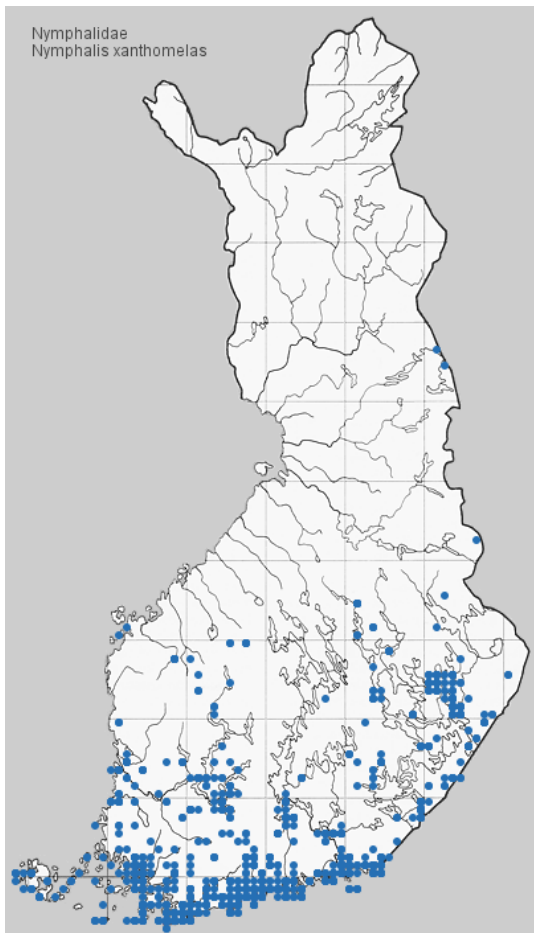
Toukka elää lehtipuilla, kuten vuorijalavalla (*Ulmus glabra*), raidalla (*Salix caprea*), tuhkapajulla (*S. cinerea*), haavalla (*Populus tremula*), kirsikalla (*Prunus*) ja päärynällä (*Pyrus communis*); yhdyskunnittain viimeiseen toukkavaiheeseen saakka. Ennen koteloitumistaan pudottautuu maahan ja kiipeää toiseen puuhun tai rakennuksen seinälle, johon koteloituu vähintään 2 m korkeudelle. Aikuinen talvehtii.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Esa Ervasti

Tuntomerkit. Siipiväli 57-71 mm. Muistuttaa lajia *N. polychloros*; siipien yläpuolen pohjaväri punaisempi, siipien ulkoreuna vahvemmin hammastettu. Ulkoreunan vyö leveämpi, sen sisäreuna häipyvämpi. Etusiipien etureunan vaaleista täplistä vain uloin on selvä ja valkoisempi. Takasiipien alapuolen tyviosassa vähemmän mustaa riipustusta. Jalat vaaleanruskeakarvaiset.

Elintavat. Niityillä, pensaikkoissa, metsäaukioilla.

Toukka elää pajuilla (*Salix*), yhdyskunnittain viimeiseen toukkavaiheeseen saakka. Koteloituu ravintokasville. Aikuinen talvehtii.

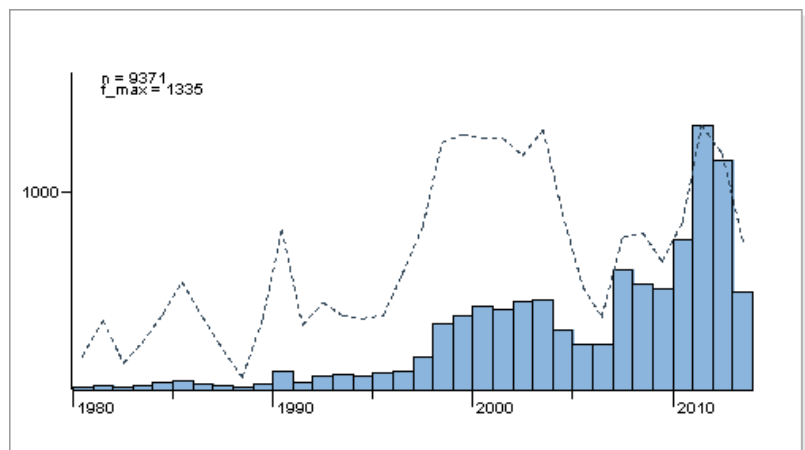
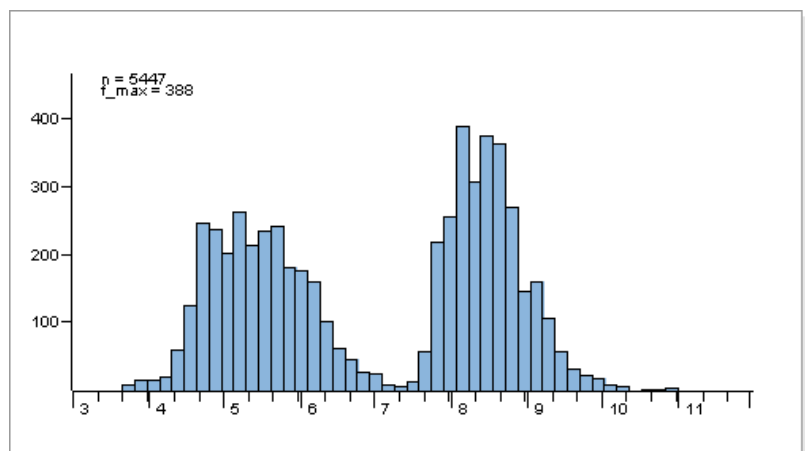
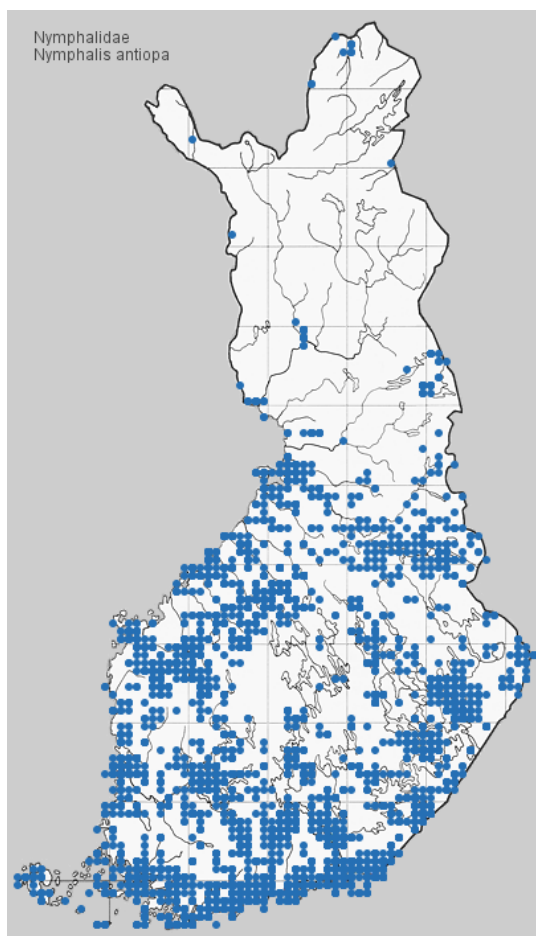

Kuva: Olavi Niemi

Kuva: Janne Rainio

Tuntomerkit. Siipiväli 50-75 mm. Siivet päältä tumman punaruskeat; ulkoreunoissa leveät keltaiset vyöt, joiden sisäpuolella mustareunaiset siniset täplät. Etusiipien etureunassa kaksi vaaleankeltaista täplää. Alapuoli ruskehtavanmusta, mustariipusteinen, ulkoreunat kellanvalkeat.

Elintavat. Metsäaukioilla, metsänreunoilla. Tulee syötillle.

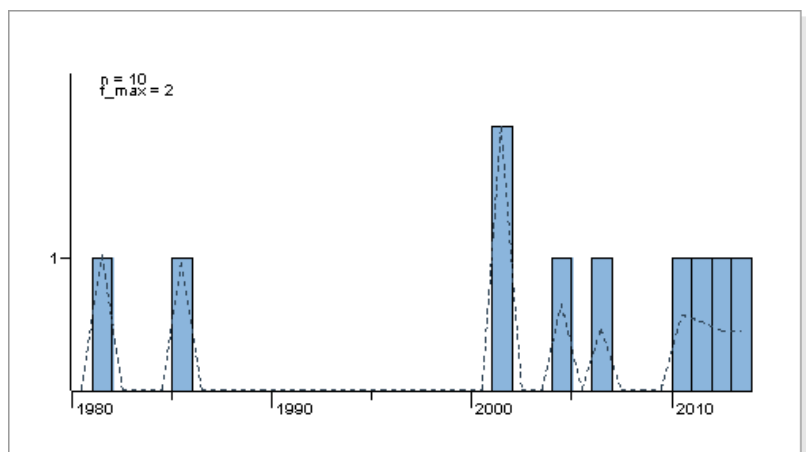
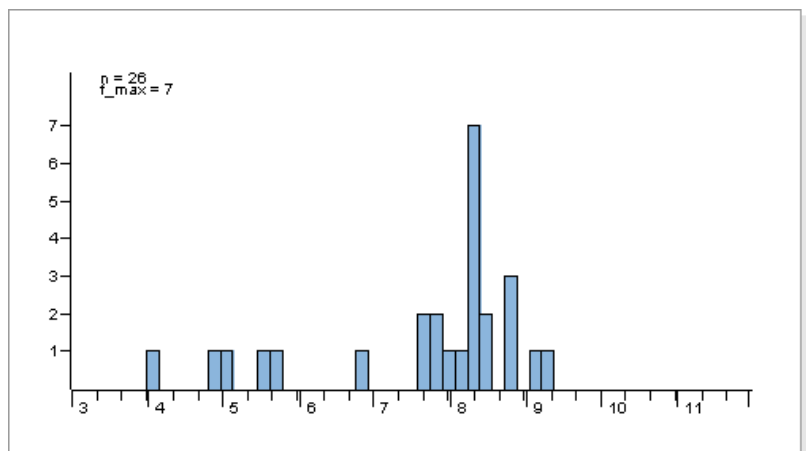
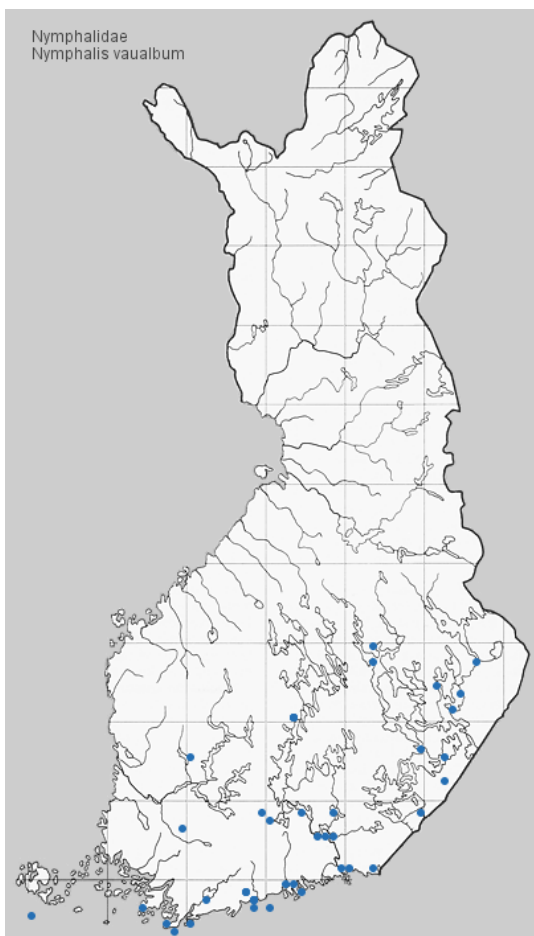
Toukka elää koivulla (*Betula*) ja raidalla (*Salix caprea*), myös muilla pajuilla (*Salix*) ja haavalla (*Populus tremula*); yhdyskunnittain viimeiseen toukkavaiheeseen saakka. Koteloituu kiville, varvikoon tai ruohikkoon, usein lähelle maanpintaa. Aikuinen talvehtii.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 58-74 mm. Siivet päältä punertavat, mustatäpläiset. Etusiipien etureunassa kärjen lähellä selvä valkea täplä. Takasiipien etureunan keskellä suuri valkea täplä mustan täplän ulkopuolella; ulkoreunassa ei sinisiä täpliä. Alapuoli harmaan, mustan ja ruskean sävyjen, ulkoreunoissa harmaanhertävän marmoroima. Takasiipien alapuolella pieni, valkoinen L:n tai V:n muotoinen kuvio.

Elintavat. Vaeltaja. Lehtimetsien reunoilla, jokien varsilla.

Toukka elää mm. haavalla (*Populus tremula*), pajuilla (*Salix*) ja vuorijalavalla (*Ulmus glabra*), yhdyskunnittain. Koteloituu ravintokasville. Aikuinen talvehtii.

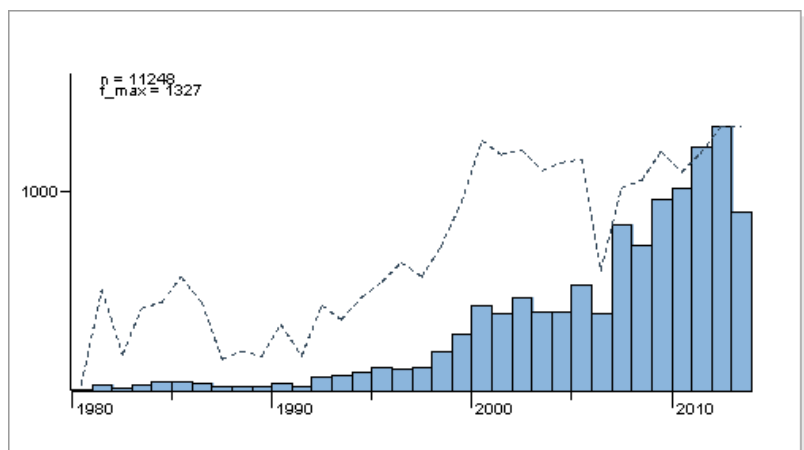
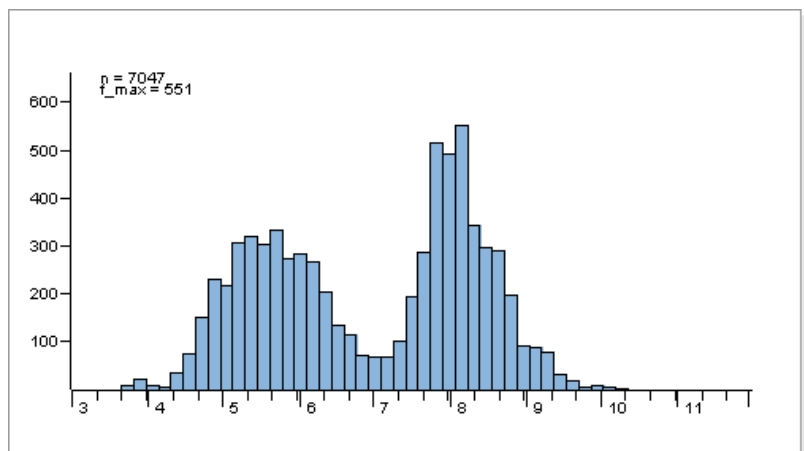
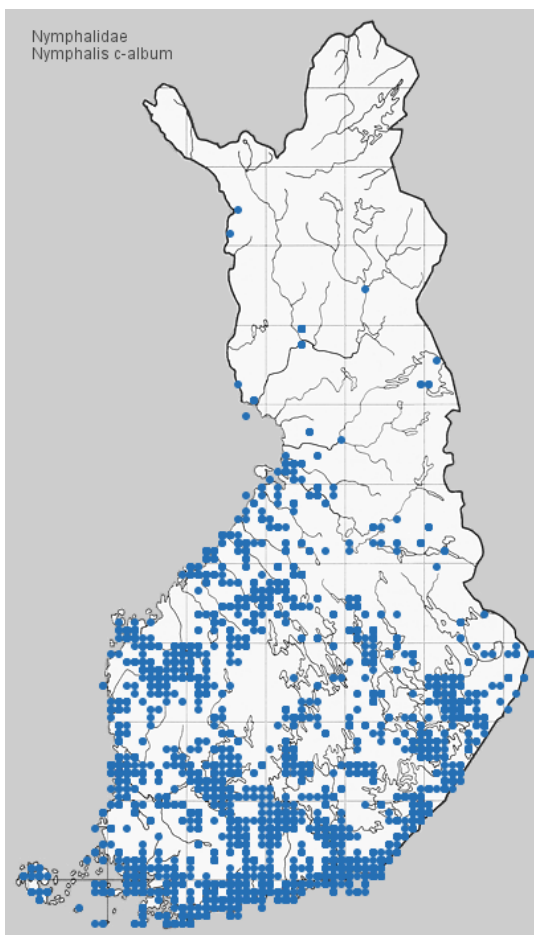

Kuva: Markku Ruuskanen

Kuva: Markku Ruuskanen

Tuntomerkit. Siipiväli 40-51 mm. Siipien ulkoreuna liuskainen. Siivet päältä kellanpunaiset, mustahkotäpläiset, ulkoreunat harmaanmustat tai tummanruskeat. Alapuoli harmaanmustan tai ruskean sävyjen sekä harmaansinisen ja oliivinvihreän marmoroima. Takasiipien alapuolella valkoinen C-kirjainta muistuttava viiru.

Elintavat. Lehti- ja sekametsien aukioilla, viljelysmailla, puutarhoissa. Tulee syötillä.

Toukka elää mm. herukoilla (*Ribes*), humalalla (*Humulus lupulus*), nokkosella (*Urtica dioica*), raidalla (*Salix caprea*) ja vadelmalla (*Rubus idaeus*). Aikuinen talvehtii.

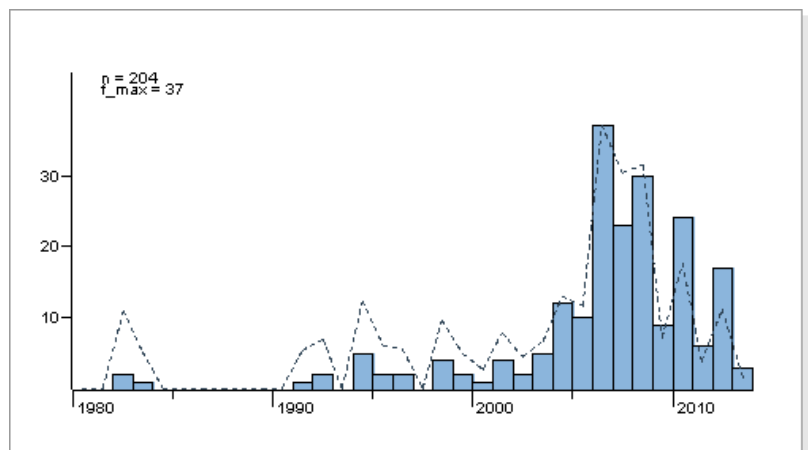
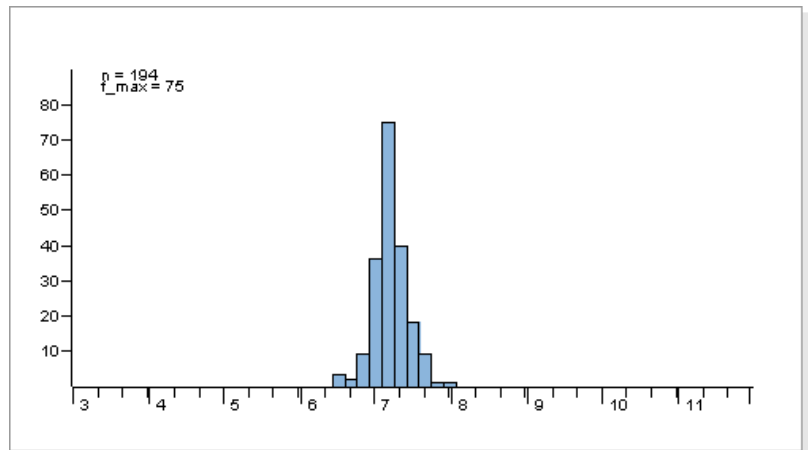
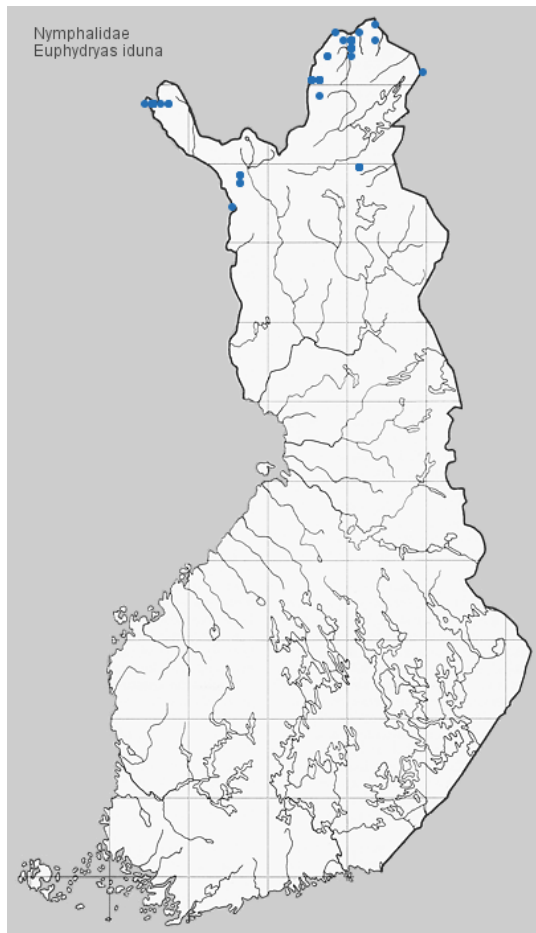

Kuva: J. Tyllinen

Kuva: J. Tyllinen

Tuntomerkit. Siipiväli 32-44 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Siivet päältä mustat, niissä kellanvalkeat ja ruskeanpunaiset poikkivyyöt. Siipisuonet mustat, jolloin syntyy verkkomainen kuviointi. Alapuolen mustat kuviot ohuimmat; takasiipien tyviosassa enemmän ruskeanpunaista kuin yläpuolella.

Elintavat. Loivilla, kosteilla tunturinrinteillä, koivuvyöhykkeessä ja sen yläpuolella.

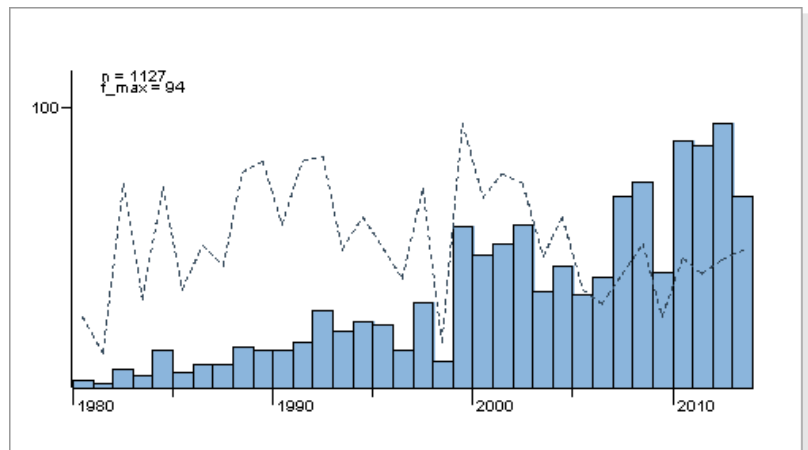
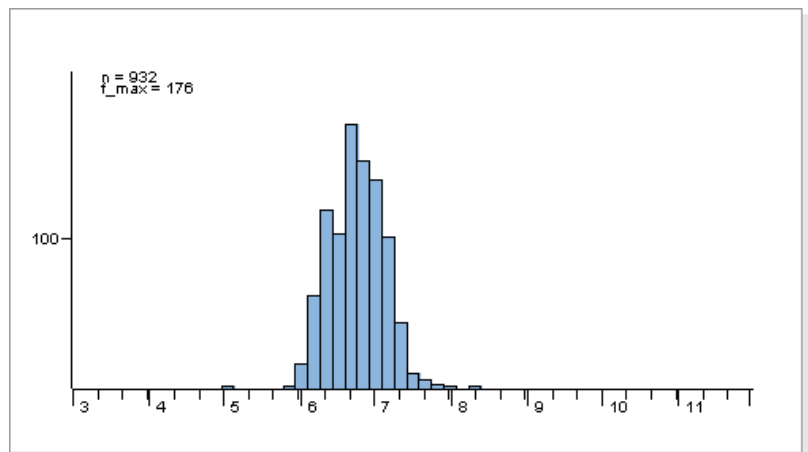
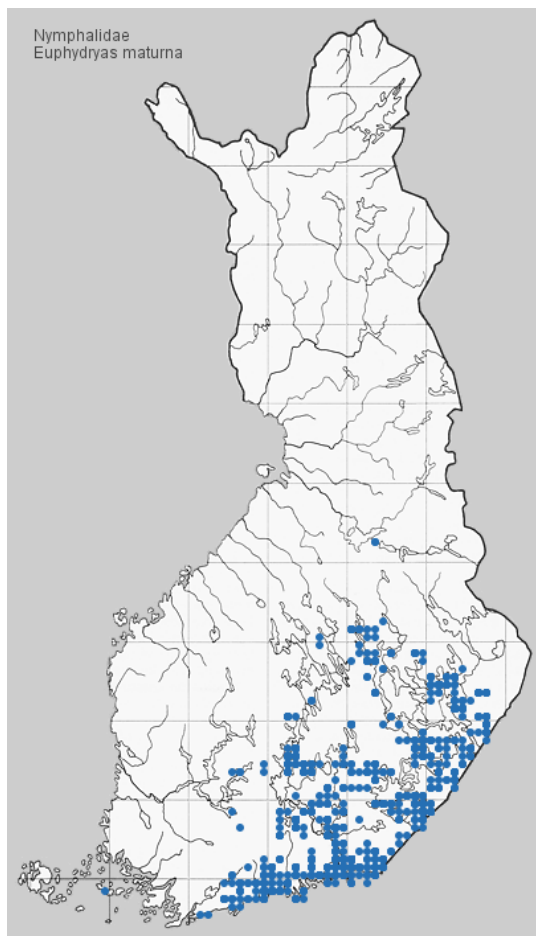
Toukka elää punakolla (*Bartsia alpina*) ja karvakuusiolla (*Pedicularis hirsuta*), kukissa ja latvaversoissa. Koteloituu tavallisesti aurinkoiselle puolelle kiveä.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

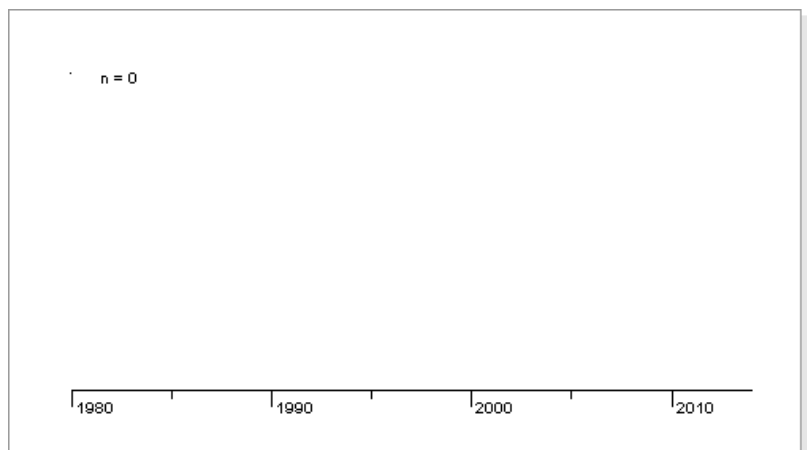
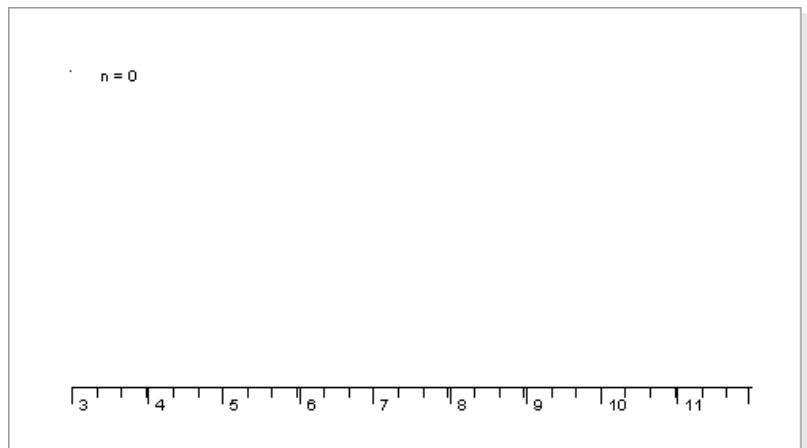
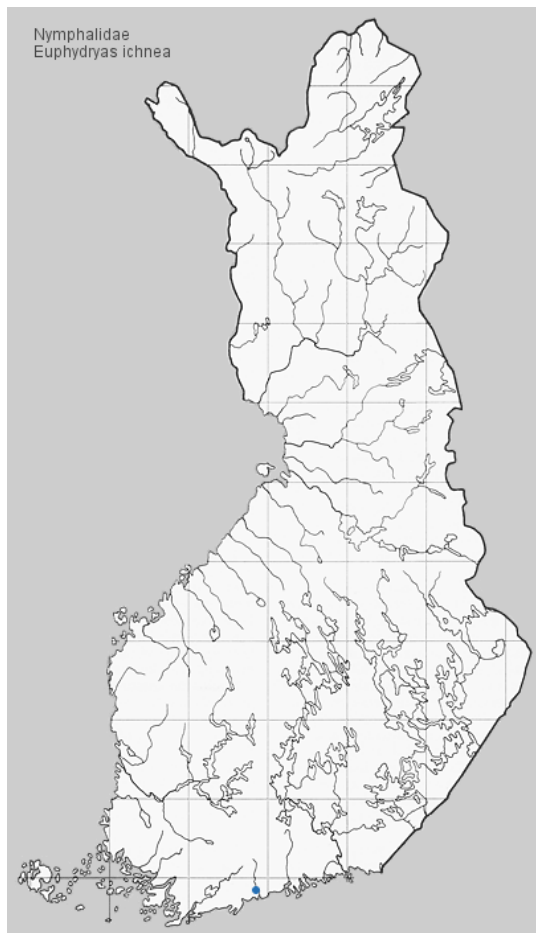
Tuntomerkit. Siipiväli 33-46 mm. Koiras pienempi kuin naaras. Siivet päältä ruskeanmustat, ulkosarakkeiden sisäosassa leveät, vaalean ruskeanpunaiset poikkivyöt. Etusiipien keskisarassa 2 ruskeanpunaista laikua; takasiipien keskisarassa kuutava ruskeanpunainen täplä. Siipien yläpuolella myös valkeita - kellanvalkeita täpliä. Siipien alapuoli punakeltainen, niissä 2 valkeaa poikkivyötä, keskisarassa ja ulkoreunassa valkeat täplät, etusiivissä epäselvät, takasiivissä ohuiden mustien juovien rajaamat.

Elintavat. Metsäniityillä, metsäteillä.

Toukka elää kangasmaitikalla (*Melampyrum pratense*), koiranheidellä (*Viburnum opulus*) ja rantatädykkeellä (*Veronica longifolia*), aluksi yhdyskunnittain kehräämässään kudoksessa; talvehtii keskenkasvuksena. Koteloituu runkojen ja pensaiden aurinkoiselle puolelle.

Kuva: Pekka Alestalo

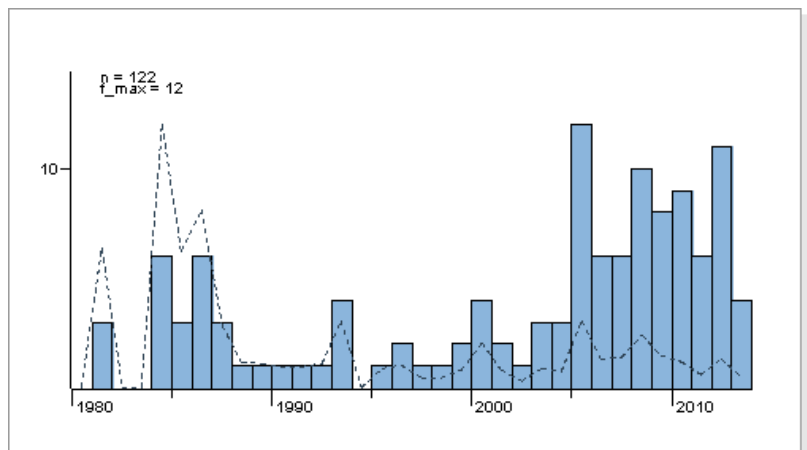
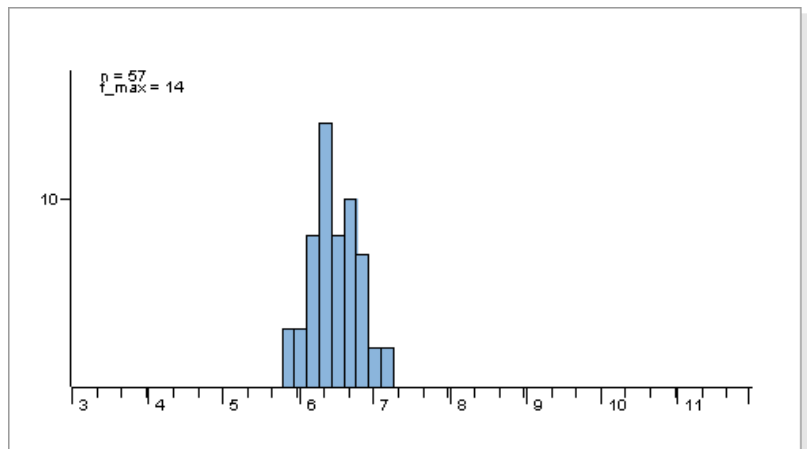
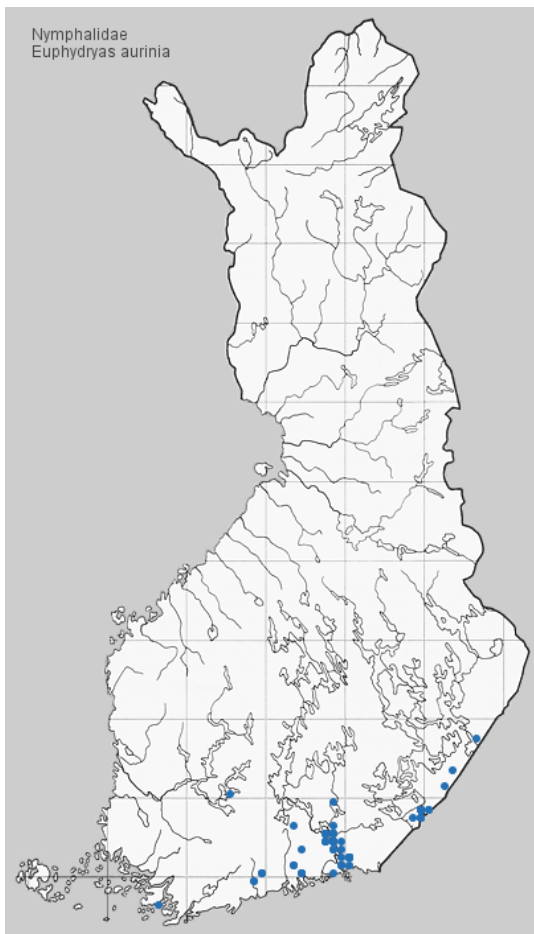

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 29-42 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Siivet päältä ruskeanmustat, ulkosarakkeiden sisäosassa leveät, vaalean punakeltaiset poikkivyöt, joissa etusiivissä joka sarassa vaaleampi keskusta ja takasiivissä selvä, musta täplä. Tämä täplärivi on paras tuntomerkki maastossa. Etusiipien keskisarassa 2 punakeltaista laikkua; niiden ympärillä vaaleampia täpliä. Alapuoli häipyväkuviainen, kalpean okrankeltainen - vaalean punakeltainen. Takasiipien alapuolen ulkosarakkeen sisäpuolella aina näkyvissä mustien, vaaleareunaisten täplien rivi.

Elintavat. Runsaskukkaisilla kosteilla niityillä ja soilla.

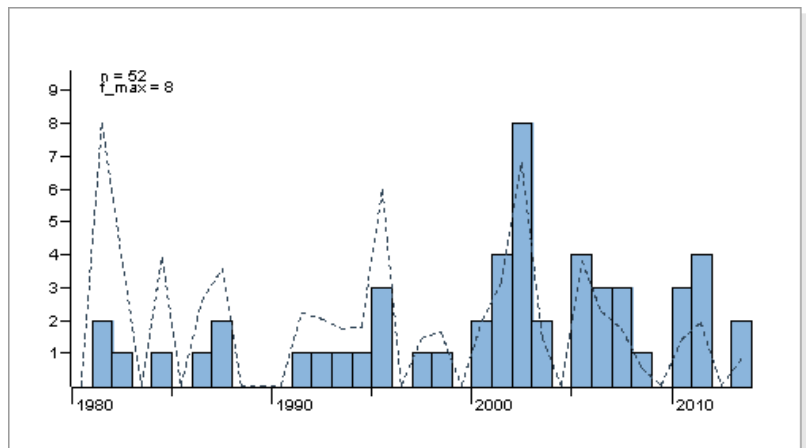
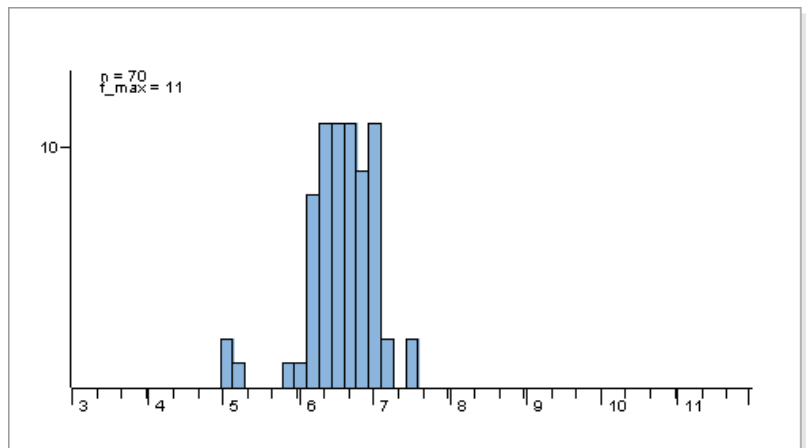
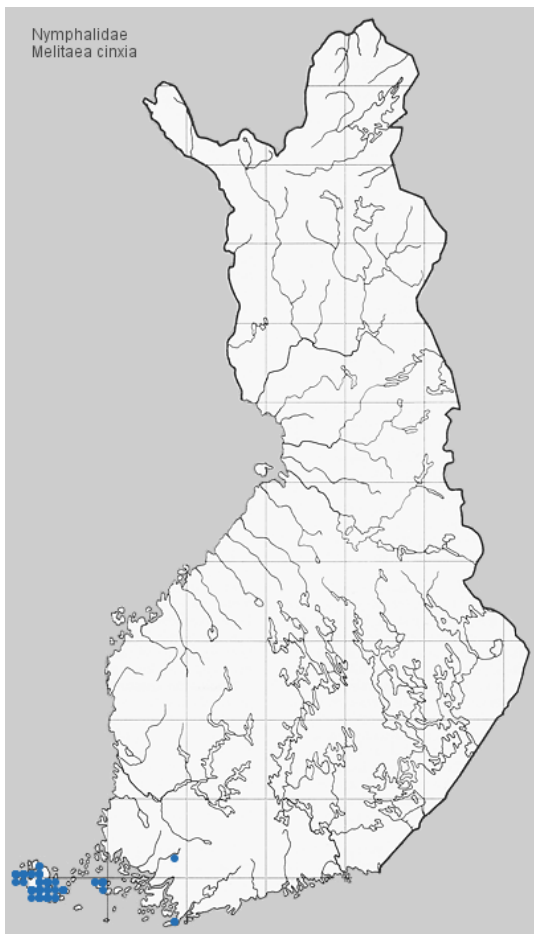
Toukka elää purtojuurella (*Succisa pratensis*) ja heinäratamolla (*Plantago lanceolata*), aluksi yhdyskunnittain kehäämässään kudoksessa; talvehtii keskenkasvuisena. Koteloituu kuiville kasveille ja varville.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 29-45 mm. Siivet päältä ruskeankeltaiset, niissä ruskeanmustia poikkijuovia; suonet ruskeanmustat.

Etusiipien keskitäplä vaaleakeskinen, ovaali. Takasiipien reunan toiseksi ulommaisessa ruuturivissä mustat pisteet. Takasiipien alapuoli kellanvalkea, ruskeankeltaisissa mustareunaisissa reunatäplissä mustat pisteet. Tyvialassa epäsäännöllisesti yhteenliittyneitä mustareunaisia ruskeankeltaisia täpliä.

Elintavat. Kallioilla, kedoilla, hakamailla, ahoilla.

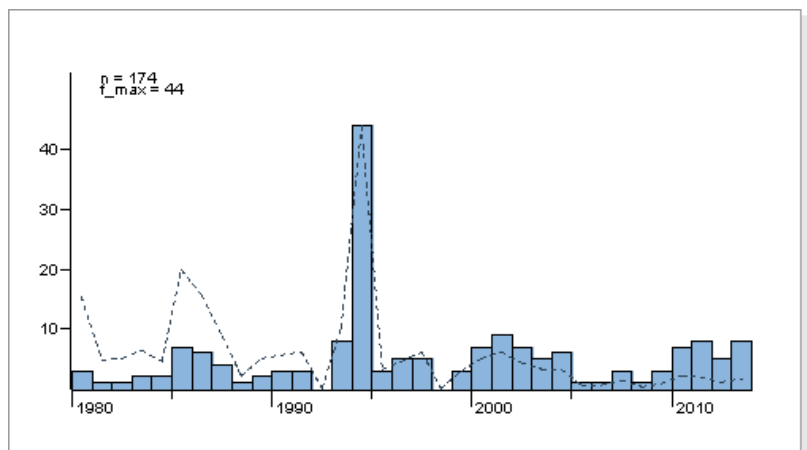
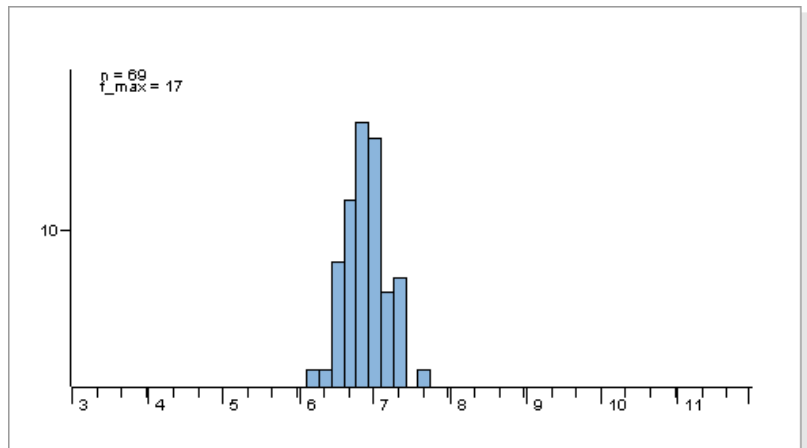
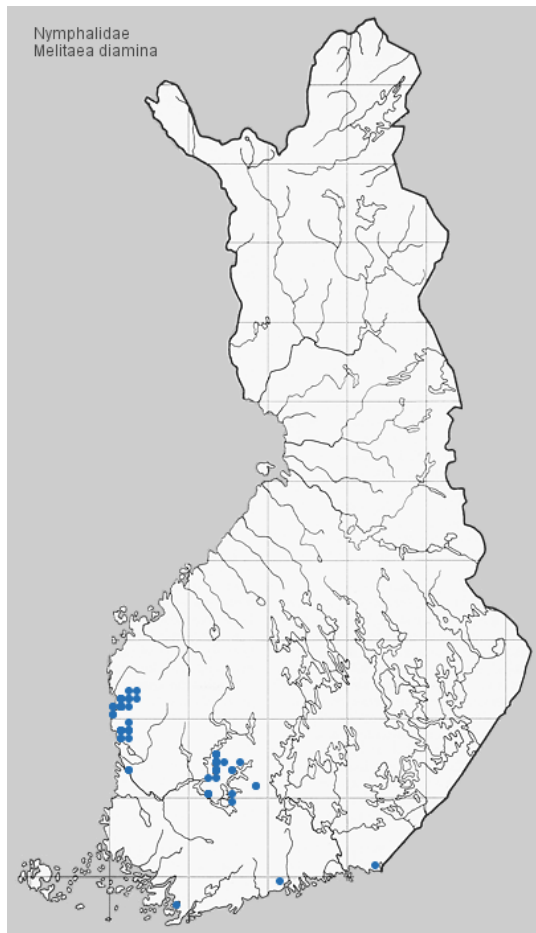
Toukka elää heinäratamolla (*Plantago lanceolata*) ja tähkätädykkeellä (*Veronica longifolia*), yhdyskunnittain kudoksessa yhteenkehrättyjen lehtien välissä viimeiseen nahanluontiin asti; talvehtii keskenkasvuisena. Koteloituu matalalle kasvillisuuteen.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 31-42 mm. Siivet päältä mustanruskeat, punakeltaiset täplät pienet, pyöreähkö. Takasiipien alapuolen reunatäplät keltaista reunajuovaa vaaleammat.

Elintavat. Luhtaniityillä, ahoilla, suoniityillä.

Toukka elää virmajuurilla (*Valeriana*), yhdyskunnittain kehräämässään kudoksessa; talvehtii keskenkasvuisena, minkä jälkeen elää yksittäin. Koteloituu matalalle kasvillisuuteen.

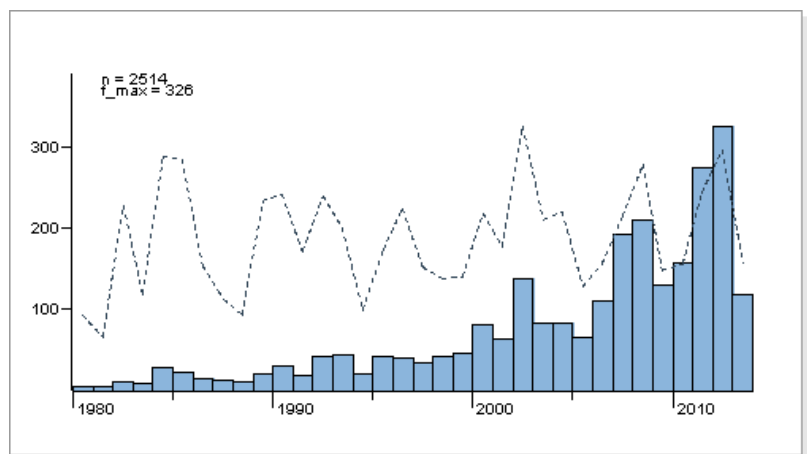
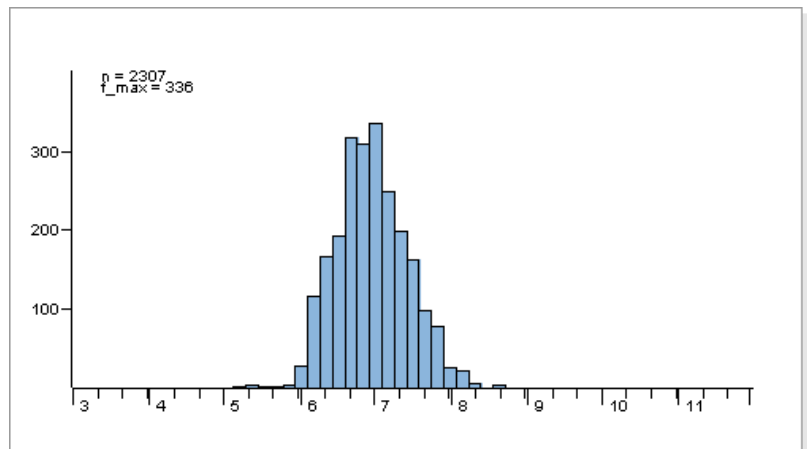
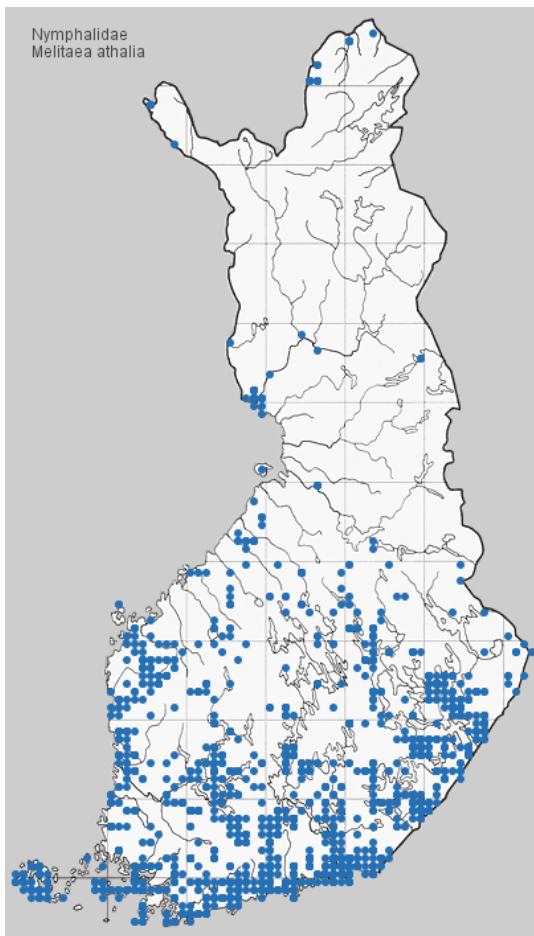

Kuva: J. Tyllinen

Kuva: J. Tyllinen

Tuntomerkit. Siipiväli 31-46 mm. Siivet päältä punakeltaiset, poikkijuovat ja suonet mustanruskeat, joskus harmaanruskeat.

Takasiivet alapuolelta oljenväriset, reunatäplät samanväriset kuin niiden ulkopuolella oleva kapea, keltainen reunajuova.

Elintavat. Metsäniityillä, ahoilla, metsänreunoilla.

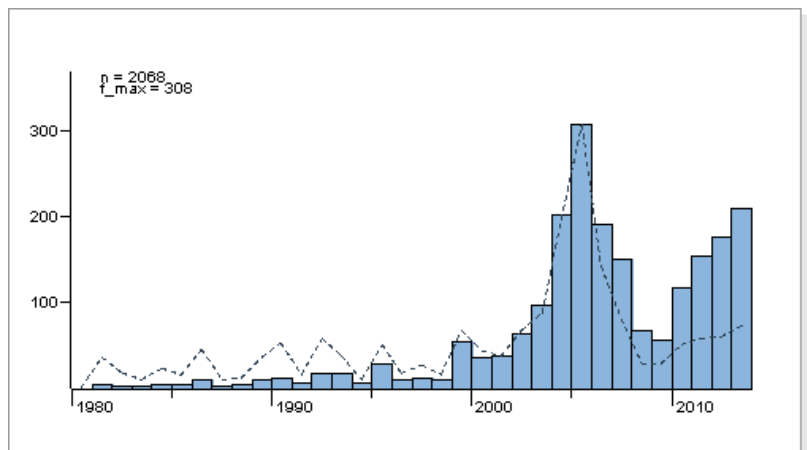
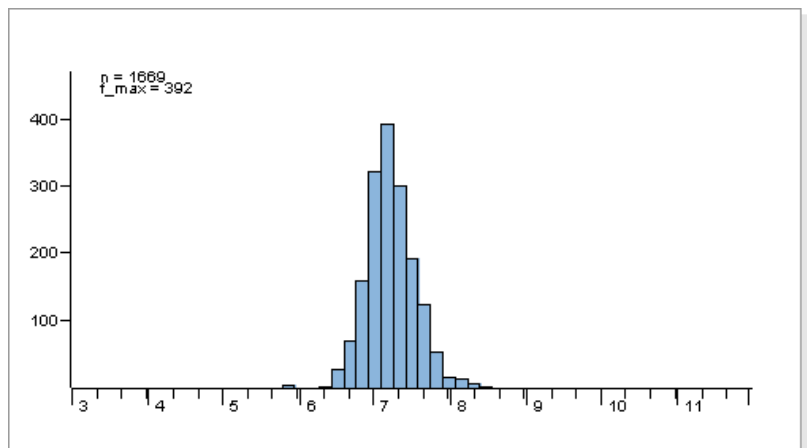
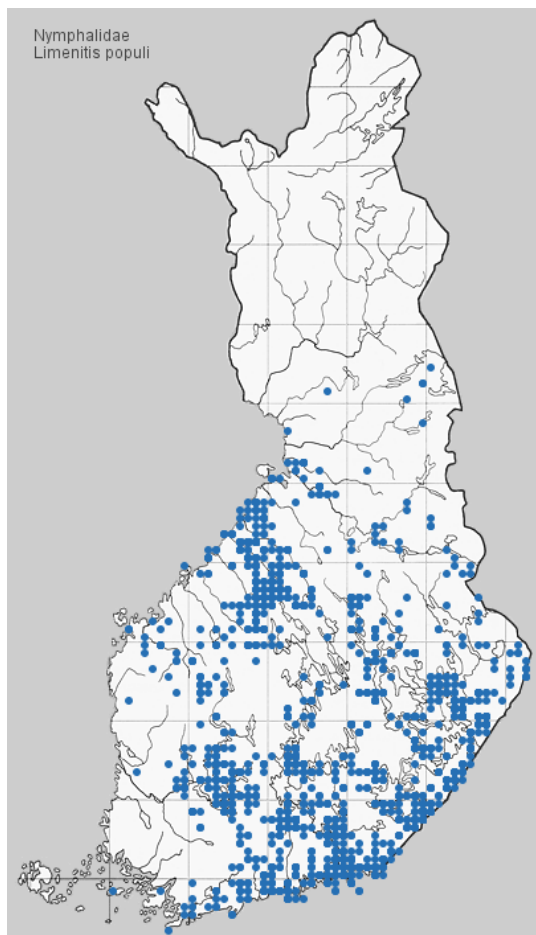
Toukka elää maitikoilla (*Melampyrum*), heinäratamolla (*Plantago lanceolata*) ja tädykkeillä (*Veronica*), aluksi yhdyskunnittain kehäämässään kudoksessa; toisen nahanluonnin jälkeen yksittäin; talvehtii keskenkasvuisena, toisinaan kahdesti.

Kuva: J. Tyllinen

Kuva: J. Tyllinen

Tuntomerkit. Siipiväli 57-90 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Siivet päältä mustat tai ruskeanmustat, valkotäpläiset. Ainakin takasiivissä punaiset, kuutavat reunatäplät. Koiraalla takasiivissä kapea, naaraalla leveä valkea poikkijuova. Alapuoli ruosteenvärisen ja siniharmaa, mustatäpläinen, valkeat kuviot kuin yläpuolella.

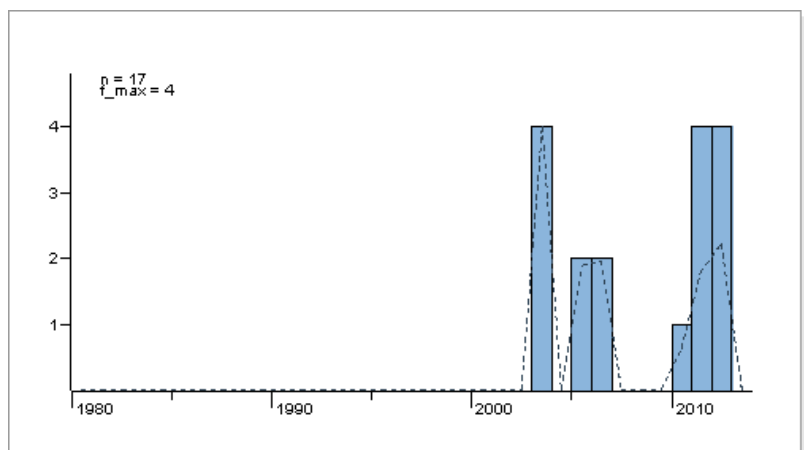
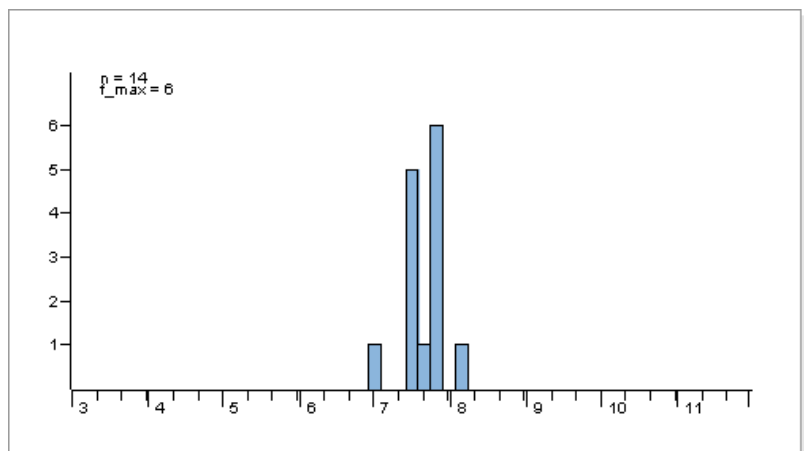
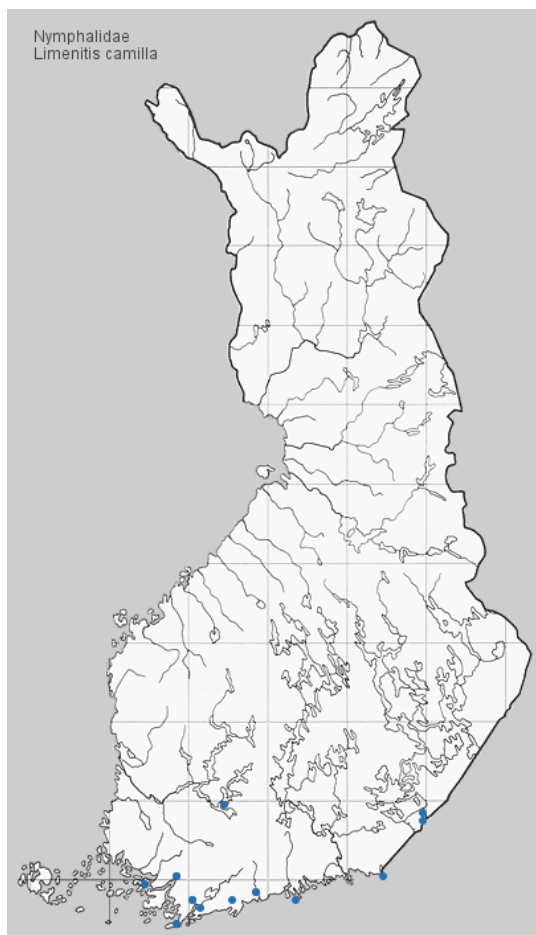
Elintavat. Kosteissa lehti- ja sekametsissä, metsänreunoilla. Nähdään usein metsäteillä, joiden lätäköistä käy aamuisin juomassa. Toukka elää haavalla (*Populus tremula*). Talvehtii keskenkasvuisena lehtikäärössä, joka on kehrätty kiinni oksaan. Kotelo riippuu lehtikannassa lehden yläpinnalla tai oksassa.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 48-59 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Siivet päältä ruskeanmustat, niissä leveät, valkeat poikkivyöt. Etusiivissä poikkivyö jakautunut täpliksi, varsinkin keskellä siipeä. Poikkivöiden ulkopuolella kaksi riviä pieniä mustia täpliä, sisemmän rivin täplien reunoilla aavistus tiilenpunaista etusiipien etuosassa ja takasiipien takanurkassa. Alapuoli kanelinruskea, valkeat poikkivyöt ja mustat täplät kuten yläpuolella. Takasiipien alapuolella siiven tyveltä takanurkkaan ulottuva leveä, vaalean siniharmaa alue.

Elintavat. Lehdossa, metsänreunoilla. Lentää tavallisesti puiden latvustojen korkeudella, käy mm. vadelman kukissa.

Toukka elää lehtokuusamalla (*Lonicera xylosteum*); talvehtii keskenkasvuisena lehtikäärössä, joka on kehrätty kiinni oksaan.

Koteloituu kesäkuussa ravintokasville.

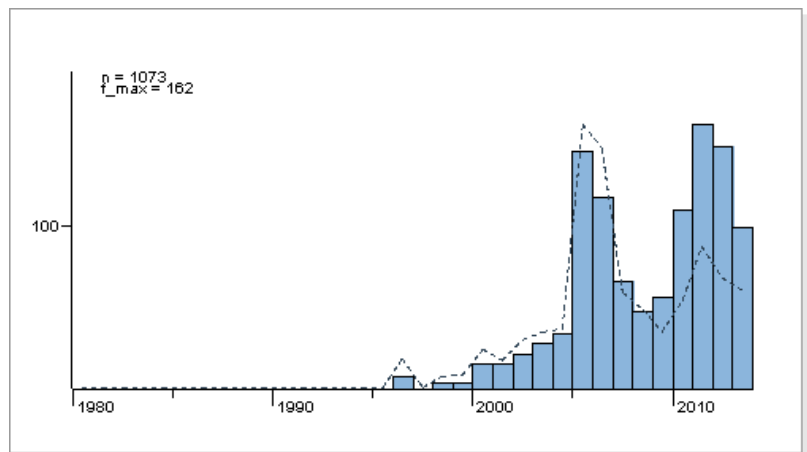
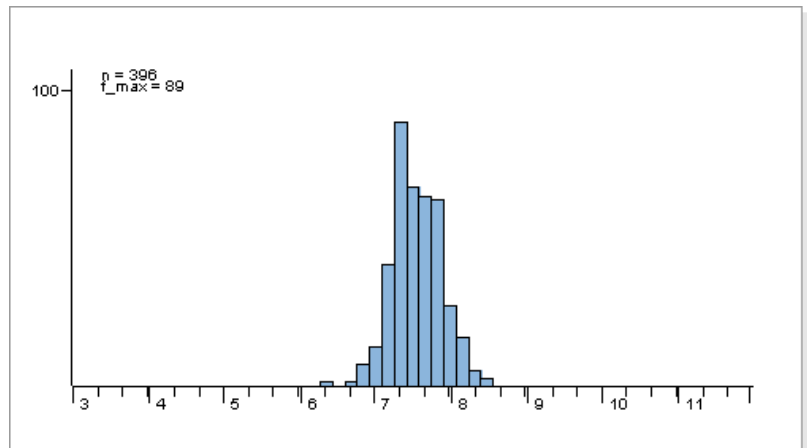
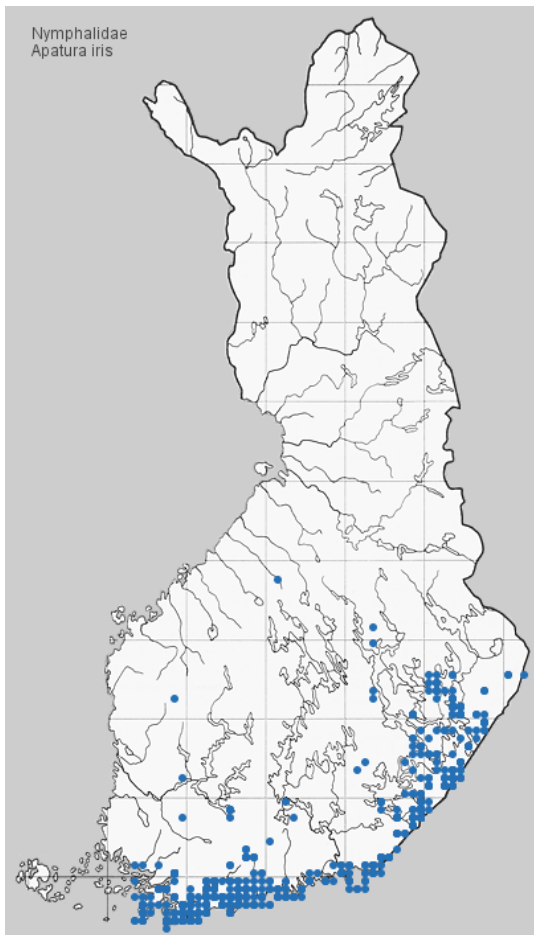

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Janne Sinkkonen

Tuntomerkit. Siipiväli 60-74 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Siivet päältä mustanruskeat, koiraalla voimakkaasti sinivioletinhoitoiset. Etusiivet valkotäpläiset, keskikohdan ulkopuolella heikosti erottuva, musta silmätäplä. Takasiivissä yhtenäinen, valkea poikkivyö, jonka sisäreuna on suora, ulkoreunan keskellä kiilamainen ulkonema. Takanurkan lähellä musta, tiilenpunareunainen silmätäplä. Molempien siipiparien ulkoreunoissa häipyvärajainen harmaa vyö. Takasiipien alapuoli vaaleanharmaa - beesi, valkean poikkivyön molemmilla puolilla kanelinruskea varjostuma. Silmätäplä näkyy pienenä vaaleansinisena pisteenä. Etusiipien alapuolen valkeat kuviot kuten yläpuolella; pohjaväri muuten kuten takasiivissä, mutta siiven keskellä mustaa varjostusta. Keskikohdan ulkopuolella tiilenpunaisella pohjalla musta, sinikeskinen silmätäplä.

Elintavat. Valoisissa lehtimetsissä, puoliavoimilla niityillä. Aikuinen lentää usein korkealla puunlatvojen ympärillä.

Toukka elää raidalla (*Salix caprea*), tuhkapajulla (*S. cinerea*) ja virpajalla (*S. aurita*); talvehtii pienenä oksanhangassa tai silmussa.

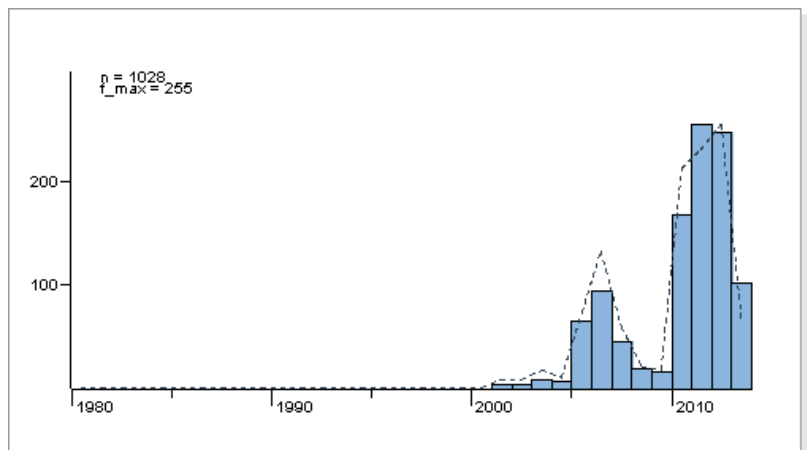
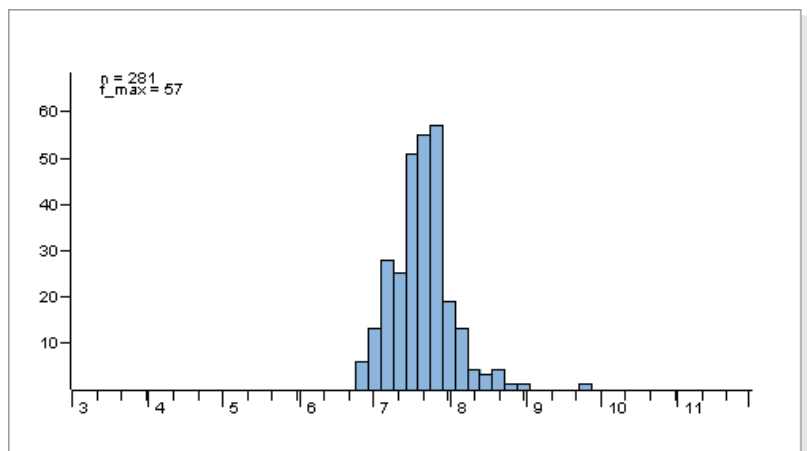
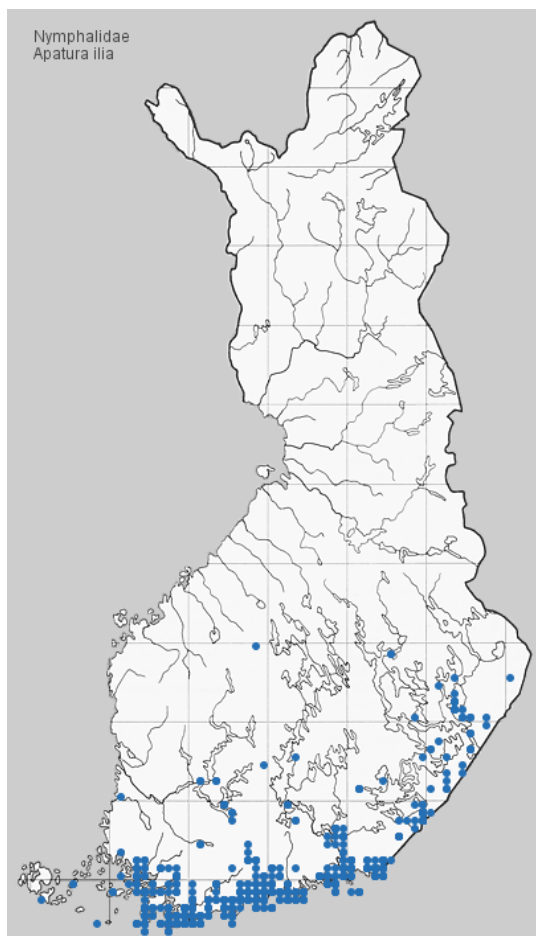
Koteloituu lehden alapinnalle.

Kuva: J. Tyllinen

Kuva: J. Tyllinen

Tuntomerkit. Siipiväli 66-72 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Muistuttaa lajia *A. iris*; etusiipien silmätäplä selvä, oranssireunainen. Takasiipien valkean poikkivyyön ulkoreuna suora, sisäreuna tekee mutkan sisäänpäin. Takasiipien alapuoli harmaamman ruskea; poikkivyyön ympärillä ei kanelinruskeaa, vain sisäreuna kapealti tummemman ruskea. Etusiipien alapuolen silmätäplä ei sinikeskinen. Muodon *clytie* (Denis & Schiffermüller, 1775) yläpuolen valkeat kuviot oranssinkellertävät.

Elintavat. Valoisissa lehtimetsissä, puoliavoimilla niityillä, rantaniityillä.

Toukka elää haavalla (*Populus tremula*) ja raidalla (*Salix caprea*), myös muilla poppeleilla (*Populus*).

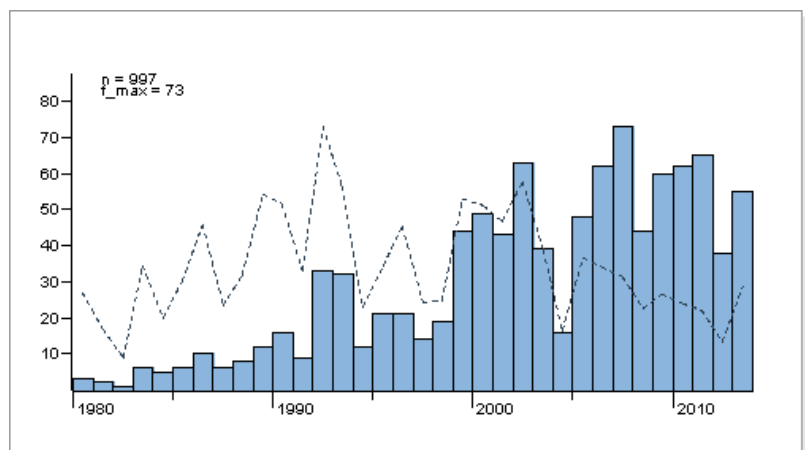
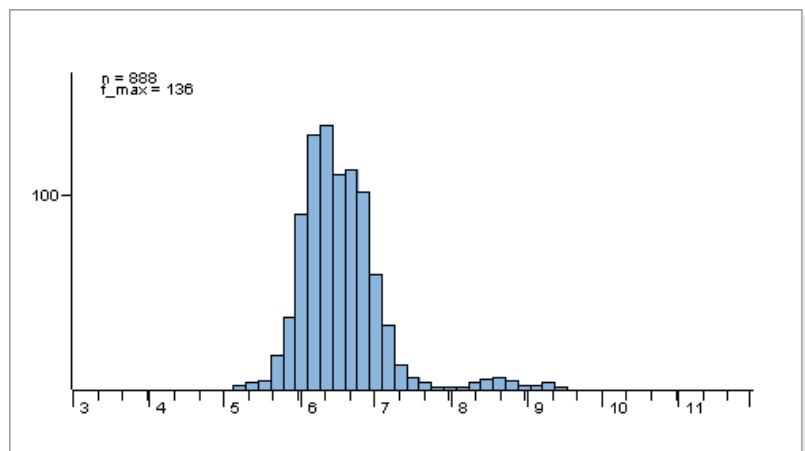
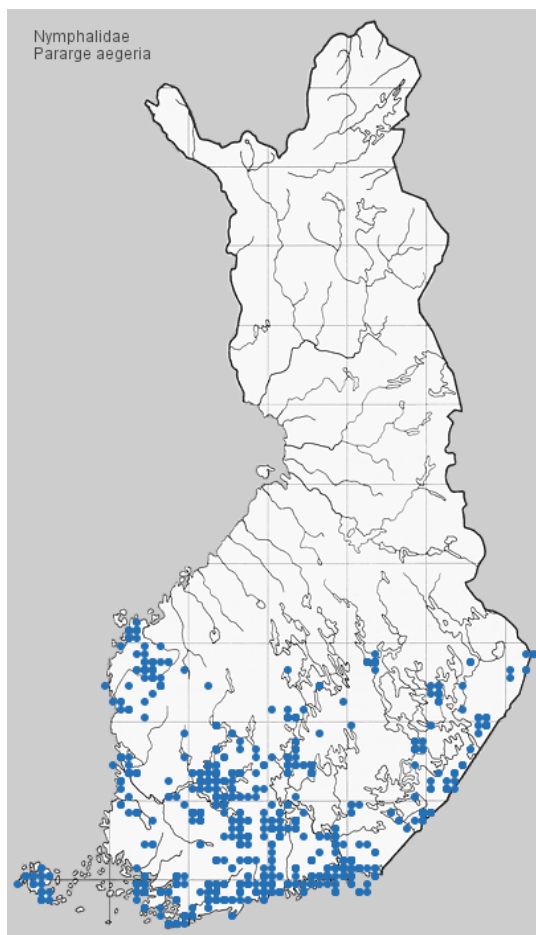

Kuva: Jukka Lång

Kuva: Tomi Salin

Tuntomerkit. Siipiväli 30-45 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Siivet päältä tummanruskeat, etusiivissä useita kulmikkaita, vaaleankeltaisia täpliä. Silmätäpliä etusiivissä 1, takasiivissä 3-4. Alapuoli vaaleankeltaisen, kellanruskean, tummanruskean ja violetinharmaan laikukas.

Elintavat. Varjoisilla paikoilla havumetsissä.

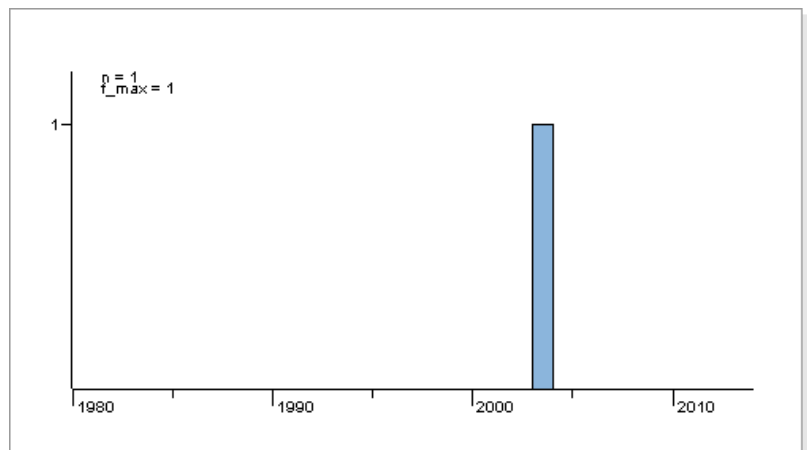
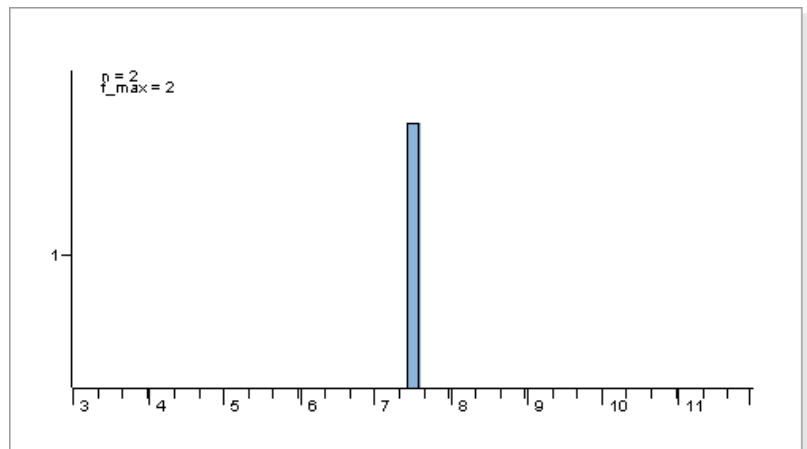
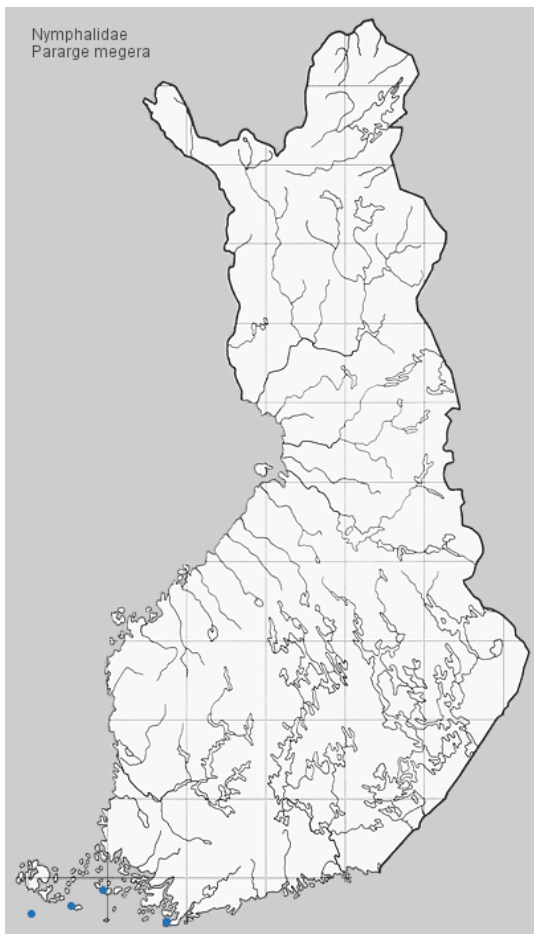
Toukka elää heinäkasveilla (Poaceae) kuten nuokkuhelmikällä (*Melica nutans*), nurmilauhalla (*Deschampsia cespitosa*) ja koiranheinällä (*Dactylis glomerata*). Talvehtii yleensä kotelona, joskus keskenkasvuisena toukkana. Koteloituu lakoontuneen heinikon suojaan lähelle maanpintaa.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 38-47 mm. Siivet päältä punakeltaiset, naaraalla etusiivissä kapeat, tummanruskeat poikkijuovat, koiralla niiden lisäksi leveä, vinosti kulkeva koirastäplä. Siipisuonet tummakehnaiset. Silmätäpliä etusiivissä 1, takasiivissä 3-5. Takasiipien alapuolella 6-7 hienompaa silmätäplää vaaleanharmaan, ruskean ja messinginvärisen marmoroimalla pohjalla.

Elintavat. Kuivilla aukeilla paikoilla. Harhailija.

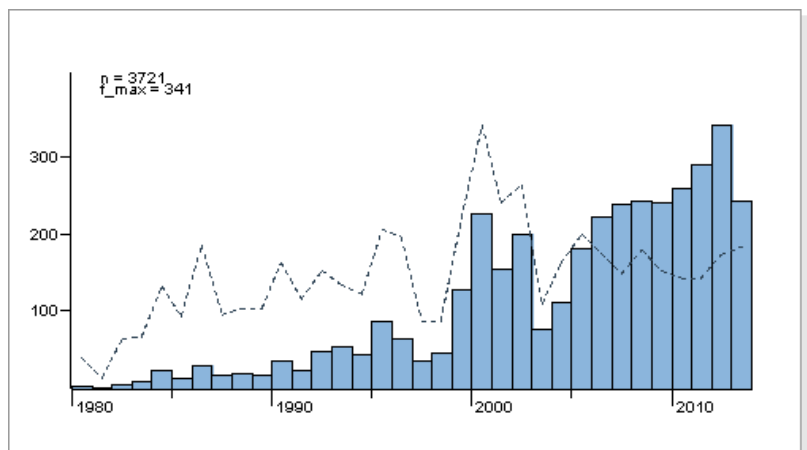
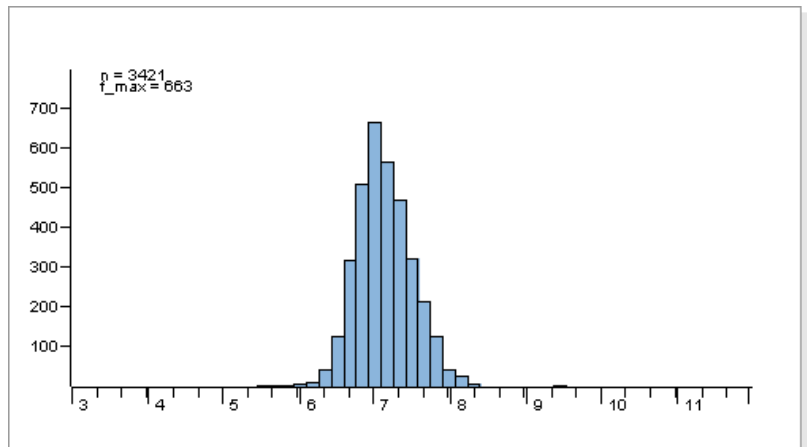
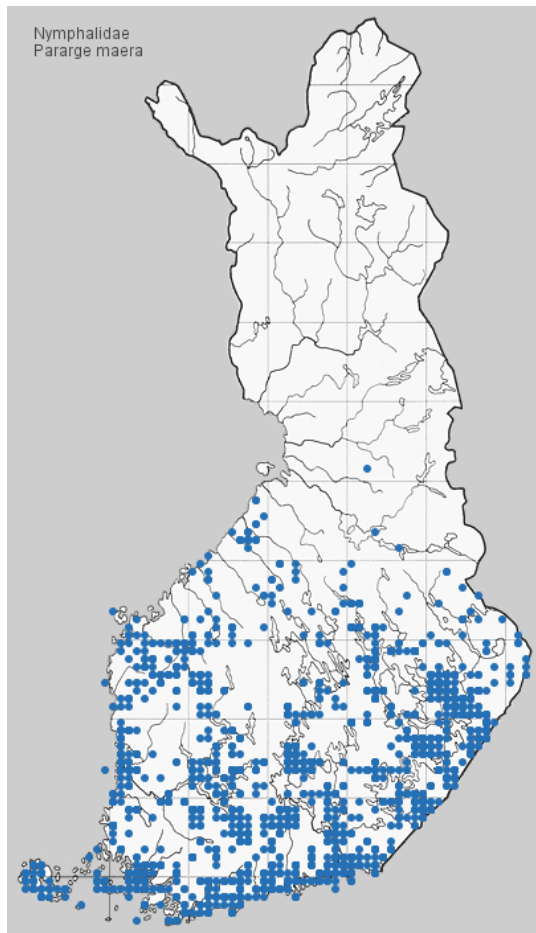
Toukka elää mm. koiranheinällä (*Dactylis glomerata*), nadoilla (*Festuca*) ja nurmikoilla (*Poa*). Keskenkasvuinen toukka tai kotelo talvehtii.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 40-51 mm. Siivet päältä tummanruskeat. Etusiivissä ison silmätäplän vieressä 1-2 pientä pistettä, takasiivissä 2-3 silmätäplää. Koiraalla samettimainen koirastäplä etusiipien takareunassa. Siipien ulkoreunan sisäpuolella punakeltainen silmätäpläjuova. Takasiipien alapuoli harmaanruskealaikukas, niissä aaltoileva poikkivyö ja 5-7 silmätäplää.

Elintavat. Metsäaukioilla, metsänreunoilla, niityillä.

Toukka elää heinäkasveilla (Poaceae), talvehtii keskenkasvuisena. Koteloituu kiville ja kannoille.

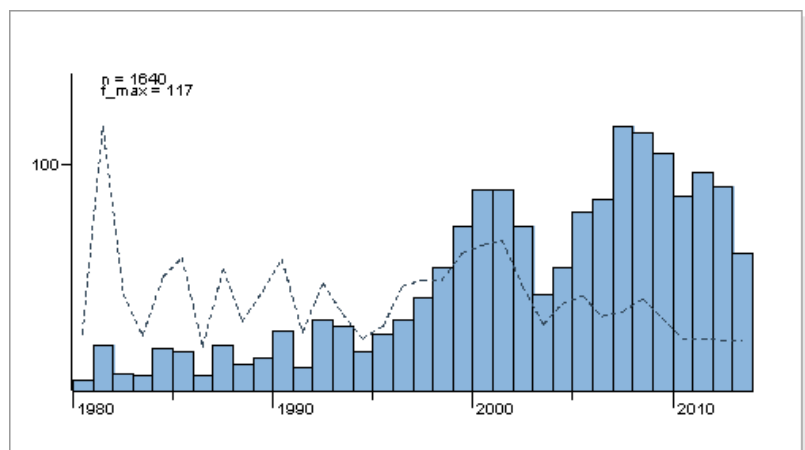
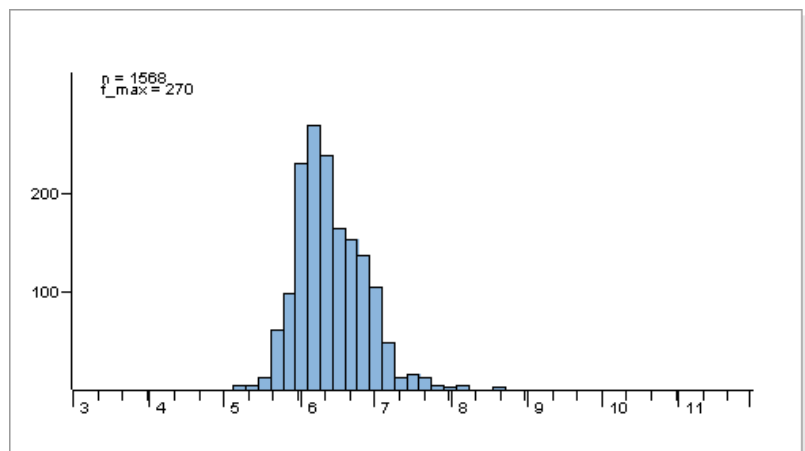
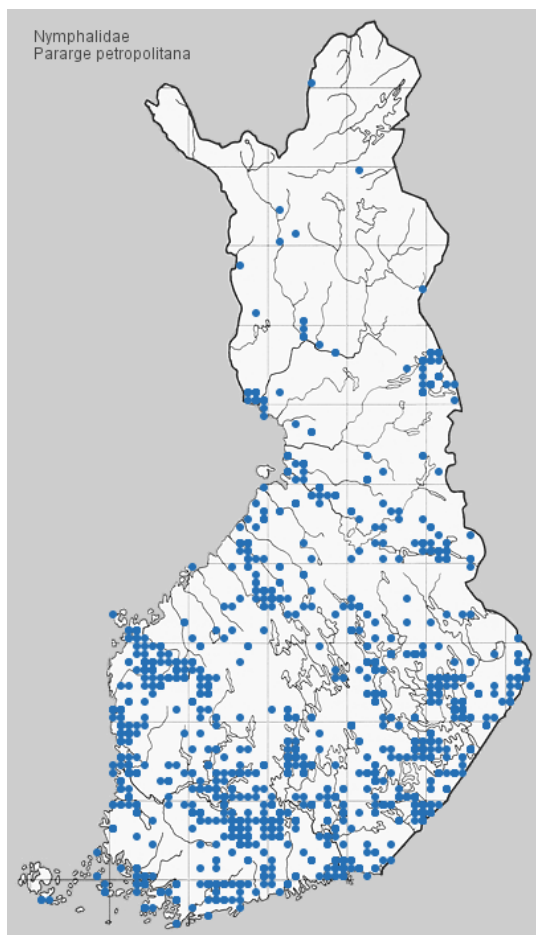

Kuva: Olli Aho

Kuva: J. Lång

Tuntomerkit. Siipiväli 33-42 mm. Siivet päältä tummanruskeat. Etusiivissä ison silmätäplän vieressä tavallisesti 2 pientä pistettä, takasiivissä 3-4 silmätäplää. Koiralla samettimainen koirastäplä etusiipien takareunassa. Siipien ulkoreunan sisäpuolella punakeltainen silmätäpläjuova. Etusiivissä useita tummia poikkijuovia, takasiivissä tavallisesti 1 tumma poikkijuova. Takasiipien alapuoli harmaanruskealaikukas, niissä aaltoileva poikkivyö ja 6-7 silmätäplää.

Elintavat. Kuivissa kangasmetsissä, metsäteiden varsilla, sorakuopissa.

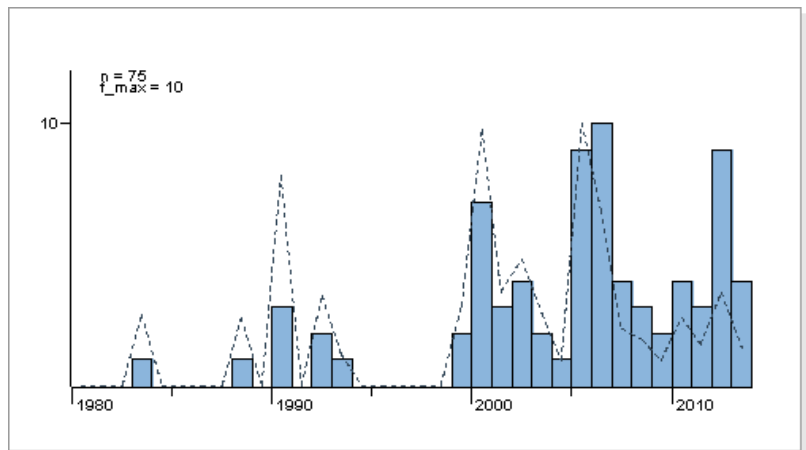
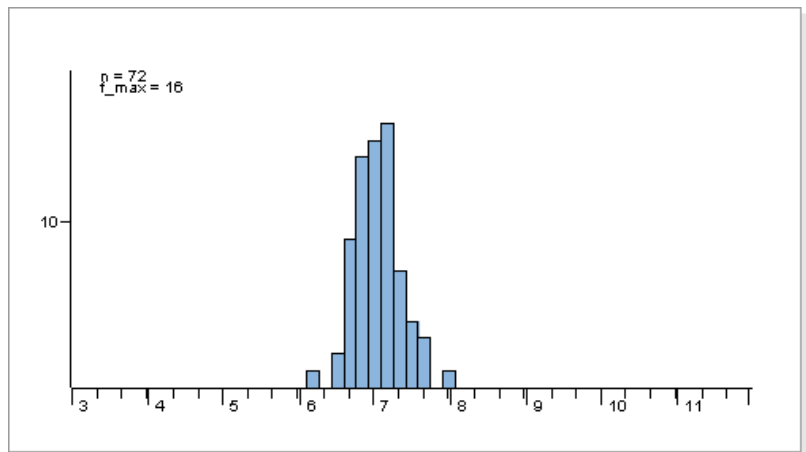
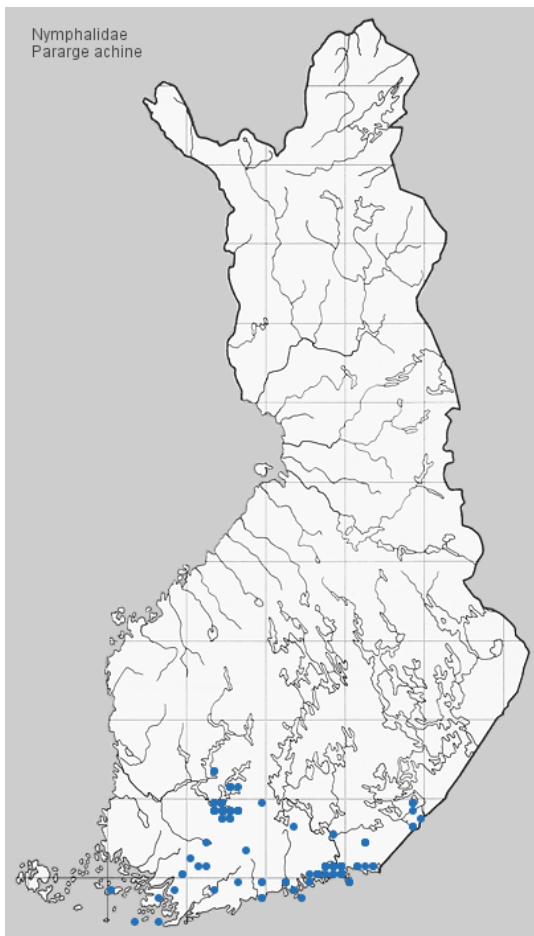
Toukka elää heinäkasveilla (Poaceae) kuten ruokohelvellä (*Phalaris arundinacea*), korpikastikalla (*Calamagrostis purpurea*) ja koiranvehnällä (*Elymus caninus*). Koteloituu usein kiville. Kotelo talvehtii.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 39-48 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Siivet päältä tumman harmaanruskeat. Etusiivissä 5 taaksepäin asteittain suurenevaa, mustaa, keltareunaista silmätäplää. Takasiivissä 4 mustaa, keltareunaista silmätäplää, joista 3 suurta, 1 pienempi. Alapuoli tummemman tai vaaleamman harmahtavan kellanruskea, etusiivissä 1-3, takasiivissä 6(-7) valkokeskistä silmätäplää. Siipien ulkoreunassa kaksinkertainen, lievästi aaltoileva vaaleankeltainen reunajuova; silmätäplien sisäpuolella sekä keskisarassa valkeahko poikkijuova.

Elintavat. Tuore- tai kosteapohjaisissa kuusi- ja sekametsissä, usein soiden läheisyydessä, heinäisillä ja ruohoisilla aukkopaikoilla. Toukka elää heinäkasveilla (Poaceae) kuten nurmilauhalla (*Deschampsia cespitosa*) sekä saroilla (*Carex*), talvehtii keskenkasvuisena. Koteloituu touko-kesäkuussa.

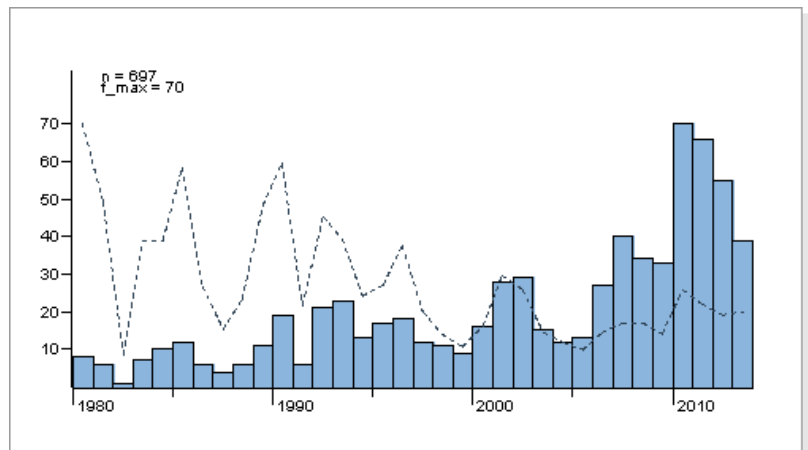
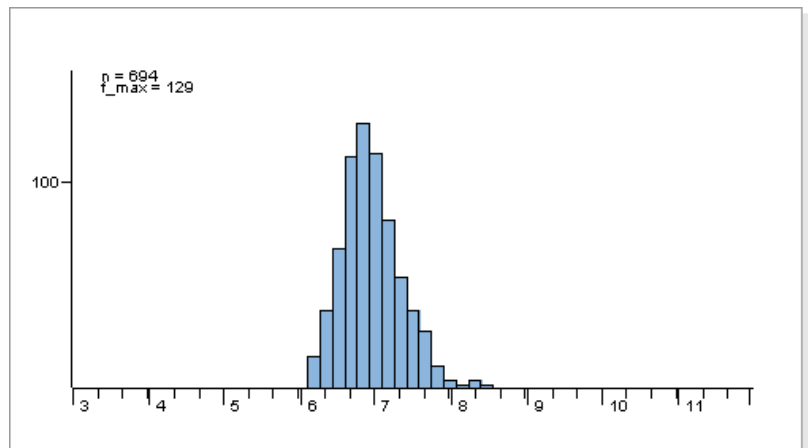
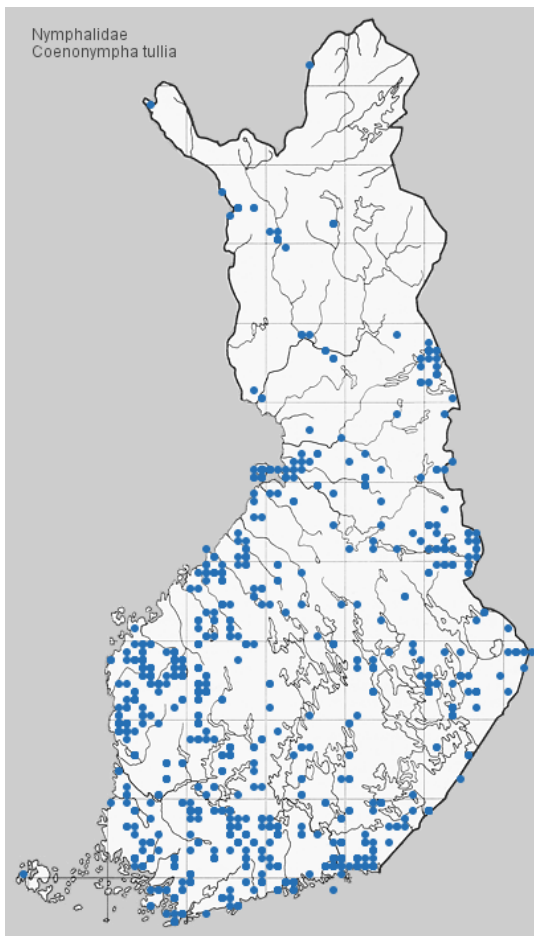

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 25-36 mm. Siivet päältä tumman ruskeankeltaiset, etusiipien ulkoreunat tummemmat. Silmätäpliä ylä- ja alapuolella vähän. Takasiipien alapuoli harmaa - ruskeanharmaa, keskellä siipeä harmaanvalkea, epäsäännöllinen, katkeileva poikkivyö; ei lyijynkiiltävää reunajuovaa (vrt. *C. glycerion*). Pohjoiset yksilöt ovat tummempia ja niillä on vähemmän silmätäpliä tai ne puuttuvat.

Elintavat. Soilla, suoniityillä, rantojen saraniityillä.

Toukka elää saroilla (*Carex*), talvehtii keskenkasvuisena. Koteloituu korrelle selvästi maanpinnan yläpuolelle.

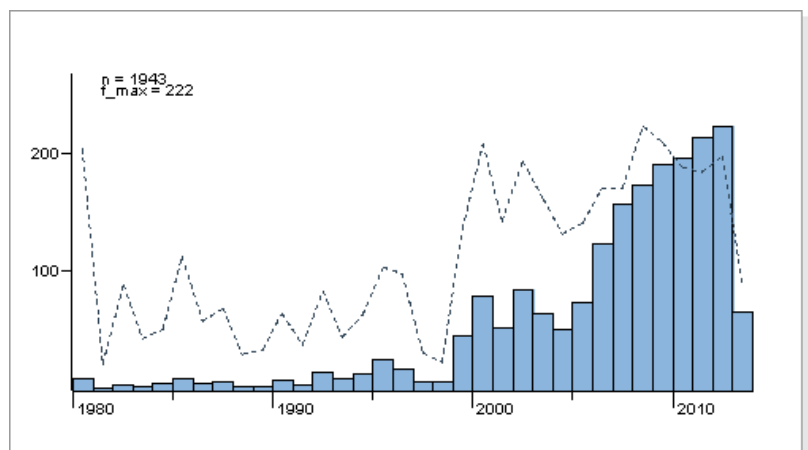
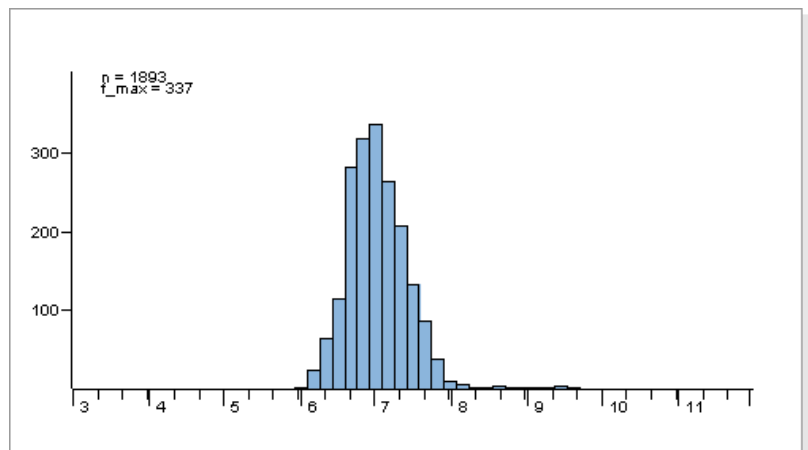
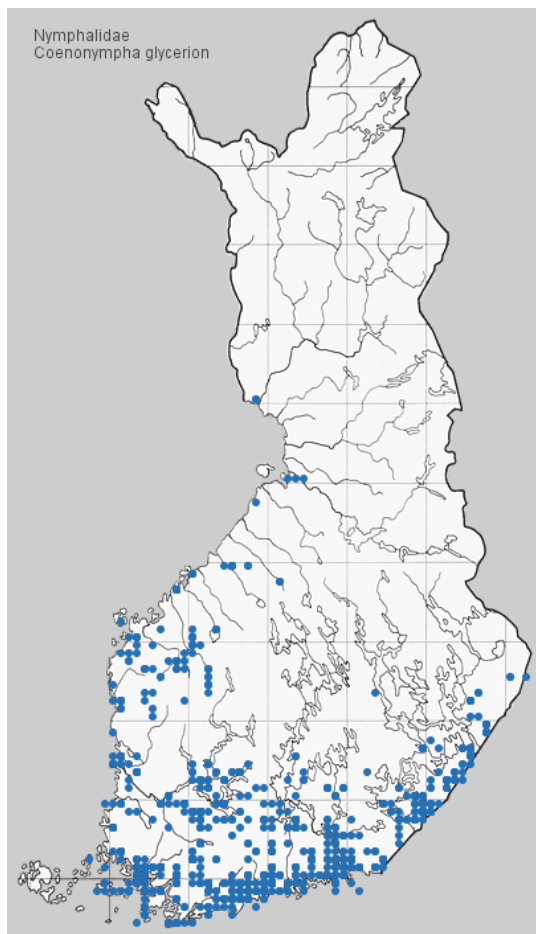

Kuva: Jusa Saralehto

Kuva: Pekka Malinen

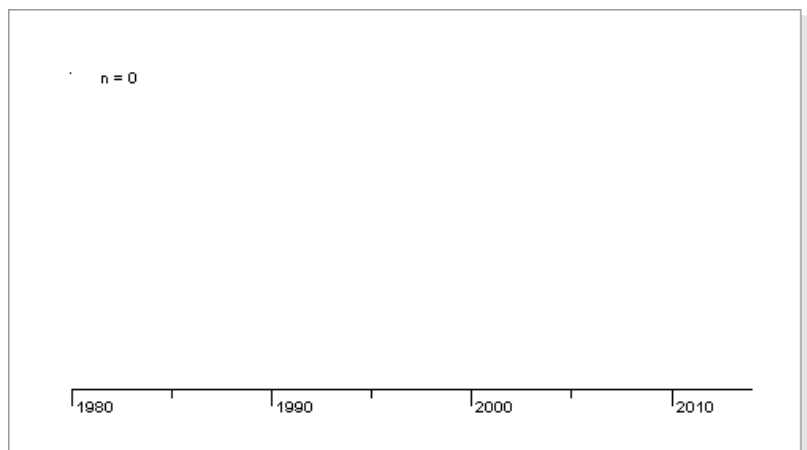
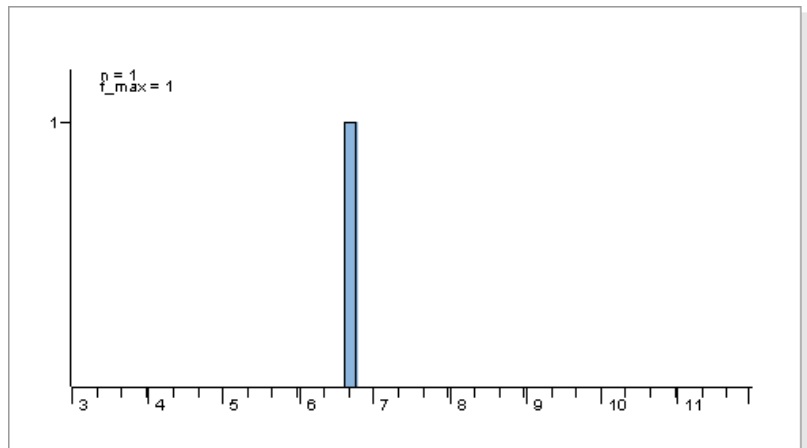
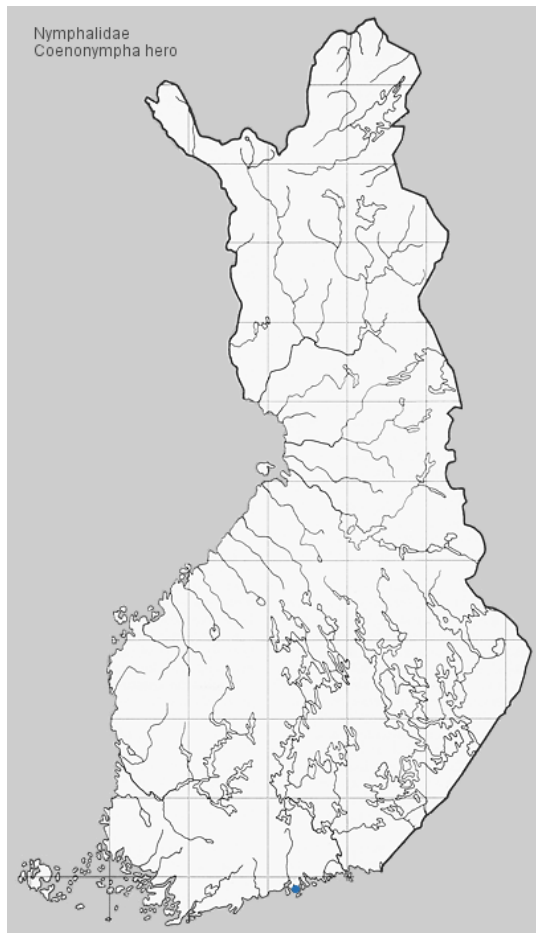
Tuntomerkit. Siipiväli 25-34 mm. Koiraan siivet päältä tummanruskeat, etusiipien tyviosassa punakeltaista sävyä. Naaraan etusiivet päältä vaaleahkon punakeltaiset, niissä leveä harmaanruskea ulkoreunavyö. Takasiivet tummanruskeat. Molempien siipiparien ulkoreunassa kapea punakeltainen juova. Silmätäplä ei yläpinnalla kummallakaan sukupuolella. Etusiipien alapuolella vain heikko silmätäplä. Takasiipien alapuoli harmaanruskea, reunajuova kapea, lyijynkiiltävä. Valkea keskivyö jakautunut 2-3 laikuksi. Silmätäplä 5-6.

Elintavat. Tuoreilla ja kosteilla metsäniityillä, hakkuuaukioilla, joutomailla.

Toukka elää nurmilauhalla (*Deschampsia cespitosa*); talvehtii keskenkasvuisena. Koteloituu kuihtuneelle korrelle lähelle maanpintaa.

Kuva: Jyrki Lehto

Tuntomerkit. Siipiväli 26-32 mm. Siivet päältä tummanruskeat. Etusiivissä 0-1 silmätäplää, takasiivissä 2-4 suurehkoa mustanruskeaa, kellanpunarenkaista silmätäplää. Naaraalla näitä on enemmän ja ne ovat suuremmat kuin koiraalla. Etusiipien alapuolella 1-2 mustaa silmätäplää ja laikuiksi jakautunut, epäselvä, valkea poikkivyö. Takasiipien alapuolella 5-7 mustaa, valkokeskistä silmätäplää sekä leveähkö, valkea poikkivyö. Tyvipuoli ruskea, tummakehmainen. Molemmissa siipipareissa punakeltainen ulkoreunajuova, jonka sisäpuolella kapea, lyijynkiiltävä juova. Takasiipien alapuolen silmätäplät suuremmat kuin lajilla *C. glycerion* ja siipien yläpuoli selvästi tummempi kuin muilla suvun lajeilla.

Elintavat. Tuoreilla ja kosteilla metsäniityillä, metsänreunoilla.

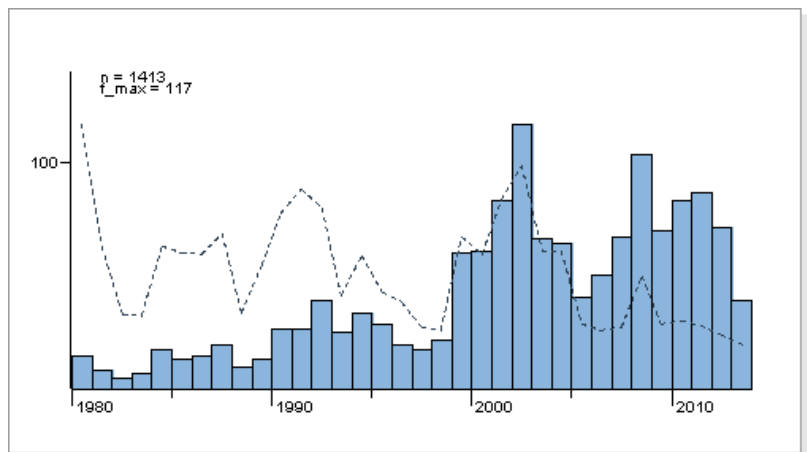
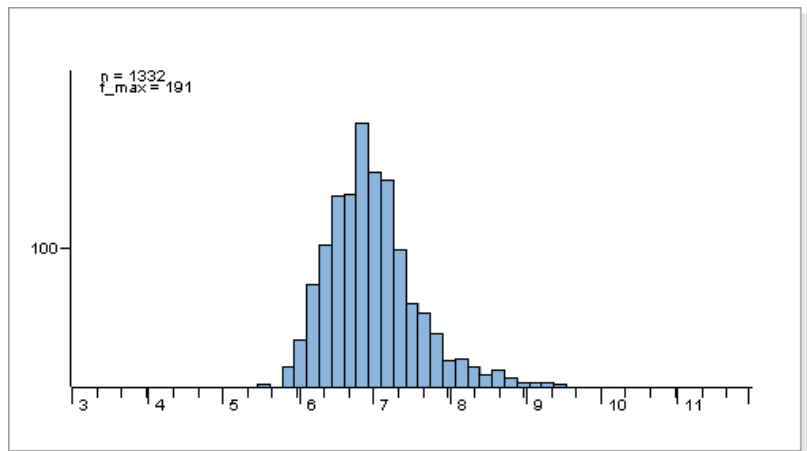
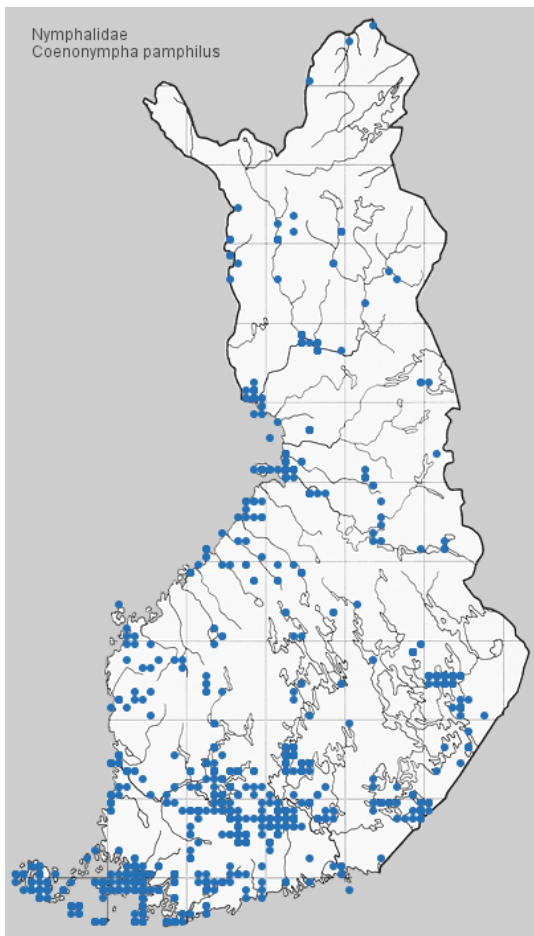
Toukka elää mm. nuokkuhelmikällä (*Melica nutans*); talvehtii pienenä. Koteloituu kuituneelle korrelle selvästi maanpinnan yläpuolelle.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 22-33 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Siivet päältä vaalean ruskeankeltaiset, ruskeanpunaisen vivahteiset, ulkoreunat tummavarjoiset. Etusiipien kärjessä heikko silmätäplä. Etusiipien alapuolella silmätäplä selvä, musta, valkokeskinen; siiven kärki harmaa. Takasiivet alapuolelta harmaat, niissä epäsäännöllinen valkeahko poikkivyö etureunasta siiven keskelle. Tyviosa tummempi kuin ulko-osa, jossa joskus 3-4 epäselvää silmätäplää.

Elintavat. Niityillä, kedoilla, pientareilla.

Toukka elää heinäkasveilla (Poaceae), kuten tuoksusimakkeella (*Anthoxanthum odoratum*), nurmilauhalla (*Deschampsia cespitosa*) ja metsälauhalla (*D. flexuosa*); talvehtii keskenkasvuisena.

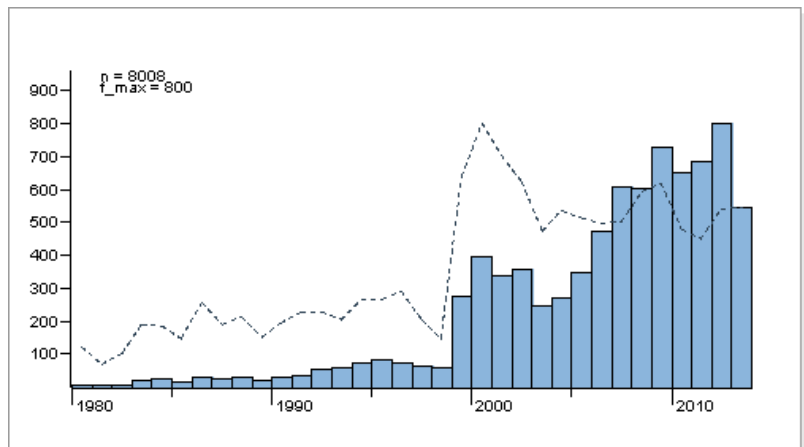
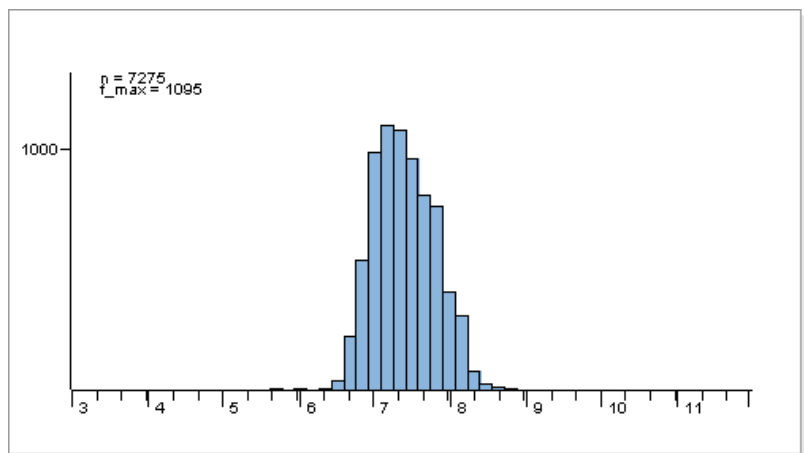
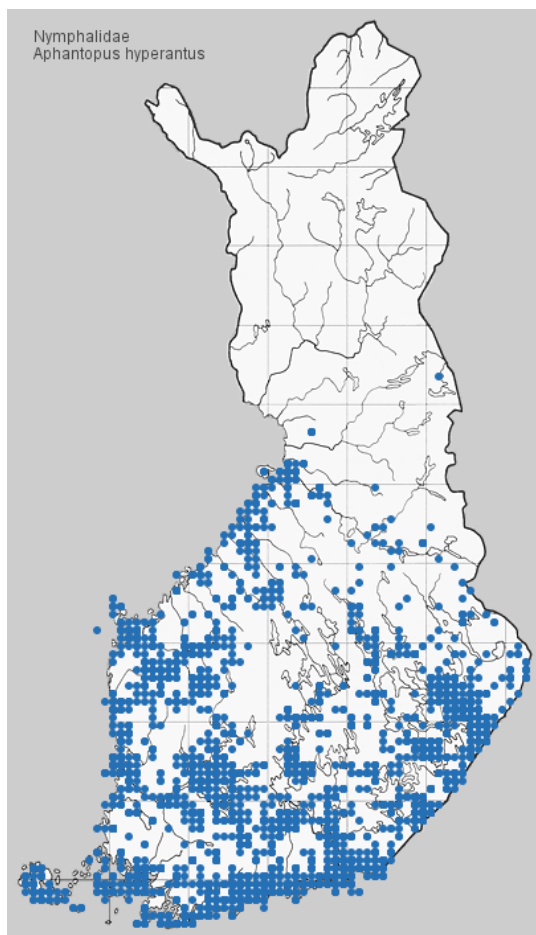

Kuva: Tomi Salin

Kuva: Tomi Salin

Tuntomerkit. Siipiväli 30-45 mm. Naaras on hiukan suurempi kuin koiras. Siivet päältä mustanruskeat, joskus vähän vaaleammat, punaruskean tai kellanruskean sävyiset. Etusiivissä 1-3 pientä silmätäplää, takasiivissä 0-3 pientä silmätäplää. Alapuoli vaaleahkon harmaanruskea; silmätäplät suurehkoja, mustia, valkokeskisiä ja keltareunaisia, niitä etusiivissä 2-3, takasiivissä 4-5.

Elintavat. Niityillä, metsänreunoilla, pientareilla.

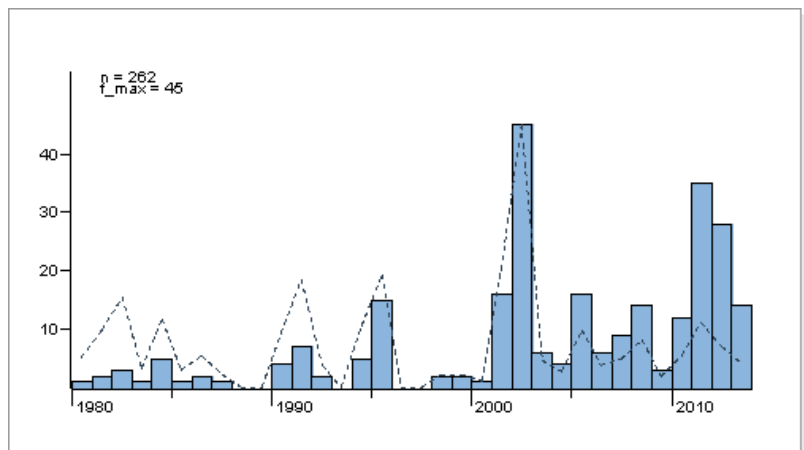
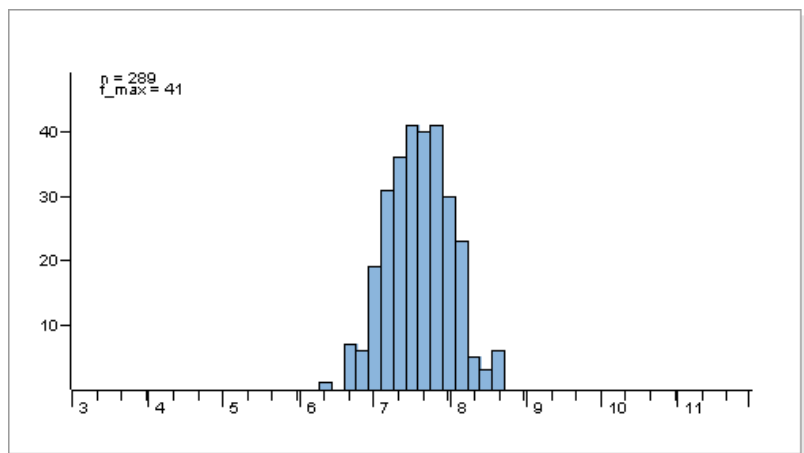
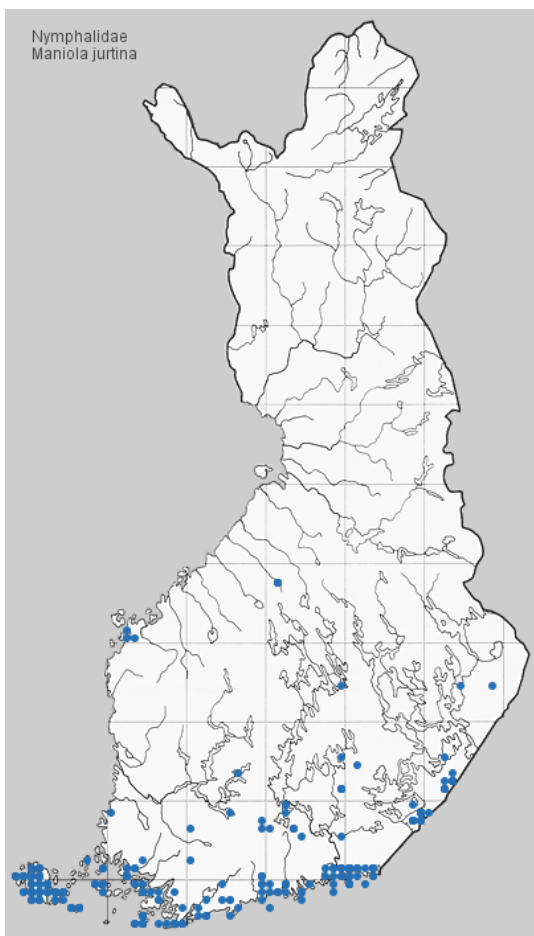
Toukka elää heinäkasveilla (Poaceae), kuten timoteilla (*Phleum pratense*); talvehtii keskenkasvuina. Koteloituu toukokuussa lähelle maanpintaa kiinnittyneenä korrelle löyhästi yhteenkudotun lehden sisään.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Olli Pihlajamaa

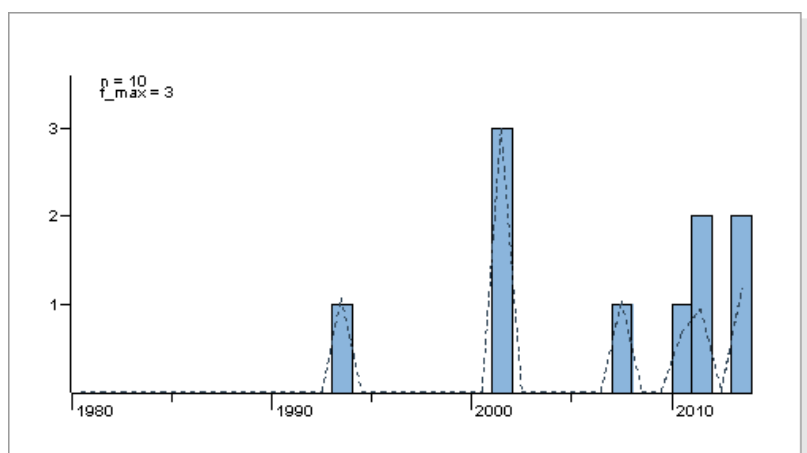
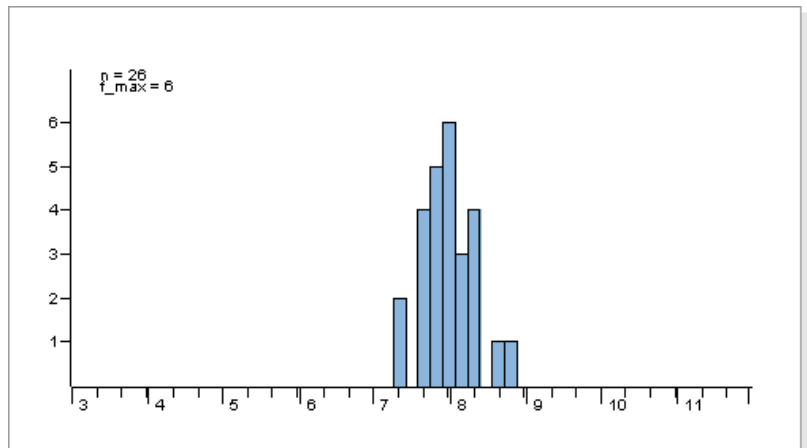
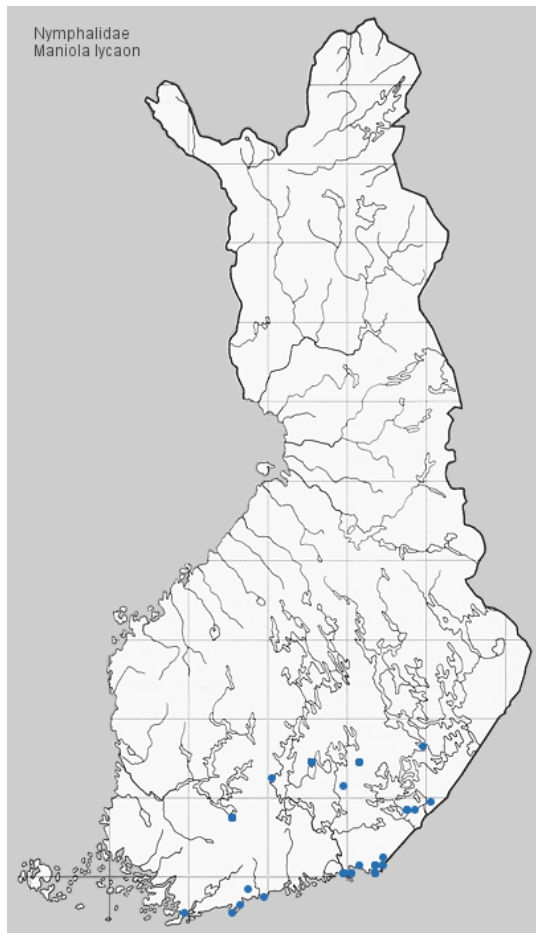
Tuntomerkit. Siipiväli 35-46 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Siivet päältä tummanruskeat. Etusiivissä musta, keltarenkainen, valkokeskinen silmätäplä. Naaraalla silmätäplän kohdalla leveähkö punakeltainen pökkivyö, joka ei ulotu takareunaan. Koiraan koirastäplä leveä, kolmiomainen. Alapuoli vaaleanruskea, takasiivissä leveä, epäselvä, harmaankeltainen tai vaaleanharmaa pökkivyö. Koiraalla takasiipien alapuolella 2-3 hyvin pientä silmätäplää, jotka pienillä yksilöillä voivat puuttua. Takasiipien lepoasennossa peittämä alue etusiivistä punakeltainen. Etusiipien alapuolella molemmilla sukupuolilla selvä silmätäplä.

Elintavat. Niityillä, pientareilla, laidunmailla.

Toukka elää heinäkasveilla (Poaceae); talvehtii keskenkasvuisena. Koteloituu kesäkuussa heinälehdeille tai korrelle selvästi maanpinnan yläpuolelle.

Kuva: Tomi Salin

Tuntomerkit. Siipiväli 34-43 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Siivet päältä harmaanruskeat, koiraan koirastäplä kapea, seuraa kaarena keskisaran takareunaa. Naaraan etusiivissä laajalti punakeltaista. Koiraalla etusiivissä pieni silmätäplä, naaraalla kaksi suurehkoa silmätäplää. Takasiivet alapuolelta yksivärisen harmaanruskeat, koiraalla tavallisesti vaaleanharmaat, ruskeariipusteiset, ilman silmätäplä.

Elintavat. Kuivilla hiekka- ja kivikkoalueilla.

Toukka elää heinäkasveilla (Poaceae); talvehtii keskenkasvuisena. Koteloituu korrelle matalalle lähelle maanpintaa.

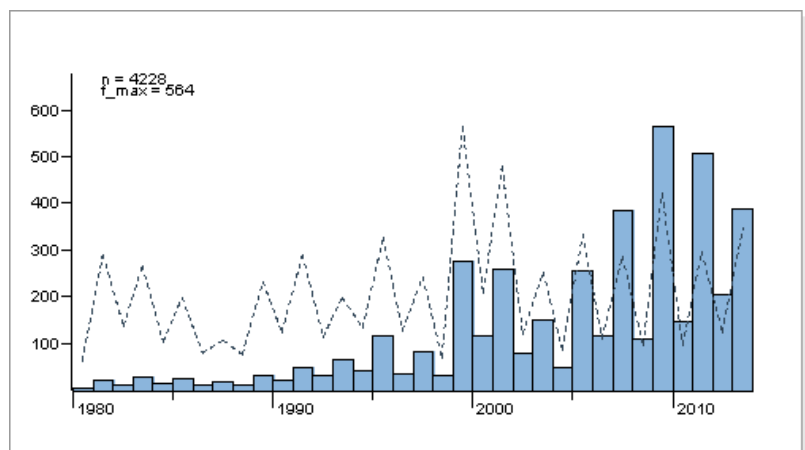
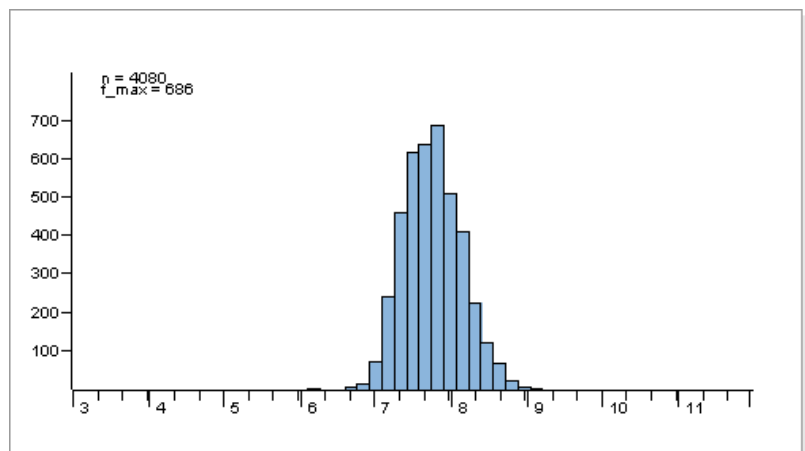
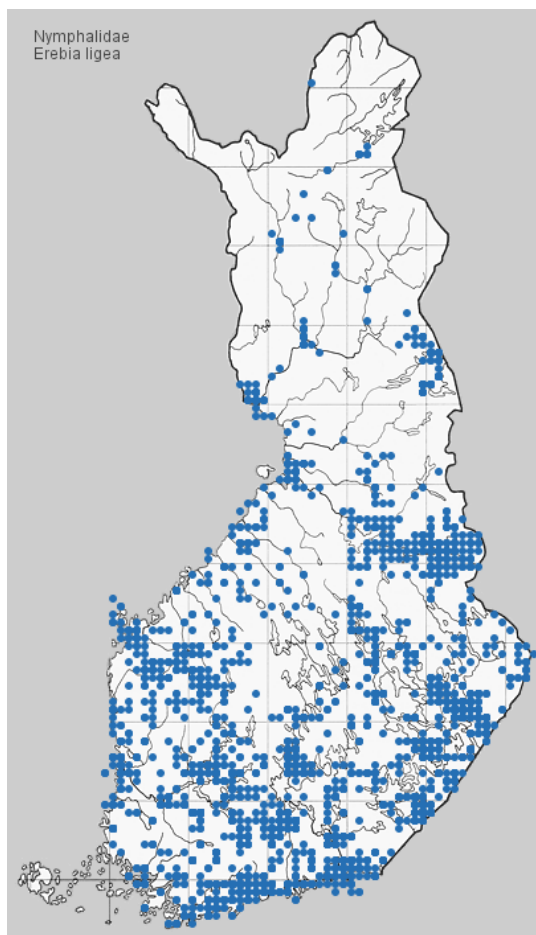

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: J. Lång

Tuntomerkit. Siipiväli 36-48 mm. Siivet päältä mustanruskeat - tumman suklaanruskeat, siipiripset voimakkaasti valkoisenkirjavat. Silmätäplien ympärillä molemmissa siipipareissa yhtenäinen, tiilenpunainen poikkivyö. Etusiivissä tavallisesti 3-4 valkokeskistä silmätäplää, jotka ovat hiukan suuremmat kuin takasiipien 3-4 silmätäplää. Koiraan takasiivet alapuolelta lähes yksivärisen mustanruskeat, poikkivyö hyvin heikko; silmätäpliä 3-4, ruosteenpunaisten renkaiden ympäröimät; niiden sisäpuolella parista valkoisesta täplästä muodostunut poikkivyön reunakuvio. Naaraan takasiipien alapuolen keskivyö erottuu melko selvänä, vähemmän kontrastisena kuin lajilla *E. euryale*; siiven ulko-osa ja tyvi vaaleampikehänäiset, keskivyön etureunan ulkopuolella kapea valkeahko reunakuvio.

Elintavat. Metsäaukiolla, metsänreunoilla.

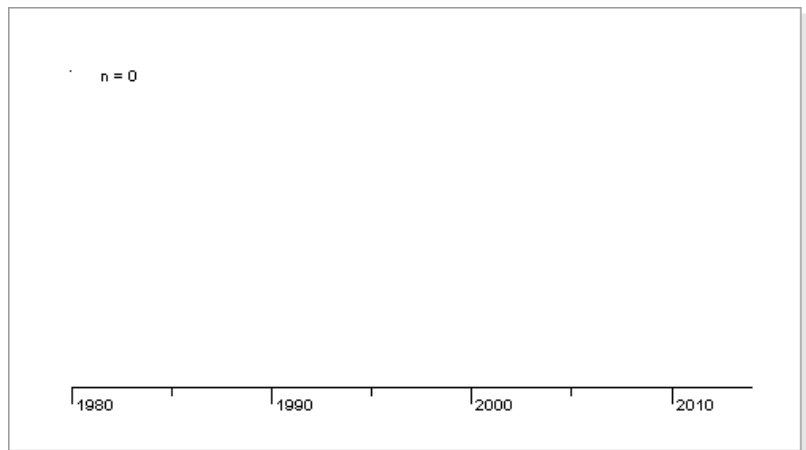
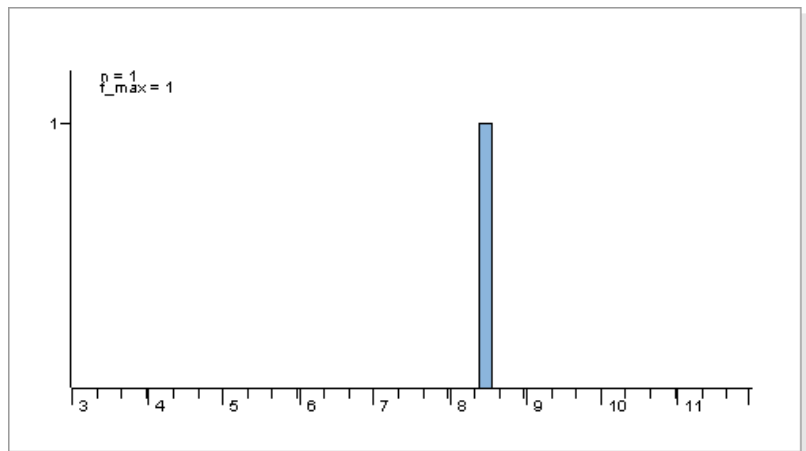
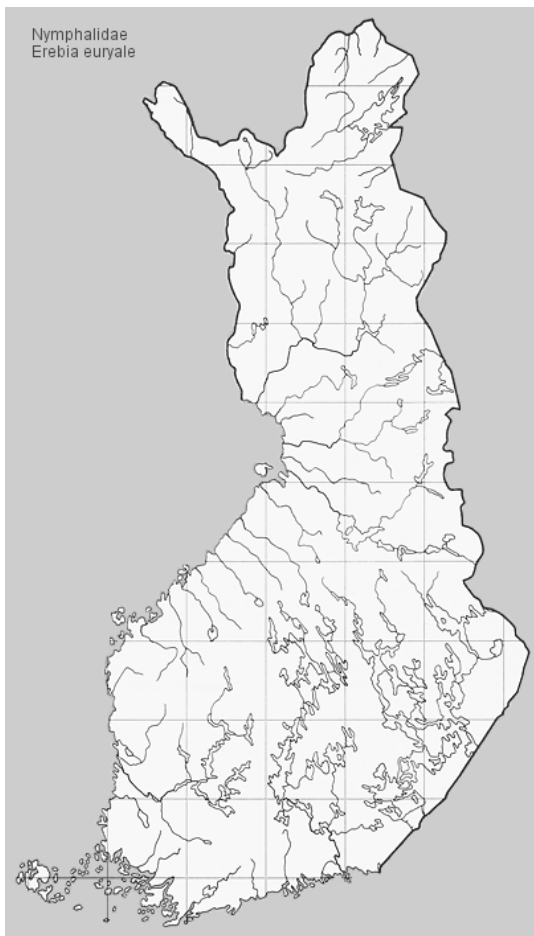
Toukka elää heinäkasveilla (Poaceae), kuten tesmalla (*Milium effusum*) ja nurmilauhalla (*Deschampsia cespitosa*). Kehitys kaksivuotinen; talvehtii ensimmäisen kerran munana, toisen kerran keskenkasvuisena toukkana. Koteloituu kesä-heinäkuussa kuituneiden kasvinosien sekaan.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 38-44 mm. Siivet päältä tummanruskeat, silmätäplien ympärillä tumman punaruskeat poikkivyöt, jotka usein jakautuneet siipisuonien kohdalta osiin. Silmätäplät koiraalla heikot, pistemäiset tai voivat puuttua; naaraalla tavallisesti voimakkaammat, mutta voivat puuttua; valkoinen keskusta ei yleensä erotu. Siipiripset mustavalkoiset. Etusiivet alapuolelta tummanruskeat, punaruskea poikkivyo usein levinnyt siiven keskiosiin asti, silmätäplät heikot tai puuttuvat kokonaan. Koiraan takasiivet alapuolelta lähes yksivärisen tummanruskeat, keskivyo hyvin heikko; silmätäplät häviävän pienet tai puuttuvat, jolloin vain punaruskeat täplät erottuvat. Naaraan takasiipien alapuolen keskivyo erottuu yleensä selvänä; siiven ulko-osa ja tyvi selvästi valkea- tai keltakehnäiset, varsinkin keskivyon etureunan ulkopuolella, jossa kontrastinen, mutkainen reunakuvio. Silmätäplät heikot tai lähes puuttuvat, niiden ympärillä pyöreät, punertavat tai oranssit laikut.

Elintavat. Tuoreilla niityillä, metsänreunoilla, rannoilla.

Toukka elää heinäkasveilla (*Poaceae*) ja saroilla (*Carex*); talvehtii kahdesti.

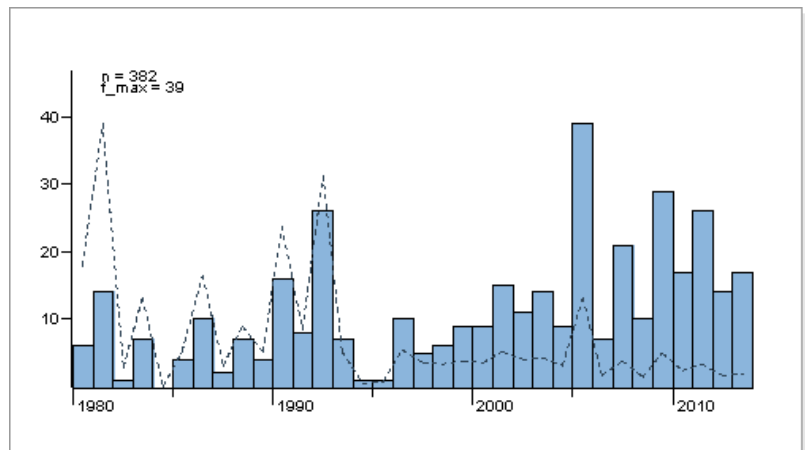
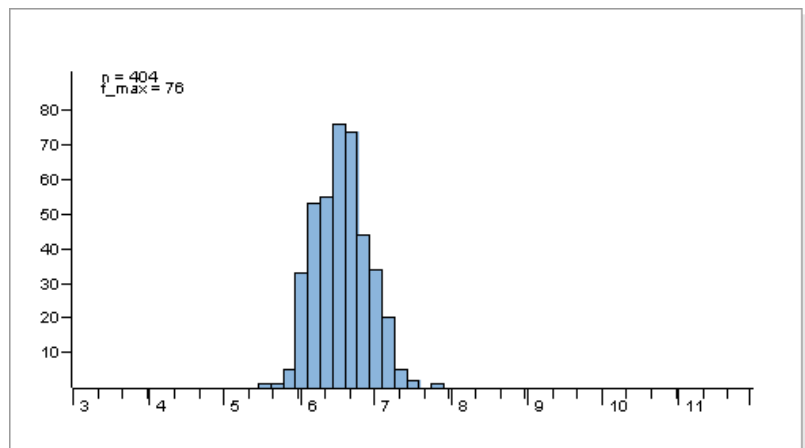
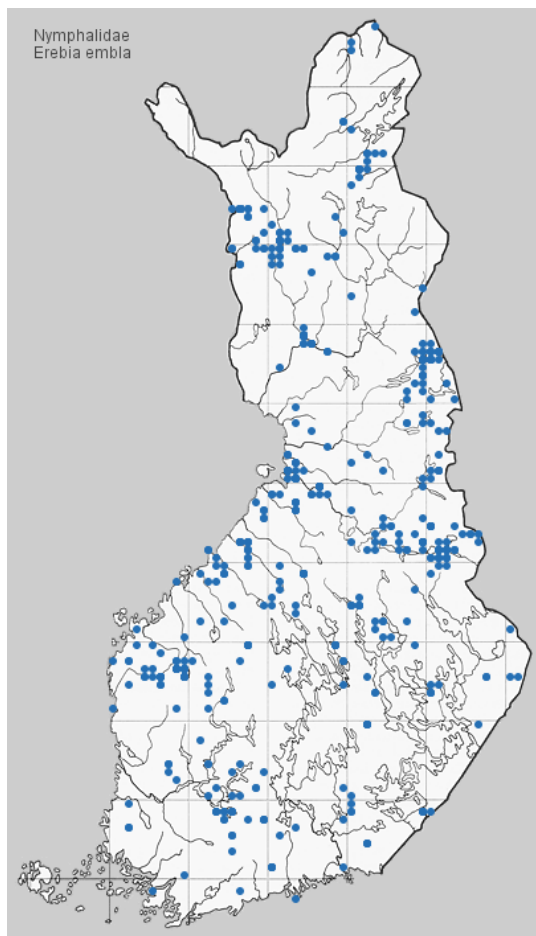

Kuva: Jusa Saralehto

Kuva: J. Tyllinen

Tuntomerkit. Siipiväli 42-51 mm. Siivet päältä tummanruskeat, siipiripset valkotäpläiset. Etusiivissä 4 keltareunaista mustaa silmätäplää, joista kaksi etummaista yhtynyt kaksoistäpläksi. Vain suurimmissa silmätäplissä joskus valkea keskusta. Takasiivissä 4-5 keltareunaista, pientä mustaa silmätäplää, jotka voivat puuttua. Takasiipien alapuoli lähes yksivärisen mustanruskea; siiven keskellä valkea täplä, ulko-osassa vaaleanharmaata kehnää.

Elintavat. Suuripuisilla soilla, suoperäisillä paikoilla havumetsissä.

Toukka elää kapealehtisillä saroilla (*Carex*); talvehtii kahdesti, ensin pienenä, sitten täysikasvuisena. Kotoilettu kuivalle turvepinnalle ilman kudosta.

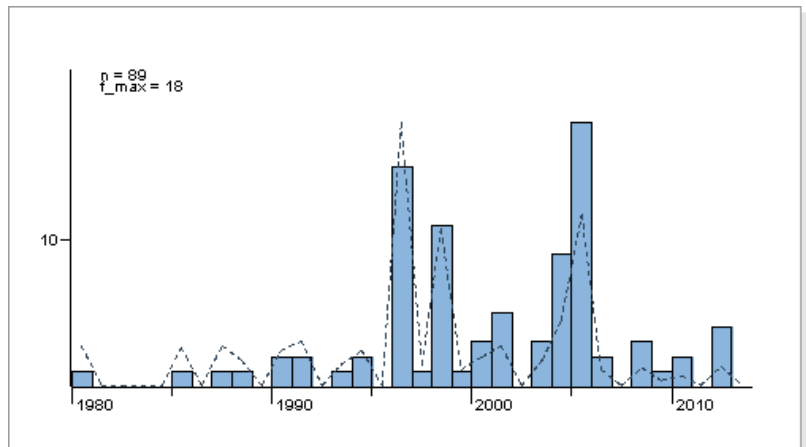
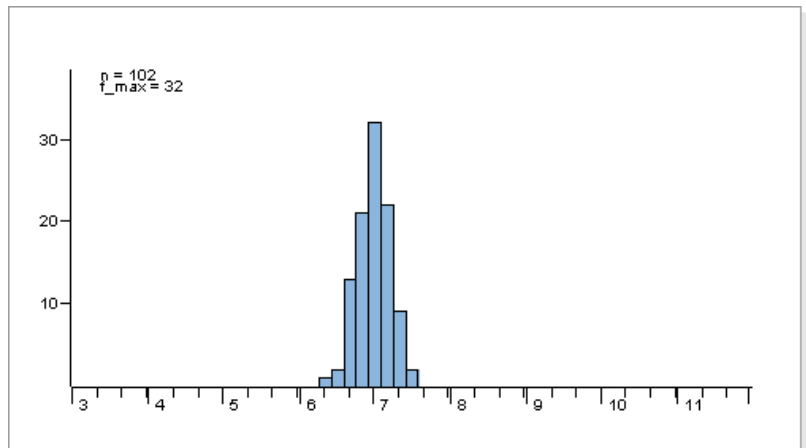
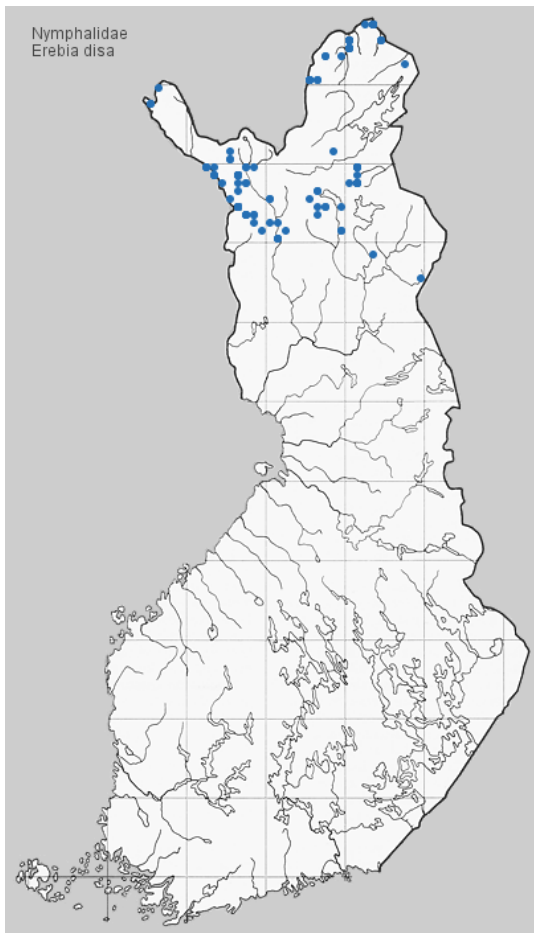

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 41-49 mm. Siivet päältä tummanruskeat, siipiripset valkeahkotäpläiset. Etusiivissä 4 suunnilleen samankokoista, ruskeankeltareunaista, mustaa silmätäplää; takasiivissä ei silmätäplää. Etusiipien alapuoli vaaleamman ruskea kuin yläpuoli, siiven kärjessä vaaleanharmaata kehnää. Takasiipien alapuoli tuhkanharmaa, keskivyo ruskea.

Elintavat. Metsävyöhykkeen pensaikkoisilla ja varpuiilla soilla ja koivuvyöhykkeessä.

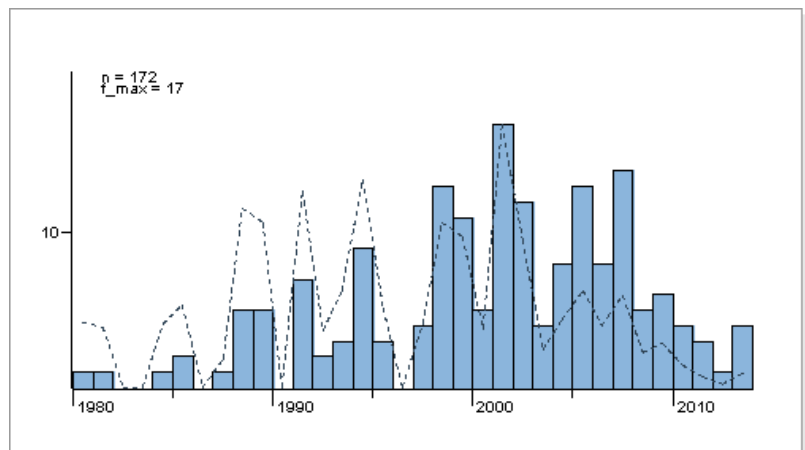
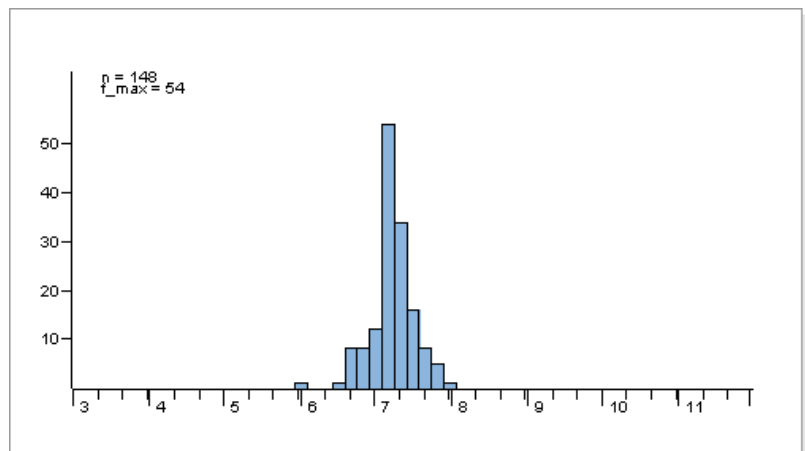
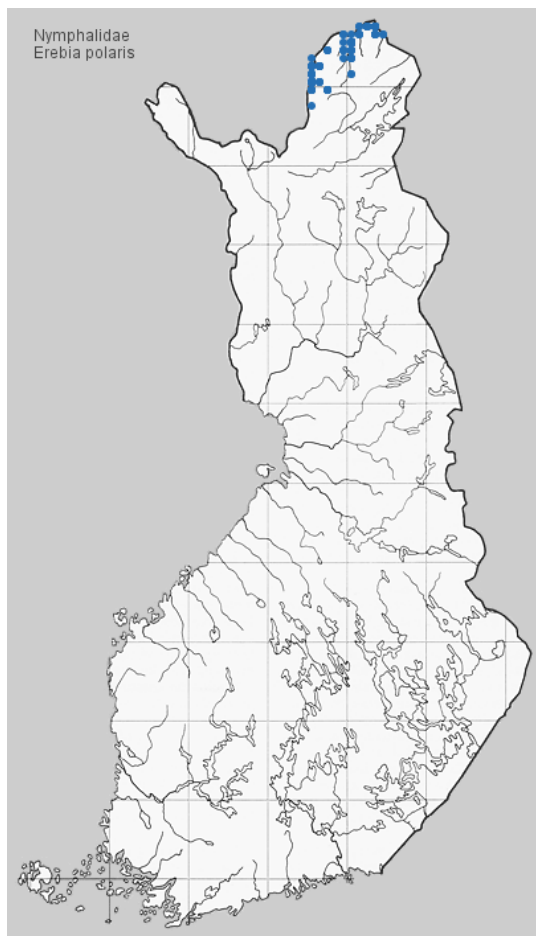
Toukka talvehtii kahdesti. Koteloituu sammaleelle ilman kudosta.

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 33-41 mm. Siivet päältä tummanruskeat, siipiripset yksivärisen tummat. Etusiivissä kaksi valkokeskistä, mustaa silmätäplää, joiden ympärillä tiilenpunaiset, yhteensulautuneet renkaat. Naaraalla lisäksi 1-2 pienempää silmätäplää, koiraalla harvoin. Joskus kahden suuremman silmätäplän etupuoella pienempi silmätäplä. Takasiivissä 3-4 pientä tiilenpunarenkaista silmätäplää, jotka naaraalla tavallisesti selvimät. Alapuoli muistuttaa yläpuolta; takasiipien alapuolen ulko-osa hieman vaaleampi.

Elintavat. Joenvarsiniityillä, hiekkaisilla jokipenkereillä, pientareilla.

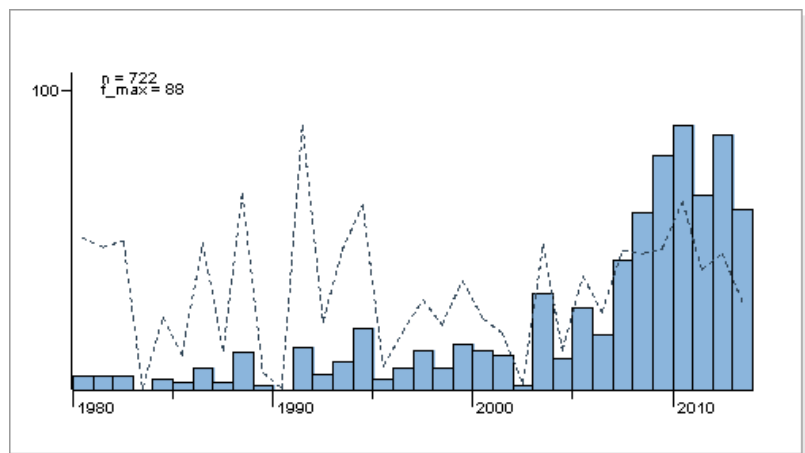
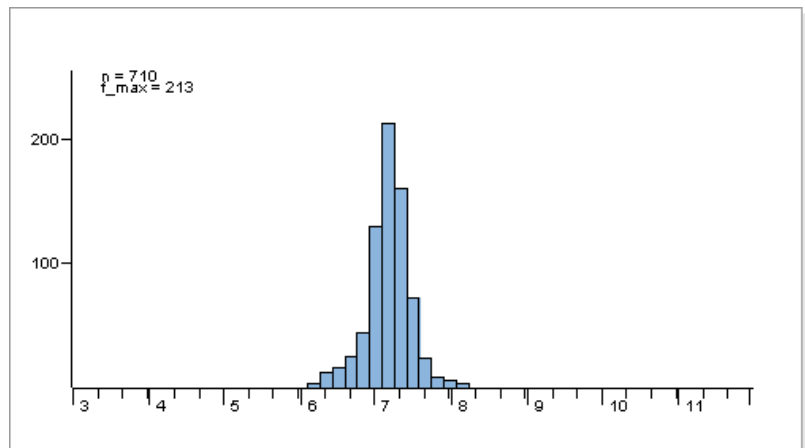
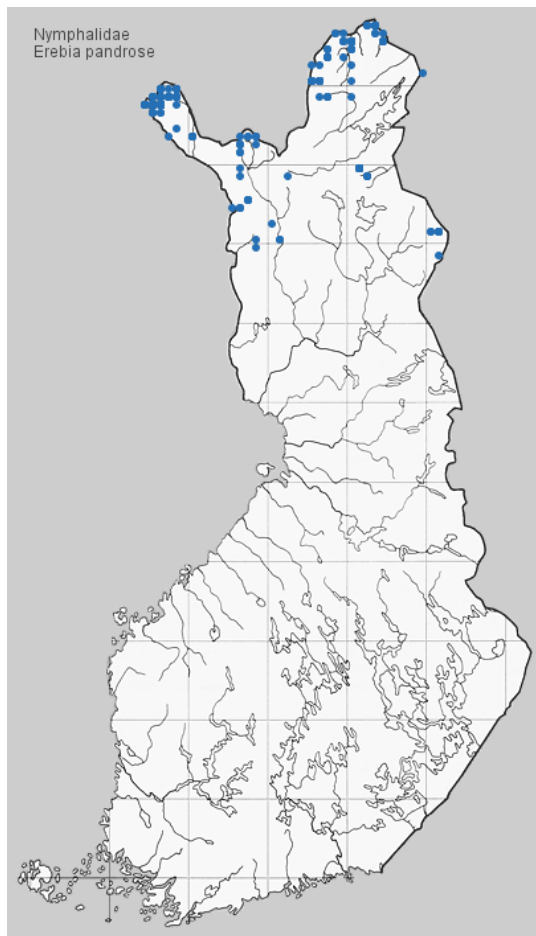
Toukka elää lampaannadalla (*Festuca ovina*); talvehtii kahdesti, ensin pienenä, sitten täysikasvuisena.

Kuva: Jusa Saralehto

Kuva: Jusa Saralehto

Tuntomerkit. Siipiväli 34-46 mm. Siivet päältä tummanruskeat, joskus vaaleamman harmaanruskeat, siipiripset yksiväriset, tummat. Etusiivissä leveä, ruskehtavanpunainen, takaosastaan kapeneva ja katkeileva poikkivyö, jossa 3-4 pientä silmätäplää. Takasiivissä 1-4 pientä, ruskeanpunarenkaista silmätäplää, jotka usein puuttuvat kokonaan. Takasiipien alapuoli vaaleanharmaa, keskivyö tummempi, mustahkoreunainen.

Elintavat. Tunturien koivuvyöhykkeen turvesoilla, paljakan alaosien niityillä.

Toukka elää mm. lampaannadalla (*Festuca ovina*); talvehtii kahdesti.

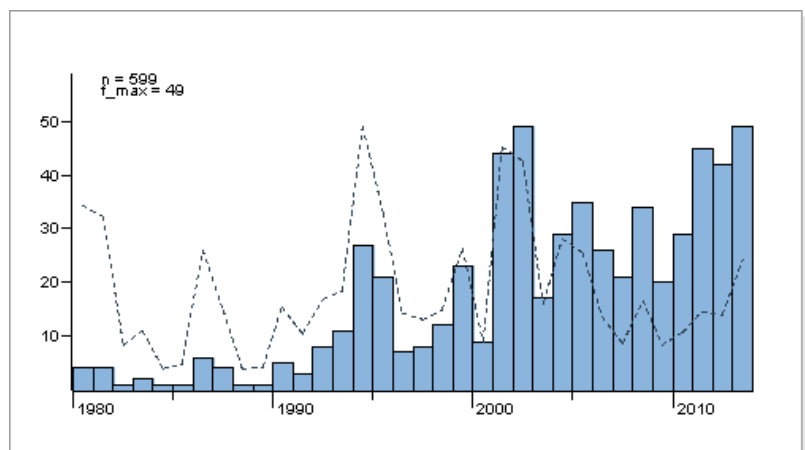
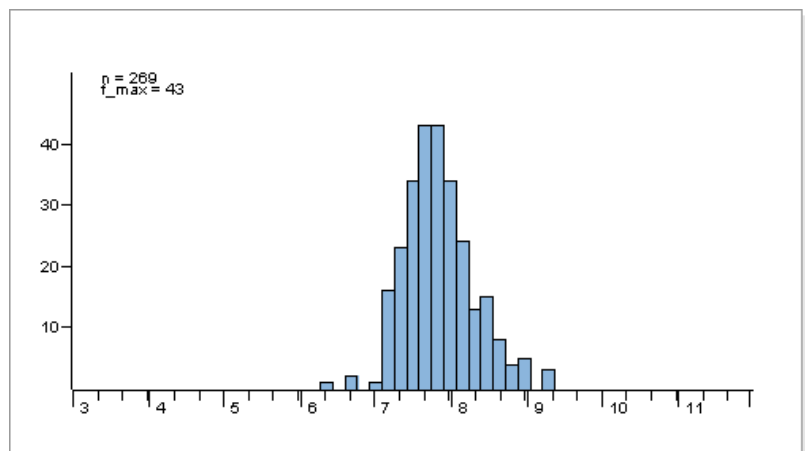
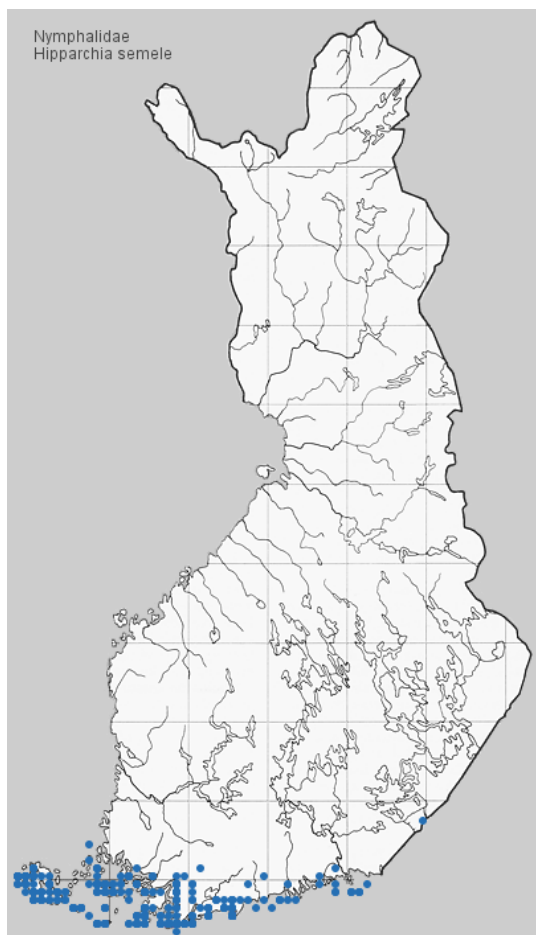

Kuva: Kalle Rainio

Kuva: Pekka Malinen

Tuntemerkit. Siipiväli 41-58 mm. Naaras on suurempi kuin koiras. Siivet päältä harmaanruskeat, ulko-osassa leveät, okrankeltaiset ja punakeltaiset poikkivyyt. Etusiivissä kaksi valkokeskistä silmätäplää, takasiivissä yksi. Koiraan etusiivissä tumma koirastäplä. Takasiipien alapuoli valkean, harmaan, ruskean ja mustan kirjoma.

Elintavat. Kallioilla, dyyneillä, hiekkarannoilla, kedoilla, nummilla.

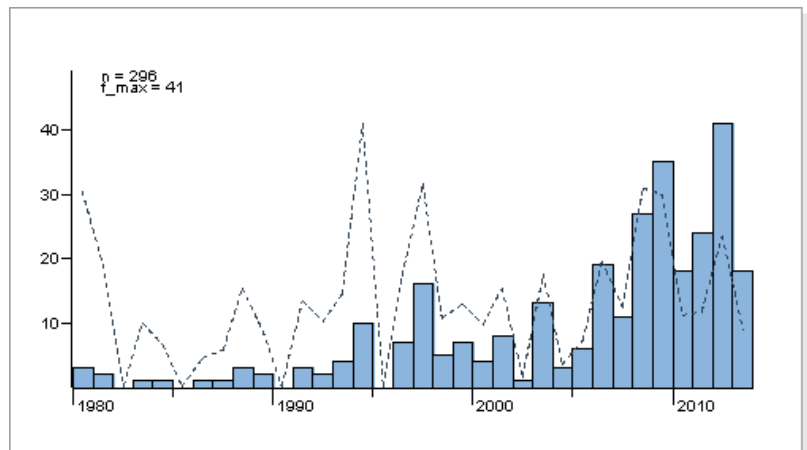
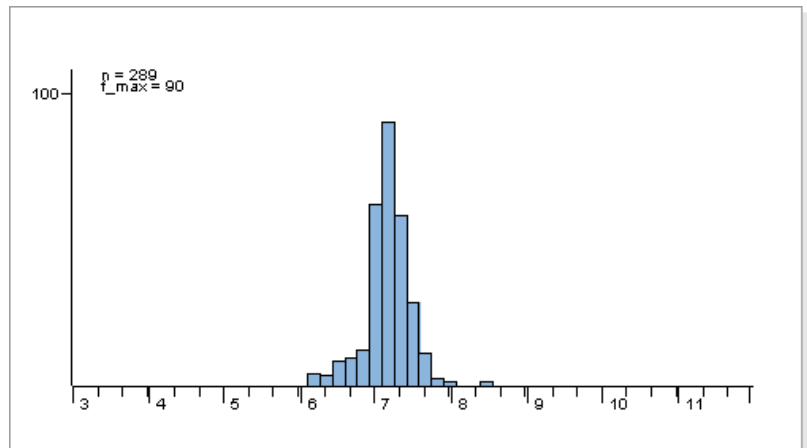
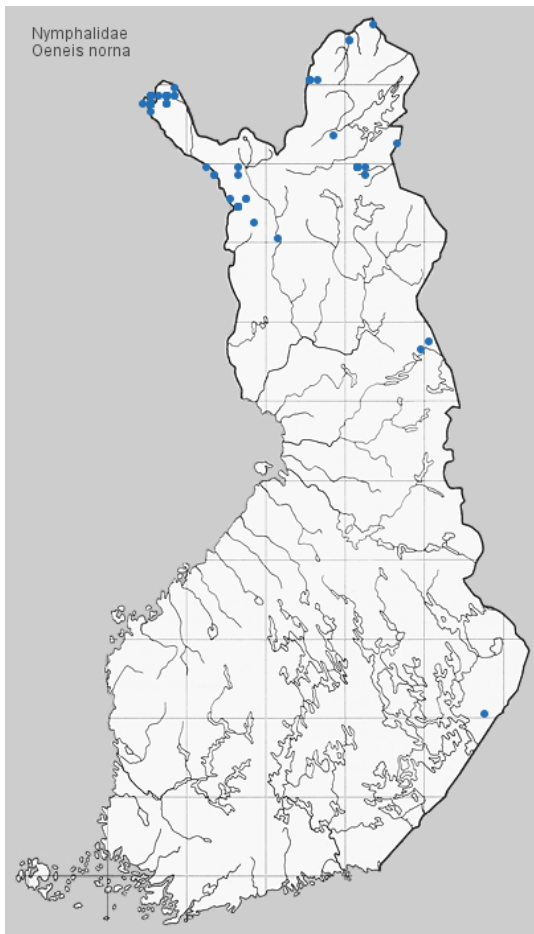
Toukka elää heinäkasveilla (Poaceae), kuten rantavehnällä (*Leymus arenarius*) ja luhtakastikalla (*Calamagrostis stricta*); talvehtii keskenkasvuisena. Koteloituu kalliolle tai hiekalle löyhään kudokseen.

Kuva: Jusa Saralehto

Kuva: J. Tyllinen

Tuntomerkit. Siipiväli 36-55 mm. Naaras on suurempi ja pyöreäsiipisempi kuin koiras. Etusiipien yläpuolella tavallisesti 2-3 silmätäplää, takasiivissä 0-2 silmätäplää. Yläpuoli useimmiten kalpean ruskeankeltainen; siipien ulko-osassa leveät, tummien suonien jakamat, vaaleankeltaiset - harmaankeltaiset poikkivyöt. Takasiipien alapuoli kuten lajilla *O. bore*, mutta tavallisesti tummempi, täpliksi jakautunut reunajuova puuttuu.

Elintavat. Koivuvyöhykkeen aukeilla soilla, tunturirinteiden kosteissa kohdissa, tunturipurojen varsilla. Toukka elää kapealehtisillä saroilla (*Carex*); talvehtii kahdesti, ensin pienenä, sitten täysikasvuisena.

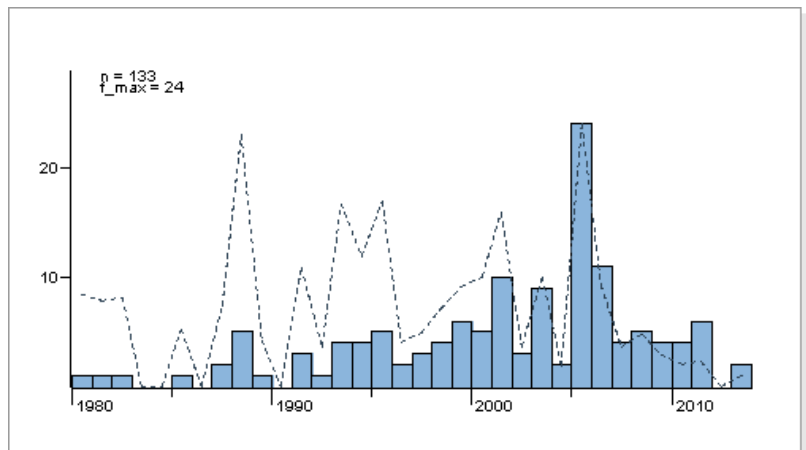
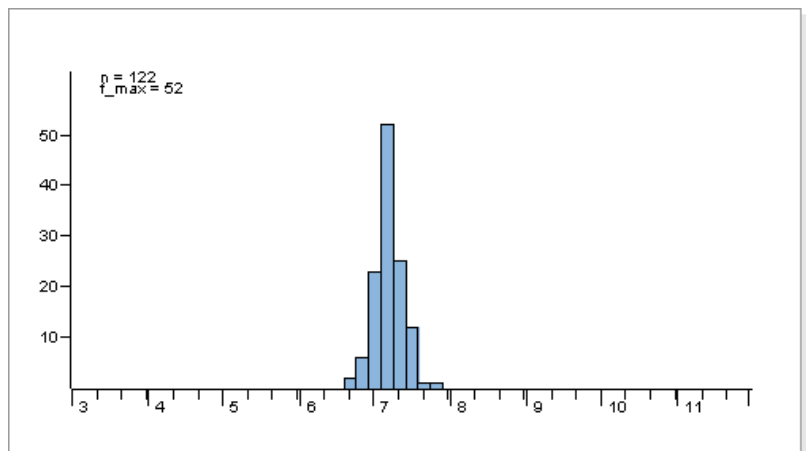
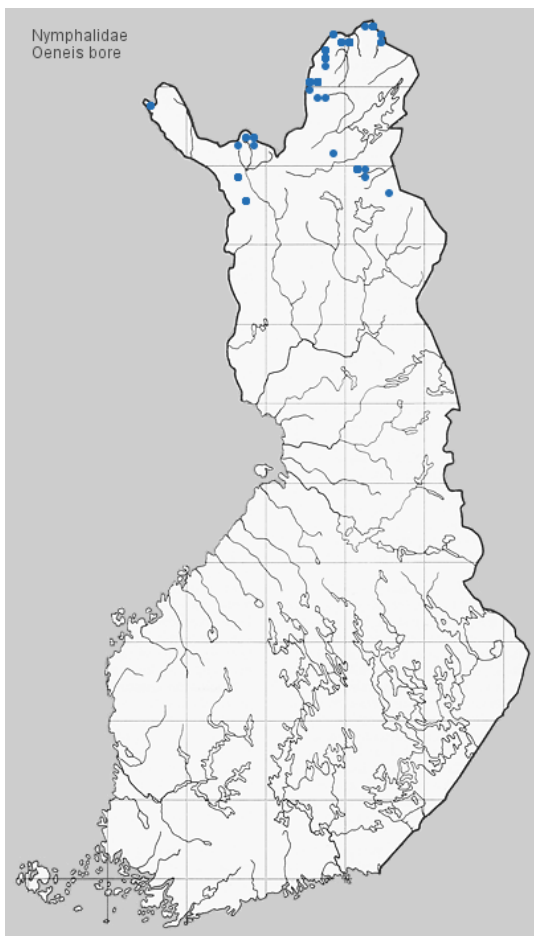

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 36-50 mm. Naaras on suurempi ja pyöreäsiipisempi kuin koiras. Etusiivet päältä lähes yksiväriset, tavallisesti harmahtavan okrankeltaiset, ilman selvää poikkivyyötä. Takasiivet päältä harmaammat, niissä vaaleahko harmaankeltainen poikkivyyö, joka ulottuu ulkoreunaan. Ulkoreunassa joskus epäselviä, tummia täpliä. Silmätäplät puuttuvat kokonaan, niiden paikoilla vain vaaleita laikkuja. Takasiipien alapuoli kirjava, tummahkon kellanruskeaa - mustanruskeaa riipustusta vaalealla pohjalla. Keskellä siipeä leveä, mustanruskeareunainen poikkivyyö, jossa tiheimmin tummaa riipustusta. Ulkoreunassa enemmän tai vähemmän täpliksi jakautunut, tummempi juova.

Elintavat. Tunturipaljakoiden kuivilla niittymäisillä alueilla, rakkakivikoissa.

Toukka elää lampaannadalla (*Festuca ovina*); talvehtii kahdesti, ensin pienenä, sitten täysikasvuisena ravintokasvin juurakossa. Koteloituu talvehtimispaikalle ilman kudosta.

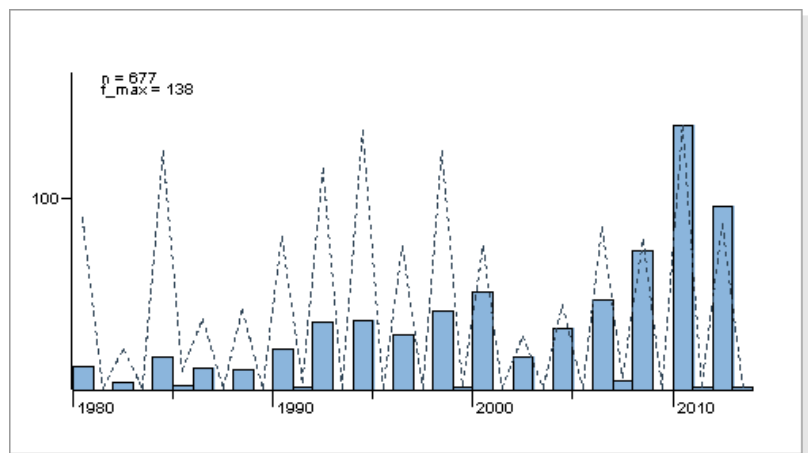
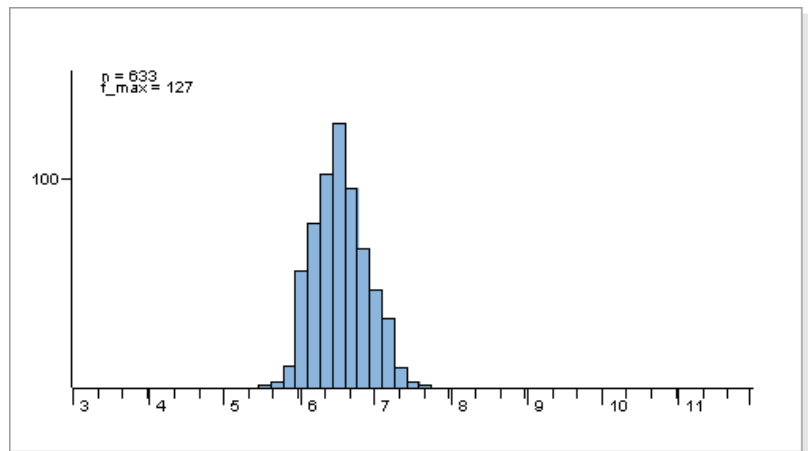
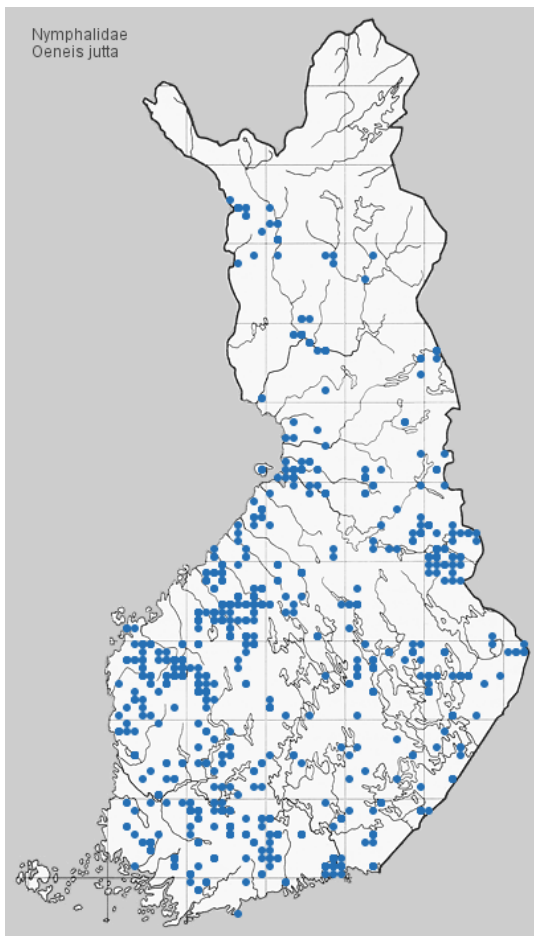

Kuva: Pekka Malinen

Kuva: Pekka Malinen

Tuntomerkit. Siipiväli 45-58 mm. Naaras on suurempi ja pyöreäsiipisempi kuin koiras. Siivet päältä harmaanruskeat, siipiripset musta- ja valkotäpläiset. Etusiipien yläpuolella useimmiten kolme keltarenkaista silmätäplää, takasiivissä tavallisesti neljä keltaista täplää, kahdessa takimmaisessa mustat silmätäplät. Takasiipien alapuoli mustanruskean ja tuhkanharmaan kirjava, keskivyö näkyy heikohkosti. Silmätäpliä etusiipien alapuolella kolme, takasiivissä yksi pieni silmäpiste.

Elintavat. Rämeillä. Lentää nopeasti auringonpaisteessa; istuu iltapäivisin männyn tai kelon rungolla varjon puolella.

Toukka elää suovilloilla (*Eriophorum*), yöaktiivinen; talvehtii kahdesti, ensin pienenä, sitten täysikasvuisena.